TEDNIK

YU ISSN 0040 – 1978

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

LETO XL, ŠT. 41 Ptuj, 22. oktobra 1987 CENA 200 DINARJEV

IZ VSEBINE:

V nobenem obratu Opekarne ni izgube (stran 2)
Za pitno vodo v Ormožu (stran 2)
Praznovanje božiča (stran 3)
Bodočnost Perutnine je v izvozu (stran 4)
Premestitev Lackovega spomenika — da ali ne? (stran 5)

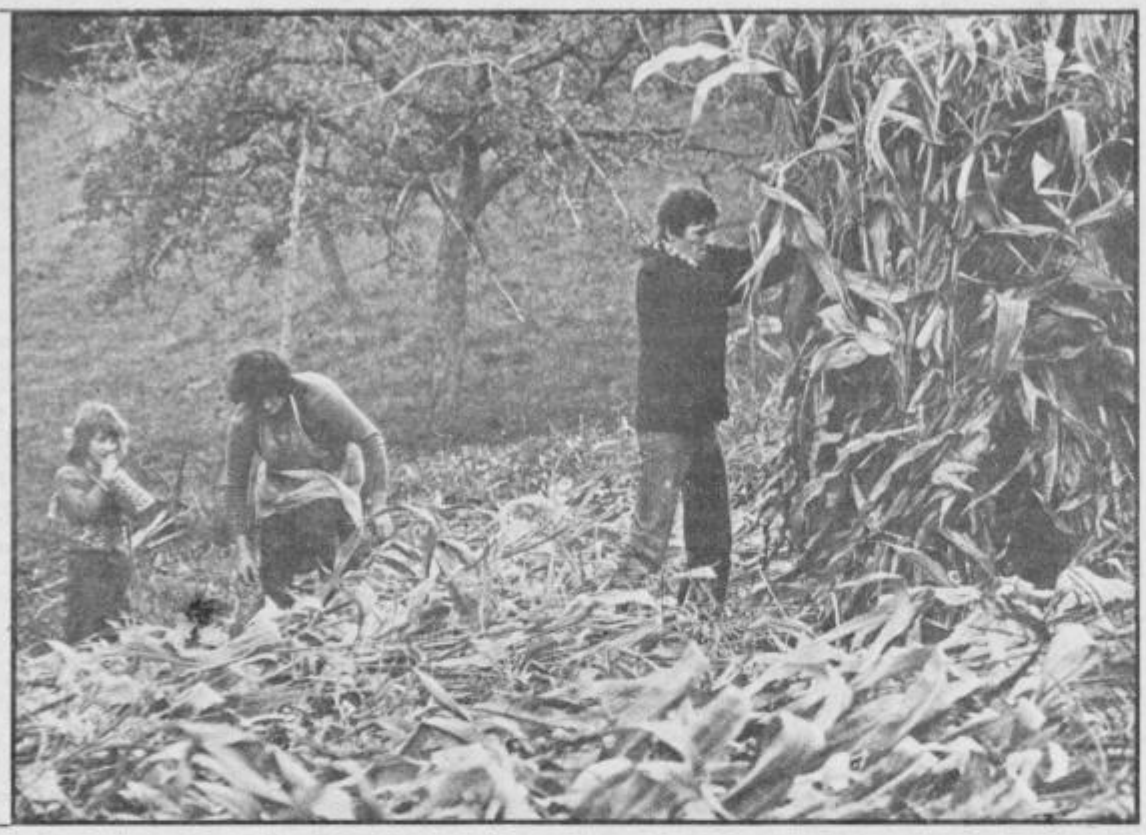

Jesen. Sončna, deževna, mnogokrat siva, meglena, a bogata. Za kmetovalce pa predvsem delovna. Trgatev, trganje in ličkanje koruze, puljenje pese — takšne in drugačne, setev, priprava ozimnice... Nato pa pride še veselje: martinovanje, pa novo leto in letos menda še božič. Pa seveda meseci počitka. Kolo življenja se bo obrnilo za nekaj stopinj in znova bo tu pomlad — začetek vsega! JB

Foto: Ivo Ciani

Za predsednika občinskega sindikata predlagan Franc Visenjak

Na ponedeljkovi seji plenuma občinskega sveta Zveze sindikatov občine Ptuj so člani uvodoma prisluhnili sicer zapozneli informaciji o rezultatih gospodarjenja organizacij združenega dela v gospodarstvu in družbenih dejavnostih občine Ptuj v prvih šestih mesecih letošnjega leta. Predsednik izvršnega sveta Jože Botolin je pri tem menil, da je skoraj petmilijardna izguba pri dvanajstih izgubarjih predvsem posledica sistemskih neskladij, ki jim nismo uspeli slediti zaradi prehitrega spreminjanja. Pri tem pa ne gre zanemariti nesorazmerij med ustvarjenim dohodkom in delitvijo čistega dohodka. Poraba je še zmeraj previsoka, vse skupaj pa poslabšujejo vedno bolj negativni družbeni trendi.

Če je pri največjem izgubarju — TGA Kidričevo (3,5 milijarde) — pot do finančnega ravnotežja jasnejša zaradi obetajoče razvojne poti, potem je pri ostalih zadeva veliko resnejša. Akumulativna sposobnost našega gospodarstva je na kritični točki in prav zaradi tega bi morali pri izdelavi sanacijskih programov v večji meri upoštevati lastne sile (rezerve), ne pa da se v glavnem opirajo na upanje v pozitivne družbene tokove (protiinflacijske programe itd.).

Največ besed pa so člani plenuma namenili razpravi o kandidatni listi za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta. Dosedanje dvostopenjsko kadrovanje je potekalo zelo široko in demokratično, saj so osnovne organizacije sindikata predlagale skupno 25 kandidatov. Na plenumu pa so sklenili, da predlagajo osnovnim organizacijam kot edinega kandidata Franca Visenjaka iz TGA Kidričevo, ki je v dosedanjem postopku dobil večinsko podporo osnovnih organizacij sindikata in posameznih članov v združenem delu.

-OM

UVODNIK

Strah ali strahopetnost

Družbe, ki jih, vsaj z vidika dobrega gospodarjenja, danes cenimo in ki doživljajo svoje spremembe na osnovi gibanja kapitala, sprememb tehnologije, vse večjega znanja in vpliva delovne sile ter v glavnem umnih potez svojih vlad, so svoja pravila »igre« določile že pred stoletji; nekatere ravno sedaj praznujejo dvestoletnico svojih ustav. Deset strani, ki oblikujejo temelje države, pravice in dolžnosti posameznikov, razmerja političnih odločitev v državnem vrhu- in konec...

Težko si še kdorkoli zatiska oči pred gospodarskimi, družbenimi in moralnimi dejstvi globoke jugoslovanske krize. Pa imamo 170 strani ustave, na katero smo bili nekoč ponosni, vsakakor bolj kot na tisto iz leta 1963. V času, ko so naši kamni okoli vratu inflacija, dolgovi, gospodarska in poslovna neuspešnost, smo, če zanemarimo predlog protiinflacijskega programa, o katerem bi težko trdili, da je čarobna palica za izhod iz sedanje krize, smo pričeli reševati stvari na nepravem koncu. Pri papirju, sestankih, pravilih in načelnih stališčih. Kot da ustave doslej ne bi imeli in bi za izhod iz krize potrebovali novo. Če bi jo spreminjali na vrhuncu svoje gospodarske uspešnosti in razcveta demokracije, ker bi bila pretesen okvir za samostojnost narodov in za svobodo posameznikov, bi to bilo prav gotovo umestno, toda odločitev za spreminjanje sedaj, ko je nismo preizkusili v dobrem, je verjetno nepotrebna, morda celo škodljiva. Tega ne trdim zaradi tega, da bi zanalašč nasprotovala odločitvam o njenem spreminjanju, temveč zaradi tega, ker menim, da ponovno ne bo upoštevano tisto, kar bi to državo potegnilo naprej, marveč tisto, kar bo po vseh znanih procedurah oblikovano v zveznih organih, ravno tisto, česar nihče ne bo hotel.

Najprej sem proti spreminjanju zaradi tega, ker je v nepravem času in ljudi še dodatno obremenjuje ter jih ob vsakodnevnih težavah spravlja v slabo voljo. Potem pa zaradi tega, ker je slišati in prebrati, da želijo nekateri uvesti preglasovanje republik na ekonomskem področju, uvesti zbor združenega dela in zmanjšati gospodarske pristojnosti zbora republik in pokrajin, ker želijo omejiti samostojnost republik v razpolaganju z rezultati gospodarjenja, uvesti nove zvezne organe za najrazličnejša področja družbenih dejavnosti in na isti okvir nategniti zmožnosti in kulturno dediščino različnih narodov in narodnosti. Šolstvo vpije proti skupnim jedrom, določanju šol, njihovih usmeritev in določanju stopenj izobrazbe za učitelje v njih, sodstvo vpije proti zmanjšanju pristojnosti na republiški ravni, gospodarstvo pa kriči po prenehanju prelivanja ustvarjenega v nepravo smer, po večji samostojnosti in gibljivosti v odločitvah o svojih programih, o pravičnejših pridobitvah iz uspešnega gospodarjenja. Ravno tega, kar bi vsi omenjeni segmenti naše družbe potrebovali, pa v predlaganih amandmajih ni. Kdo ve, ali bo vrata razprave še mogoče toliko odpreti, da bo v spremembe ustave, če jo že nekdo zahteva, lahko prišlo več odgovornosti vsakega naroda za svojo usodo, več pravic posameznikov, da so pogumnejši v svojih projektih, več jasnosti in enostavnosti za tiste, ki naj bi odločali. Morda pa so se vrata že toliko priprla, da lahko slovenski mladinci pozabijo na svoje pobude o demokratizaciji te družbe, gospodarstveniki pa se v množici predpisov in ob množici izrednih pooblastil Zveznega izvršnega sveta (mimogrede — v času Milke Planinc jih je bilo že kar 13 tisoč) in skrbi za sprotno dobro gospodarjenje niti ne nameravajo truditi.

Najbolj nevarna izmed vseh predlaganih sprememb pa je zame, poleg vseh onih, ki peljejo v centralizacijo, tista, ki se tiče vojske in njenega financiranja. Žolčne razprave o vsakoletnem proračunu federacije jo, kot kaže, motijo. JLA si prizadeva svoje financiranje izvzeti iz neprijetnih skupščinskih razprav in si zagotoviti — tako vsaj kaže — avtomatično pridobivanje denarja iz odstotka od plansko predvidenega narodnega dohodka države. Zapisala sem »od plansko predvidenega« zato, ker tako JLA tudi dejansko predlaga; in tega me je strah. Prvič zato, ker nikoli ne dosežemo tistega, kar planiramo, drugič pa zato, ker bi objekti financiranja v vojski bili skriti pred lastnimi državljani in o njih ne bi bilo mogoče ničesar vedeti, niti o njih razpravljati. Nasploh pa sem proti takemu predlogu zaradi tega, ker napeljuje na nesramno misel, da vojsko moramo spodobno plačevati, če kaj plačujemo ali ne; že zaradi tega, ker je zadnja postaja državne moči, ko odpovedo vse druge. Od tu naprej pa si ne upam razmišljati. Sodbo o tem, ali je moj strah pred centralizmom in militarizacijo naše družbe upravičen ali pa je le strahopetnost brez podlage, pa prepuščam drugim in vam.

Darja Lukman

DANES IN JUTRI V CELJU AKCIJSKA KONFERENCA ZK O DROBNEM GOSPODARSTVU

Pregled uresničevanja sklepov 13. kongresa ZKJ

Na kongresu ZKJ in v temeljih dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije so drobno gospodarstvo obravnavali predvsem kot strukturni problem našega celotnega razvoja in ne le kot trenutno potrebo in zahtevo po odpravi nakopičenih gospodarskih težav in zaostrenih problemov gospodarjenja. Na akcijski konferenci ZK o drobnem gospodarstvu, ki bo trajala dva dni (danes in jutri), bodo ta vprašanja v ospredju razpravljalcev.

Organizator srečanja je predsedstvo CK ZKJ s predsedstvom ZSJ in Gospodarsko zbornico Jugoslavije. Konferenca naj bi spodbudila konkretno aktivnost za uresničevanje že sprejetih sklepov o drobnem gospodarstvu in dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, kjer so prav tako zapisane obveznosti Zveze komunistov in drugih družbenih sil za hitrejši razvoj te pomembne gospodarske dejavnosti.

Predsedstvo občinskega komiteja ZKS Ptuj se je prav tako dejavno vključilo v razpravo o nadaljnjem razvoju te dejavnosti v občini. V celoti soglaša z ugotovitvami oziroma usmeritvami CK ZKS za to področje. Posebej pa se zavzema za oblikovanje skladov za razvoj obrti v občinah, večja bančna vlaganja, vlaganja in združevanje sredstev občanov v zasebni in družbeni sektor drobnega gospodarstva, povečanje davčnih olajšav in znižanje prispevkov, poenostavitev predpisov za odpiranje obratovalnic in konkretizacijo letnih nalog iz družbenega dogovora o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva v občini.

Pri oblikovanju sklepov o nadaljnjem razvoju drobnega gospodarstva so se tokrat vključili tudi predstavniki obrtnega združenja in obrtne zadruge Panorame, torej predstavniki okolja, ki najbolj občutijo razhajanje med zapisanim, obljubljenim in družbeno prakso.

MG

Parkirišče asfaltirajo

Delavci Komunale, gradbeništva in prometa iz Ptuja so ob koncu prejšnjega tedna pričeli asfaltirati parkirišča za avtobusnim postajališčem v Ptuju. Če jim bo vreme naklonjeno, bodo dela kmalu končali in promet skozi mesto bo s tem v precejšnji meri razbremenjen. Vprašanje je le, ali bodo razvajeni vozniki hoteli novo parkirišče redno uporabljati.

Foto: Ciani

Mirko odpotoval v ZDA

Mirko Vindiš je danes odpotoval v Združene države Amerike, kamor so ga povabili po velikih uspehih na svetovnih maratonih. Povabila je bil zelo vesel in prihodnji teden bo nastopil na pouličnem teku v Pittsburghu nato pa še na newyorškem maratonu, kjer se najboljšim obetajo bogate denarne nagrade. Mirku želimo srečno pot čez luže in uspešen nastop.

d. l.

Zagon dva meseca pred roki?

TGA KIDRIČEVO

Projekt modernizacije proizvodnje primarnega aluminija (MPPAL) v TGA Kidričevo poteka v skladu s časovnim planom, ki je bil zastavljen v investicijskem programu. Vodja projekta dipl. ing. Ivan Kodrič je povedal, da v nekaterih področjih plan celo prehitevajo, zato upajo, da bodo namesto aprila prihodnje leto pričeli poizkusno obratovanje v novi elektrolizi C že februarja '88.

Sicer pa je stanje na posameznih objektih sledeče: obrat anodne mase je že v fazi poizkusnega obratovanja. Peč za žganje anodnih blokov je obzidana, ves oktober poteka že proces sušenja. Prve anodne bloke bodo vstavili v peč v drugi polovici novembra in pričakujejo, da bodo še pred koncem leta potegnili iz peči že prve kvalitetne anodne bloke, ki bodo pripravljeni za zalivanje v sestavljalnici anod.

Tudi aktivnosti v novi elektrolizi C uspešno napredujejo. Vseh 80 peči so že obzidali, v eni hali pa je montirana že celotna nadgradnja peči. Ocenjujejo, da bodo do konca novembra vso potrebno montažo in spremljajoča dela končali.

Te dni že pridno urejujejo okolico, in če bo vreme ugodno, so v TGA prepričani, da bodo pretežni del infrastrukture pravočasno uredili.

Povsem jasno pa je, da vse ne more teči kot po maslu, kajti inflacijske razjede so se močno zagrizle tudi v projekt MPPAL. Med največjimi problemi je trenutno likvidnost projekta. Deloma zaradi prehitevanja z deli, v največji meri pa zaradi vratolomne inflacijske stopnje postaja projekt iz dneva v dan dražji, zato imajo pri zagotavljanju dodatnih virov financiranja izredno velike težave. Seveda pa so trdno prepričani, da bodo tudi te uspeli prebroditi.

-OM

ORMOŽ

Za zdravo pitno vodo!

V zadnjih letih so v ormoški občini zgradili 65.335 metrov cevovodov. Vodo ima že 88 odstotkov prebivalcev. Na vodovodno omrežje je priključenih 4300 porabnikov, nekaj tudi iz ljutomerske občine. Industrija porabi letno tretjino načrpane vode, ostalo pa gospodinjstva in drugi porabniki. Kljub temu da imajo sedaj vode dovolj, poraba ne narašča: letos bodo prodali okrog 570 tisoč kubikov vode.

Trenutno načrpajo 55 litrov vode na sekundo, porabijo je okrog 42. Predvidevajo, da bo po obnovi četrtega vodnjaka vode še več, v naslednjih letih pa bodo obnovili tudi tretji vodnjak. Prav tako se zavzemajo za zaščito vodnih virov. Pravijo, da se jim po dolgih letih prizadevanj le-ta letos ne more izmuzniti. V delegacijah pa bodo kmalu razpravljali tudi o predlogu odloka o varstvenih pasovih, vodnih virih in ukrepih za zavarovanje voda v občini. V prihodnjih letih pa naj bi zgradili tudi dodatni vodni zbiralnik na Hajndlu s prostornino 400 kubikov.

Največje probleme so v ormoški občini imeli v letih 1983 in 1984, ko jim je tradicionalno primanjkovalo vode. Zato so se morali priključiti na ptujski vodovod v Forminu. Trajno pa so omenjeni problem rešili z gradnjo šestega vodnjaka. Zaradi slabe kakovosti vode iz tega vodnjaka (vsebnost železa) so se v tem letu odločili za obnovo četrtega vodnjaka.

Kakovost vode pa je še vedno problem, ki močno buri duhove in povzroča nezadovoljstvo občanov. Zato je komunalno podjetje Ormož že v juniju predložilo izvršnemu svetu občine program ukrepov za izboljšanje kakovosti pitne vode. Le-ti so se pokazali kot dobri, saj se njena kakovost nenehno izboljšuje. Kontrolo kakovosti opravlja Zavod za zdravstveno varstvo Maribor. Vsebnost železa se zmanjšuje in je v dovoljenih količinah. Kot pravijo, bodo problem v celoti rešili, ko bodo zgradili čistilno napravo.

Kljub vsem dosežkom na področju cestno-komunalnega gospodarstva v občini Ormož v zadnjih letih niso najbolj zadovoljni. Pravijo, da tega denarja v občini niso najbolj razumno trošili. Zaradi lokalnih interesov so ga prepogosto drobili, zato učinki niso taki, kot bi morali biti.

V občinskem izvršnem svetu in njegovem komiteju za družbeno planiranje, razvoj in gospodarske zadeve postavljajo pred sis in izvajalca — komunalno podjetje — nekatere zahteve. Tako naj bi še letos dosledno prevetrili sprejete programe in se skladno s potrebami odločili za najnujnejše naložbe. V naslednjih letih naj bi dali prednost gradnji plinovoda, čistilni napravi, zavarovanju — zaščiti vodnih virov, ureditvi gramoznice, sanaciji bazena, zbiralniku II v Ormožu in aktiviranju čistilne naprave pri sladkorni tovarni. V kasnejši razpravi so predlagali, da naj bi v prihodnjem letu vse sile in sredstva vložili v gradnjo čistilne naprave, sanacijo vodnih virov in dokončno ureditev letnega kopališča.

Glede na to, da se okrog 30 odstotkov delavcev iz ormoške občine vozi na delo drugam, bi morali doseči, da bi se v teh DPS dogovorili za dodatna sredstva. Iz ormoške občine gre na primer za vzdrževanje cest letno 64 milijard dinarjev, v občino pa se jih vrne le četrtina.

V občinskem izvršnem svetu pričakujejo, da se bo komunalno podjetje v bodoče skušalo tako organizirati, kot zahteva zakon o komunalnem gospodarstvu, in tako, kot od njega pričakujejo uporabniki. Nesprejemljivo je namreč, da se DPS vmešava, ko gre za vodo, urejanje bazena in urejanje mestnega območja. Izvajalec naj bi bil tisti, ki bi ponudil programe, v družbenopolitični skupnosti pa se bodo na osnovi le-teh odločili, kaj in kako. V komunalnem podjetju so »očitke« sprejeli z ugotovitvijo, da bi razpravo o tem morali voditi v sisu, kjer pa za čudo le-te ni, čeprav so ugotovili, da delegacije delajo in da s sklepčnostjo nimajo problemov!

Tudi odvoz smeti ni najbolj razumen. Poenotili naj bi ga. Smeti v kantah odvažajo komunalci, prevoz zabojnikov pa opravlja sladkorna tovarna, čeprav za to, kot pravijo komunalci, ni pristojna. V razpravi v izvršnem svetu je bilo tudi navrženo, da se mora v občini nekaj narediti pri selekciji odpadkov. Vprašanje je, kdo naj bo za to odgovoren. Velike probleme imajo Ormožani s kanalščino. S kanalskim omrežjem je »opremljen« le Ormož, delno pa tudi Velika Nedelja in Središče ob Dravi. Rešitev tega vprašanja je v tesni povezavi z zavarovanjem čistega okolja in podtalnice. Zaradi simboličnega zneska, ki ga plačujejo za kanalščino, investicijska vlaganja niso možna.

Med komunalne dejavnosti sodi še sejemska dejavnost, kjer prav tako pričakujejo ustrezno rešitev. V Ormožu letno organizirajo tri sejme: Velikonočni, Jakobov in Martinov sejem. Z odlokom so predpisali pogoje za njihovo izvajanje, v praksi gre, žal, drugače.

Problemov je torej v ormoškem komunalnem gospodarstvu veliko. K razreševanju bo pomagal le trezen in preudaren pogovor, analiza, iz katere bo razvidno, kaj je lahko in kaj ne narediti ob razpoložljivem denarju. Ureditev vseh vprašanj pa zahteva roke in nosilce, čeprav bo pri slednjih veliko laže.

MG

Kanarček se je odkril

Ptuj je v zadnjem času dobil nekaj lepih fasad. Z naštevanjem bi izgubili precej prostora, zato se bomo tokrat omejili na »kanarčkovo« stavbo v Trstenjakovi ulici v neposredni bližini hotela Poetovio. Še ne tako dolgo so jo turistični delavci namenili turizmu: v njej naj bi uredili sobe glede na kronično pomanjkanje sob za goste. Medtem so se v turizmu oddaljenih krogih odločili drugače; še septembra pa so si jo ne vem že kolikič ogledali tisti, ki naj bi pripravili ureditvene projekte, čeprav je bilo že takrat jasno, da bo dobila druge prebivalce. Za načrte pa so medtem šli lepi denarci. Zdaj je jasno, da s sobami ne bo nič. Del njene nove ponudbe pa bo le služil turizmu. V Ptuj bo prišel Globtour s svojo agencijo, Obala Koper pa bo imela brezcarinsko prodajalno. Oboje naj bi dobili že po prvem novembru.

Glede na to, da s hotelom za zdaj ne bo nič (nič bolje ne kaže s penzioni), se moramo zadovoljiti s podatki o zasedenosti. Povprečna hotelska zasedba znaša v juliju, avgustu in septembru 129 odstotkov, pri Belem križu 116, v gostišču Breg 77 in borlska 37. V hotelu so svoje nočitvene načrte že uresničili. Vseh nočitev pa je imela temeljna organizacija Gostinstvo Haloški biser v devetih mesecih letos 28022.

Gostje torej v Ptuj še prihajajo. V devetih mesecih jih je bilo veliko tudi v kleteh temeljne organizacije Slovenske gorice—Haloze; ocenjujejo, da okrog 9500. Povečal se je obisk tujih gostov, zlasti Nizozemcev in Angležev. Z razveseljivimi podatki lahko omilijo črnoglede načrte v turizmu tudi v pokrajinskem muzeju.

Tudi prireditev je bilo letos veliko. Z njimi je pridobilo mesto, sicer bi svoje življenje zaradi prometne ureditve izgubilo. V turističnih in gostinskih organizacijah sedaj že snujejo načrte za v bodoče; medtem jih bo okrepila tudi skupščinska razprava, ki jim bo v novembru dala prednost. Se bodo znali dogovoriti in organizirati, da bo turizem prinesel več?

MG

Tudi majhna pomoč je dobrodošla

Krajevna organizacija RK Gorišnica je v septembru organizirala nabiralno akcijo za pomoč družinam, ki sta jih prizadela toča in neurje ter povzročila ogromno škodo zlasti v Halozah in Slovenskih goricah. Vaški aktivisti RK so delo resno opravili, kar je razvidno iz nabranih denarnih sredstev po vaseh:

1.	FORMIN	279.000,—
2.	GORIŠNICA	230.400,—
3.	MOŠKANJCI	226.300,—
4.	MURETINCI	149.200,—
5.	GAJEVCI	145.500,—
6.	PLACAROVCI	115.000,—
7.	ZAMUŠANI	52.000,—
8.	TIBOLCI	48.500,—
9.	ZAGOJIČI	40.500,—
10.	CUNKOVCI	40.000,—
11.	MALA VAS	39.000,—
	Skupaj	1,365.400,—

Glede na število prebivalcev po vaseh je akcija najbolj uspela v Forminu, potem v Placarovcih in Cunkovcih. Vsem občanom, ki so se odzvali akciji, NAJLEPŠA HVALA, prav tako tudi aktivistom RK, ki so pripomogli, da je akcija uspela. Moramo pa pripomniti, da bi uspeh bil še večji, če bi vsi aktivisti RK pa tudi nekateri občani razumeli, da sta moč in napredek v skupnosti.

ODBOR KORK GORIŠNICA

Cene in potrebe prehitevajo priliv

TRETJI OBČINSKI SAMOPRISPEVEK

Odbor za nadzor nad zbiranjem sredstev samoprispevka in njegovo razporeditvijo ter nad izvajanjem del načrtovanega referendumskega programa je zborom Skupščine občine Ptuj predložil poročilo o tretjem občinskem samoprispevku v devetih mesecih letošnjega leta. V njem so nakazane možnosti do konca letošnjega leta in okvirni program za prihodnje, t. j. drugo leto izvajanja referendumskega programa.

Prilivi so do 30. septembra znašali skupno z obrestmi 494,106.000 din ali 11 % nad predvidevanji. Do konca leta odbor ocenjuje, da bo zbranih še 290 milijonov din. Tako bi razpolagali skupno s 784,106.000 din, vendar so potrebe precej večje, zato je odbor temeljito preučil vse možne izhode in se odločil za najbolj stvarnega in življenjskega. Dokončno bodo o tem odločili zbori občinske skupščine.

Da bo bralcem problem razumljivejši, naj najprej ponovimo nekatera določila iz odloka o uvedbi samoprispevka za območje občine Ptuj. V njem je določeno, da bodo sredstva iz tretjega občinskega samoprispevka uporabljena:

70 % za sofinanciranje posodobitve in širitve zdravstvenih in zdraviliških zmogljivosti,

15 % za modernizacijo lokalnih in regionalnih cest v krajevnih skupnostih,

10 % za gradnjo prizidka pri OŠ Slovenjegoriške čete Juršinci in telovadnice pri OŠ Maksa Bračiča Cirkulane kot večnamenskega prostora KS Cirkulane,

5 % za pridobitev in ureditev prostorov za Radio Tednik Ptuj.

Odbor mora pripraviti letni plan izgradnje objektov, ki se financirajo iz samoprispevka in dvakrat letno poročati občinski skupščini o višini zbranih sredstev, o porabi sredstev in izvajanju del.

CESTE IN ZDRAVSTVO

V skladu s tem je Odbor v letnem planu za leto 1987 predvidel, da gre polovica zbranih sredstev za sofinanciranje modernizacije cest v dolžini 26 km, druga polovica pa za zagotovitev energetske oskrbe Zdravstvenega centra Ptuj.

V prvem polletju je bila dana prednost predvsem cestam. Glede na dejstvo, da je priliv samoprispevka do konca junija znašal 272,628.083 din (realno je to 50 % letnega priliva), je Odbor sklenil z Občinsko cestno skupnostjo pogodbo, da bo ojačitev oz. modernizacijo cest v dolžini 26 km opravila s soprispevkom občinskega samoprispevka v višini 300 milijonov din. Naknadno je Odbor odobril za ceste še 50 milijonov din na račun leta 1987, od tega je bilo že nakazano okoli 344 milijonov, razlika 6 milijonov din pa bo nakazana v oktobru.

V programu je bilo sofinanciranje naslednjih cest: modernizacija: Dravinjski vrh—Podlehnik 1 km, Dolena—Jurovci 2 km, Leskovec—Podlehnik 1 km, Stoperce—Majšperk 1 km, Hvaletinci—Gibina 1 km in Doklece—Stogovci 2 km. Ojačitve: Medribnik—Florjan 1 km, Markovci—Sobetinci2 km, Gorišnica—Zamušani 2 km, Mestni vrh—Grajenščak 2,5 km, Grajena—Krčevina 2,5 km, Trnovska vas—Vitomarci 2 km, Zavrč—Cirkulane 2 km, Hajdina—Sela 2 km in Polenšak—Savci 2 km.

Za zdravstvo je bilo predvideno, da bi v letošnjem letu sofinancirali prvi del energetske oskrbe Zdravstvenega centra, to je dela za ogrevanje ZC, drugi del, t. j. priprava tehnološke vroče vode, pa čez nekaj let, ker je bila ocena strokovnjakov, da bosta dva 17 let stara kotla ob primernem investicijskem vzdrževanju zdržala še nekaj let. Zaradi dejstva, da investicijski stroški naraščajo bistveno hitreje kot OD oz. samoprispevek, je bilo treba z deli začeti takoj. Ogrevanje ZC se je izvajalo skupaj z naložbo Stanovanjske skupnosti Ptuj za območje v Rabelčji vasi — zahod.

TUDI PRIPRAVA VROČE VODE OZ. PARE

Predračunska vrednost ogrevanja ZC je bila 600,636.878 din, od tega bi ZC sam zagotovil iz sklada amortizacije zgradb 30 milijonov, vse ostalo pa iz občinskega samoprispevka, vendar to visoko presega sprotne prilive. Zato je Odbor v soglasju z Izvršnim svetom SO Ptuj sprejel usmeritev, da se za manjkajoča sredstva najame kredit. Tako je bil pri KBM Poslovni enoti Ptuj najet kredit v višini 250 milijonov din, 150 milijonov din pa pri izvajalcu del. Do konca septembra je bilo iz samoprispevka nakazano ZC 148,676.000 din, dolg pa znaša še 21,960.000 din in za vse kredite v višini 400 milijonov din ter obresti od teh kreditov. Dela za ogrevanje so sedaj v končni fazi.

Pri investicijskovzdrževalnih delih so strokovni organi koncem septembra ugotovili, da 17 let star kotel lahko vsak čas odpove in ga je nesmotrno popravljati. Zaradi tega je Odbor na seji v oktobru sklenil, da se nabavi nov kotel in se tako energetsko oskrbo ZC reši za daljši čas. Predračunska vrednost tega znaša 146 milijonov din, od tega bi 40 milijonov zagotovil ZC iz amortizacije opreme, 106 milijonov pa naj bi znašal kredit. Odbor pa je ob tem sprejel obvezo, da bo vrnil kredit in plačal obresti iz prilivov do 31. maja 1988. Pri tem je treba znova poudariti, da investicijski stroški rastejo hitreje kot samoprispevek, zato je gospodarno z deli začeti takoj in plačati obresti.

PROSTORI ZA RADIO-TEDNIK PTUJ

Znano je, da delavci Radio-Tednika delajo v neustreznih in neprimernih prostorih. Zato je bilo z referendumskim programom določeno 5 % sredstev samoprispevka za posodobitev in ureditev prostorov. V času oblikovanja referendumskega programa so načrtovalci videli rešitev v odkupu poslovne zgradbe ene od ptujskih delovnih organizacij ali v obnovi dela Doma JLA. V skladu s tem je bila ta naloga pomaknjena na konec referendumskega programa. Toda po združitvi Skupnih služb SIS družbenih dejavnosti, ki naj bi delovale v skupnih ali vsaj sosednih prostorih v Trstenjakovi ulici, se je pokazala možnost izpraznitve hiše v Raičevi ulici, kjer je del skupnih služb SIS. Ta hiša pa bi bila zelo primerna za celotno dejavnost Radio-Tednika. Pogoj za njeno izpraznitev pa je, da se Skupnim službam SIS zagotovi denar za ureditev delovnih prostorov uprave bivše »Petovie« v Trstenjakovi ulici, kamor bi se preselil del skupnih služb iz Raičeve ulice. Po predračunu bi bilo za to potrebno 82,561.890 din.

Odbor je ocenil, da ima predlog Radio-Tednika iz Skupnih služb družbenih dejavnosti Ptuj veliko težo in praktično pomeni najboljšo rešitev. Zaradi tega je predlagal Skupščini občine Ptuj, da v program sofinanciranja iz tretjega občinskega samoprispevka za leto 1987 vključi tudi rešitev prostorskih potreb Radio-Tednika.

Iz zapisanega izhaja, da bodo v letošnjem letu sprejete obveznosti precej presegale priliv iz samoprispevka, po oceni naj bi priliv znašal do konca leta okoli 290 milijonov din, celotne obveznosti od 1. oktobra do 31. 12. 1987 pa bi znašale 334,177.000 din in za 44,177.000 din presegajo pričakovani priliv. To bi lahko poravnali iz priliva do 25. 1. 1988, do takrat pa bi premostitev opravil Zdravstveni center.

Obveznosti plačila kreditov in obresti za prvo in drugo fazo energetskega objekta in kredita za Radio-Tednik Ptuj bi bilo treba poravnati v letu 1988 in znašajo 537,5 milijona din, Odbor ocenjuje, da bi te obveznosti lahko poravnali s prilivom samoprispevka do konca maja 1988.

Z nakazanim predlogom Odbora, če ga bodo zbori SO Ptuj sprejeli, bi iz referendumskega programa v letošnjem letu uresničili polovico programa za ceste, prav tako polovico za prostore Radio-Tednika in v celoti energetsko oskrbo za Zdravstveni center Ptuj.

Konkretni program za leto 1988 bo Odbor predložil zborom SO Ptuj v januarju 1988. Že sedaj pa je moč predvideti, da bi v letu 1988 lahko, poleg poravnave obveznosti z letošnjega leta, še v celoti zaključili program za ceste in financirali ureditev dokumentacije za objekte zdravstva.

FF

OPEKARNA PTUJ

V nobenem obratu ni izgube

Še pred nedavnim se je Opekarna Ptuj, tako kot mnoge druge opekarne, srečevala s težavami, ki so bile odraz krize gradbeništva. Z analizo razvojnih možnosti, ko so bili postavljeni pred dejstvo, ali po starem naprej, kar ni dajalo nobenih možnosti za obstanek, ali korenito spremeniti tako srednjeročni in letni načrt gospodarjenja, so se odločili za slednje in uspeh ni izostal. Probleme so jasno izpostavili in prednostna naloga je bila, da vse slabosti odpravijo oziroma njihov vpliv zmanjšajo na najmanjšo možno mero.

Programi so bili tehnološko zelo zastareli, oprema iztrošena in prva naloga je bila, vse obrate tehnološko prenoviti in doseči, da nobeden ne bo imel izgub. Danes se lahko pohvalijo, da noben obrat ne dela z izgubo. Opekarna danes izdeluje vse vrste stropnih in strešnih nosilcev, program, ki so ga precej razširili. Pri opečnih izdelkih so se usmerili predvsem v proizvodnjo velikih polnil. Izdelujejo betonsko opeko, klinkerske pohodne plošče in vse vrste montažnih preklad. Svoj proizvodni program pa so seveda prilagodili sezonskim potrebam in tržišču. V ta namen so razvili trgovinsko dejavnost, zaposlili več trgovskih zastopnikov, v lanskem letu odprli večje prodajno skladišče v Gornji Radgoni.

Delovno organizacijo so reorganizirali, posamezne sektorje kadrovsko okrepili in poostrili odgovornost. Vodilni in vodstveni kader je mlad, željan novosti in potrjevanja s kakovostnimi izdelki na trgu. Na novo so organizirali razvojni sektor, saj ga doslej sploh ni bilo. Prepričani so, da je to prava pot k uspehu in uveljavitvi na domačem in tujem trgu.

Pri svojih prizadevanjih pa niso pozabili tudi na osebne dohodke zaposlenih in ureditev boljših delovnih razmer. Ker so bili proizvodni prostori praktično brez ogrevanja, so že v lanskem letu pričeli gradnjo kotlovnice in v letošnjih zimskih mesecih bodo ogrevali skoraj vse prostore in vsaj delno izboljšali delovne razmere. Postavili so nove garderobe, garaže, mehanično delavnico. Tudi skladišče so prilagodili obstoječemu obsegu proizvodnje.

V Opekarni Ptuj je zaposlenih 155 delavcev, kar je za 20 odstotkov več kot v letu 1986. Za leto 1987 planirajo 5,6 milijarde celotnega prihodka, kar bo, če jim bo uspelo, kar za 1,5-krat več kot v letu 1986.

— foto I. Ciani

Zavedajo se, da jim vse to še vedno ne zagotavlja obstoja. Zato pospešeno pripravljajo nov proizvodni program. Izdelovali bodo strešnike »žabjak« iz kontaktorsko litega prenobetona. Izdelek naj bi pretežno izvažali. Predvidevajo, da bodo letno izdelali ali tri milijone takih strešnikov. Šele ko bodo s tem izdelkom uspeli na tržišču, pravijo, lahko govorijo o tem, da jim je prihodnost zagotovljena.

NaV

Lep konec tedna sladkornih bolnikov

Čeprav so se v Zvezi društev za boj proti sladkorni bolezni Slovenije trudili, da bi širša javnost izvedela več o tej bolezni, se je z njihovo dejavnostjo v prvem tednu boja proti sladkorni bolezni seznanil majhen del slovenske javnosti. Še največ so izvedeli o obesku SOS; zanj so našli prostor tudi v osrednjem dnevniku Delo. Sicer pa so ostali časopisi bolj ali manj »pozabili« na sladkorne bolnike.

Ptujsko društvo za boj proti sladkorni bolezni ne sodi zaman med najbolj aktivna tovrstna društva v Sloveniji. Brez »žegna« republiške zveze lahko zapišemo, da so se v svojem tednu najbolj potrudili. Resnično so dali »vse od sebe«. Aktivnosti so pričeli že pred uradnim tednom, to je pred 12. oktobrom.

V prejšnjem tednu so obiskali najtežje sladkorne bolnike v Levanjcih in Ptuju. Izročili so jim praktična darila in jim obljubili, da jim bodo pomagali po najboljših močeh. V tem tednu bodo njihove pozornosti deležni bolniki, ki jesen življenja preživljajo v ptujskem domu upokojencev. V ponedeljek, 19. oktobra, pa so se sestali s predstavniki temeljne organizacije Pekarne Vinko Reš Ptuj, da bi se dogovorili za večjo ponudbo diabetičnega kruha in drugih tovrstnih izdelkov. Dnevno imajo diabetiki na voljo blizu petdeset kosov diabetičnega kruha, pravijo pa, da ga potrebujejo več. V ptujski slaščičarni so jim obljubili tudi tri vrste diabetičnega peciva.

Oktobrske aktivnosti, posvečene prvemu tednu boja proti sladkorni bolezni, bodo sklenili s predavanjem, ki bo v soboto, 24. oktobra, v Narodnem domu v Ptuju. Dr. Lidija Trop bo govorila o sladkorni bolezni in najnovejših zdravilih, sestra Dragica Polanec pa o dieti, ki je še vedno osnova zdravljenja sladkorne bolezni. Na predavanje so povabili vseh 1200 in nekaj članov.

Glede na izkušnje bodo Narodni dom napolnili do zadnjega kotička. Predstavniki Emone-Merkurja bodo — kot že večkrat doslej — pripeljali diabetično hrano, da jo bodo lahko kupili vsi, ki ne morejo ob vsakem času v Ptuj. Poleg tega so jih z vabilom opozorili na nakup obeska SOS; ta velja dva tisoč dinarjev.

MG

V skupščini o družbenem varstvu borcev

Izvršni svet skupščine občine Ormož se je 16. oktobra seznanil tudi z informacijo o družbenem varstvu udeležencev NOV in drugih vojn. O njej bodo v kratkem razpravljali tudi skupščinski zbori. To področje urejajo številni zvezni, republiški in občinski predpisi, uresničujejo pa jih v samoupravnih interesnih skupnostih pokojninskega, socialnega in zdravstvenega varstva, občinskem upravnem organu za vprašanja borcev in vojaških invalidov.

V občini je enajst vojaških vojnih invalidov, 17 vojaških mirnodobnih invalidov, 17 upravičenk do družinske invalidnine po padlem borcu in 15 upravičenk do družinske invalidnine po umrlem vojaškem invalidu. Pri tej kategoriji udeležencev NOV je posebej občutljivo vprašanje invalidskega dodatka, saj se mora vsako leto na novo odmeriti. V prejšnjem letu je invalidski dodatek v znesku 60.724 dinarjev prejemalo trideset upravičencev.

Civilnih invalidov vojne je v občini štirinajst. Podobno kot vojaški invalidi prejemajo socialno ogroženi civilni invalidi dodatno denarno pomoč. Civilna invalidnina in dodatna denarna pomoč se odmerjata upravičencem v višini petdeset odstotkov invalidnine vojaških invalidov oziroma petdeset odstotkov od višine invalidskega dodatka.

Komisija za vprašanje borcev pa podeljuje občinske priznavalnine. Prejema jih 97 upravičencev. Priznavalnina je pomemben del zagotavljanja socialne varnosti udeležencev NOV. Tako je povprečna oktobrska priznavalnina znašala 35 tisoč dinarjev, najnižja 8330, najvišja pa nekaj nad 76 tisoč dinarjev. V prejšnjem letu je bilo izdanih 120 odločb o dodelitvah in zvišanju priznavalnin.

Sredstva zanje zagotavljajo v občinskem proračunu. V letu 1986 jih je bilo za 24 milijonov 820 tisoč dinarjev, letos pa so planirali 48 milijonov dinarjev.

V informaciji so tudi podatki o stanovanjskih problemih udeležencev NOV, posebej pereče pa je njihovo zdravstveno stanje. Zaradi tega naraščajo potrebe po domski oskrbi ter oskrbi in negi na domu.

V Ormožu potrebno skrb posvečajo tudi najstarejši generaciji borcev — borcem za severno mejo. Od 150 jih živi še sedem.

MG

12. seja Centralnega komiteja Zveze komunistov

VEDNO VEČ JE IZSTOPOV, ZMANJŠUJE SE ŠTEVILO NOVOSPREJETIH ● PREVISOKA ČLANARINA ● NEMOČ ČLANOV ZK PRI RAZREŠEVANJU SEDANJE GOSPODARSKE KRIZE ● MORALNI LIK KOMUNISTA ● UGLED ZK PADA

V Jugoslaviji in Sloveniji ugotavljamo že četrto leto, da se zmanjšuje število članov Zveze komunistov. Ob koncu leta 1984 je imela Zveza komunistov Slovenije 126.089 članov, konec letošnjega septembra pa kar 7.245 članov manj. Vendar je večji problem starostna sestava, je ugotovil v uvodnem referatu Emil Štern na seji Centralnega komiteja ZKS minuli petek. Delež mladih upada že od leta 1981. Vzroke je iskati v neugodnih gospodarskih razmerah, v premalo jasni družbeni perspektivi — predvsem mladih. Mladi niso proti Zvezi komunistov, motijo jih pa nedoslednosti znotraj nje, njena neučinkovitost, nepodružbljena kadrovska politika in neuveljavljanje odgovornosti.

V razpravi o gibanju in strukturi članstva po 10. kongresu Zveze komunistov Slovenije je sodelovalo veliko število razpravljalcev. Ugotavljali so, da je javni ugled Zveze komunistov prizadet, da so v njenem statutu vzgojnopolitični ukrepi veliko bolje opredeljeni kot npr. priznanja in nagrade. Ne smemo tudi zanemariti visoke članarine oziroma njene porabe, osnovnim organizacijam ne ostane nič denarja. Razlogov za dvome v nemoč Zveze komunistov je veliko. 21. stoletje terja drugačne načine ravnanja in vprašanje je, ali Zveza komunistov ve, kakšne so potrebe časa. Kakršna je, za mlade ne more biti privlačna, saj so jih starejši razočarali. Obljubljali so jim več socializma; tega pa ni moč obljubljati, ampak ustvarjati. vedno več je tistih, ki menijo, da Zveza komunistov ne more bistveno vplivati na spreminjanje družbenih razmer, velik del članstva ni zadovoljen z vlogo, ugledom in aktivnostjo organizacije v družbi, z akcijsko negibnostjo večine članov. Na gibanje članstva vplivata in ga pogojujeta tudi ekonomska in družbena kriza. Svoj vpliv imajo tudi padec življenjske ravni, velika inflacija, mnogo administriranja na občinskih, republiških in zvezni ravni, slabitev vpliva delavcev na razpolaganje z rezultati svojega dela. Še posebej se čuti malodušje v delovnih organizacijah, ki so v težkem položaju, kjer poslujejo z izgubami, kjer so načeti medčloveški odnosi, kjer so vodilni in vodstveni delavci nesposobni.

Način organiziranosti in delovanje Zveze komunistov temeljita na starih osnovah. Nedoraslost Zveze komunistov sedanjemu trenutku nujno povzroča osip članstva. Vtis je, da je zunaj Zveze komunistov več revolucionarjev kot znotraj nje. Oči javnosti so uprte v Zvezo komunistov in cilj je, da vstopajo v njene vrste tisti, ki bodo uveljavljali delavske interese in jih tudi ščitili. V njene vrste je potrebno sprejeti več mladih in poiskati poti, da se socializmu vrnejo njegove temeljne vrednote. Članstvo upada, ker je mnogim pošlo potrpljenje do neodgovornosti za neuresničene dogovore, slabe investicije, napačen razvoj republik in pokrajin, najemanje kreditov.

Zveza komunistov se je torej tudi na 12.-seji Centralnega komiteja ozrla sama vase, kot je to storila tudi na 10. seji, ko je tekla razprava o idejnosti. Zveza komunistov je eden od dejavnikov družbene situacije in kot taka odgovorna za nastale razmere. Po kongresih je bilo znotraj nje premalo doslednih dejanj, odprtega delovanja,prepričevanja ljudi. Majhno število izključitev in vedno več izstopov opozarjata, da Zveza komunistov ni dosledno izpeljala kongresnih usmeritev, da se niso uveljavili kriteriji za sprejemanje in ostajanje v organizaciji. Tako Centralni komite ocenjuje, da bo za uveljavljanje kongresnih ciljev in preusmerjanje negativnih tokov v gibanju članstva potrebno predvsem hitreje spreminjati razmere v družbi in v sami Zvezi komunistov. Spremeniti bo potrebno metode dela, zagotoviti demokratičen vpliv, večjo kritičnost in samokritičnost v odnosu do države, se kadrovsko obnoviti in prenoviti informativno-propagandno popularizacijo stališč Zveze komunistov.

NaV

Praznovanje božiča kot družinskega praznika

V procesu demokratizacije družbenega in političnega življenja pri nas je zadnja leta prišlo do nekaterih bistvenih sprememb tudi v odnosih med družbo in verskimi skupnostmi. V širši javnosti je vse bolj prisotno vprašanje božiča oziroma odnos družbe do praznovanja tega pomembnega ljudskega, verskega in cerkvenega praznika. Lanskoletna javna božična voščila predsednika SZDL in ljubljanskega nadškofa so po vsej Jugoslaviji sprožila plaz najrazličnejših odmevov, predvsem pa odprla široko razpravo o vseh razsežnostih tega praznika in njegovi vsebini. V Sloveniji so bila mnenja glede tega nekaj časa deljena, končno pa je prevladala ocena, da gre javna božična voščila razumeti kot etnično in predvsem kulturno dejanje.

Da je temu tako, so med drugim ugotovili tudi člani sveta za odnose z verskimi skupnostmi pri republiški konferenci SZDL, ki so sredi minulega tedna po več kot štiriurni razpravi menili, da ni nobenih večjih načelnih ovir, da bi bil božič v Sloveniji dela prost dan. Razpravljalci — bilo jih je kar 24 — so drug za drugim menili, da božič ni le verski ali cerkveni praznik, ampak predvsem ljudski, zato ga je kot takega treba tudi jemati.

Lanskoletna raziskava slovenskega javnega mnenja je namreč ponudila zanimiv podatek. Kar 80 odstotkov Slovencev praznuje božič, od tega 43 odstotkov iz čistih verskih razlogov, 36 odstotkov pa kot tradicionalni družinski praznik; in kar 59 odstotkov (torej čez polovico) Slovencev je za to, da bi bil božič dela prost dan.

Dejstvo je, da ima božič po svojem izvoru in pomenu več vsebin in razsežnosti kot zgolj religiozno, vse pa so se v zgodovini dobro prepletale. Tudi če božič ne bi imel tega imena, bi takšen družinski praznik človeštvo prav gotovo imelo. Cerkev ga je uvedla šele leta 305 n. š. zato, da bi izpodrinila stare civilizacijske (poganske) navade.

Zaradi tega razprav okoli božiča ne smemo jemati le kot dilemo med kristjani in komunisti. Posmrtno življenje pa obstaja, kot je menil eden od razpravljalcev, tudi sedaj, saj je vsakdo odgovoren za svoje »grehe« tudi po smrti. Žal pa verjetno ni boga, ki bi lahko odpustil tako velike grehe našim velikim (beri milijardnim) dolžnikom.

Božič je praznik ljudi, je izraz tisočletij predkrščanskih in pokrščanskih generacij, zato kot praznik živi naprej, čeprav ga je oblast pri nas leta 1952 prepovedala kot dela prost dan. V svetu je pojmovan kot praznik miru, dobrote, sprave in družinske sreče. Pravzaprav je to edini tovrstni družinski praznik in izredno pomembno je njegovo sporočilo: mir ljudem, ki so dobre volje.

Vse te ugotovitve pa seveda še ne pomenijo, da bomo že letos 25. decembra ostali doma, oziroma da nas ne bo na delovnih mestih. Predsednik republiške konference SZDL Jože Smole, ki je hkrati tudi predsednik sveta, je v sklepnem delu menil, da je treba postopoma oblikovati pristop do tega praznika. Seveda pa bomo tudi ob letošnjih božičnih praznikih slišali javne čestitke — tako predsednika SZDL kot po vsej verjetnosti ljubljanskega nadškofa, ki ima za to vso pravico. Pa ne le prek radia, ampak tudi po televiziji; božič pa bomo na ustrezen način zaznamovali tudi v ostalih sredstvih javnega obveščanja tako kot vsak drugi praznik. Sindikatom bodo priporočili, naj vsem, ki že letos želijo praznovati božič kot dela prost dan, to tudi omogočijo. Republiški izobraževalni skupnosti pa bodo priporočili, da ne bi bilo ovir pri opravičilih za tiste učence, ki bi na božič želeli ostati doma s svojimi starši ali kako drugače praznovati. Skratka: božič kot družinski praznik oziroma praznik miru in sprave je z omenjeno sejo ponovno dobil javno veljavo. Kot je dejal Mitja Ribičič, pa bodo razprave o ostalih krogih naše družbe (ZK, ZSMS, ZZB, ZSS) pokazale, kakšne bodo njegove dokončne razsežnosti.

M. Ozmec

V vrtu

Človek se je pri vzgoji in pridelovanju vrtnin vseskozi trudil pridelovati take, ki bodo poleg prehrambnih lastnosti dobro vzdržale transport, še posebej pa čim daljše uskladiščenje v preprostejših shrambah. Vsekakor je to žlahtnivcem rastlin v mnogočem uspelo.

Za uspešno shranjevanje vrtnin čez zimo moramo upoštevati vrsto pogojev, med katere prav gotovo uvrščamo izbiro ustrezne vrtnine, sorte, predvsem pa čas setve. Pri setvi in med rastjo pa upoštevati naravne in pridelovalne zahteve rastlin, da bomo pridelali kakovosten pridelek, ki bo v kleti ali shrambi dobro obstojen.

Za vse pridelke, ki jih želimo hraniti, velja, da za uskladiščenje ne smejo biti preveč dozoreli, ker lahko prično gniti ali plesniti že predčasno. Pridelkov, ki so jih poškodovali rastlinski škodljivci ali okužile rastlinske bolezni, v nobenem primeru ne moremo in ne smemo uskladiščiti svežih. Če so že vrtnine in plodovi, ki jih želimo ohraniti za daljše obdobje, poškodovani ali bolni, jih je mogoče hraniti konzervirane v kisu, solnici, sladkorju ali drugem kozervansu ali pa zamrznjene.

Pri pridelovanju zelenjave za hranjenje velja še posebej opozoriti, da je ne smemo močneje gnojiti z dušičnimi gnojili, bo pa obstojnejša, če je bila ustrezno gnojena s fosfornimi in kalijevimi gnojili. Za uspešno skladiščenje pobiramo vrtnine še pred mrazom, biti morajo suhe, pobiramo jih v opoldanskem času po možnosti v sončnem vremenu, ne pa v deževnem vremenu ali ob rosi. Pri izkopu pazimo, da ne poškodujemo korenov, ker takšne prično takoj gniti, za korenovke, kot je rdeča pesa, pa velja, da se iz ran na koži ali pregloboko odrezanih listov izcedi dragoceni sok. Zelenjave, ki jo bomo hranili v kleteh ali v zapisnicah, ne peremo, dobro pa jo z roko očistimo zemeljskih grud, ki se držijo korenov ali gomoljev, pri nadzemnih delih pa skrbno odstranimo ostanke listov in plevela.

Korenček, rdečo peso, kolerabo, repo, zelje, ohrovt, kitajsko zelje, črno redkev bomo najuspešneje uskladiščili oziroma ohranili v kleti, ki ima tla nabita iz gline ali so opečna. Temperatura kleti za hranjenje zelenjave naj bo od 0° C do 5° C z relativno zračno vlago 75 do 85 odstotkov. Klet mora biti pred hranjenjem zelenjave pospravljena in očiščena, da pa bi preprečili okužbe zelenjave z raznimi skladiščnimi glivičnimi boleznimi, pa jo predhodno pobelimo z apnenin beležem. Ta je hkrati razkužilno sredstvo.

Če je klet bolj suha, je priporočljivo, da damo vrtnine v zaboje in jih pokrijemo s polietilensko folijo. S tem zmanjšamo izhlapevanje, vendar zabojev ne smemo polniti takoj, ko vrtnine prenesemo v klet. Pridelek se mora najprej ohladiti, da se na zelenjavi ne bo nabirala vlaga, ko jo bomo pokrili. Vrtnine lahko hranimo tudi v vrečkah, ki jih vsaj dva dni pustimo odprte, da se na notranji strani ne začne nabirati vlaga. Vrečke na več mestih prebodemo, da s tem omogočimo neznatno gibanje zraka. Če imamo vrt v bližini hiše in to na lahkih tleh, ki prepuščajo vlago, je najboljše, da naredimo do 50 cm globoko zapisnico. Če pa so tla težka in se v njih rada zadržuje voda, potem izdelamo zasipnico nad zemljo. Da preprečimo dostop mišim, obložimo zasipnico s smrekovimi ali brinjevimi vejami, še boljše pa je, če korenine zavijemo v gosto žično mrežo. Korene in gomolje pokrijemo s slamo, ko pride mraz, pa jih prekrijemo s 15 cm debelo plastjo zemlje, po njej pa pogrnemo plastično folijo, da zasipnica ne bi natekala oziroma da se zasipane vrtnine ne bi zmočile. Folijo prekrijemo še s tanjšo, 10 cm plastjo zemlje, s čimer so zasipani koreni in gomolji dobro zavarovani pred mrazom v vsaki zasipnici; še zlasti če smo jo pokrili s plastično folijo, pa moramo poskrbeti za potrebno zračenje, kar omogočimo z zračnim kanalom v sredini. Tega ob hudi zimi zapremo s slamo.

Zeljne glave z odstranjenimi glavnimi krovnimi listi pa bomo najuspešneje hranili v vrtu, če jih obrnjene zakopljemo tako, da bo koren ostal izven zemlje. Tako hranjenih glav pa ne smemo jemati iz zemlje, ko je ta zmrznjena.

Za shranjevanje čebule je znano, da je najprimernejši prostor podstrešje, saj ta — dobro očiščena, posušena in spravljena v sadne zabojčke ter pokrita s starimi odejami ali vrečami — prenaša tudi najhujši mraz. Solatnice se najbolje ohranjajo v tunelih z enojno ali dvojno folijo, o čemer pa več prihodnjič.

Miran GLUŠIČ, ing. agronom.

Poiskati botra

Minuli petek so se sestali predstavniki občinske komunalne skupnosti, ptujskega izvršnega sveta, farme bekonov Draženci, Perutnine, TGA Kidričevo ter krajevnih skupnosti Turnišče in Ivana Spolenaka da bi se dogovorili o gradnji kanala D, kanala, ki bi zbral farmske, klavniške in gospodinjske odplake desnega brega Drave in jih preko centralne čistilne naprave vodil v Dravo. Rezultat sestanka ni vzpodbuden in kaže, da se v vseh letih ni spremenilo nič drugo kot cena takega objekta; postala je astronomska in se je boje vsi tisti, ki bodo kanal potrebovali. Pred leti bi namreč sredstva še bilo mogoče zbrati kot del investicij, toda to takrat ni bilo nujno, ker so v farmi bekonov in perutnini klavnici kot kaže računali na to, da ekoloških zahtev krajanov in načelno zapisanih zahtev v naših dokumentih nihče ne bo vzel resno. Toda sedaj jih je v to prisilil največji onesnaževalec v naši občini — Tovarna glinice in aluminija Kidričevo.

TGA bo namreč v kratkem povečala proizvodnjo aluminija in s tem tudi porabo vode, njene odplake se bodo povečale in v njihovem kanalu ne bo več prostora za farmske in klavniške odplake. Začasna dovoljenja za priključitev na svoj kanal namerava TGA prekiniti maja prihodnje leto. Kmetijski kombinat in Perutnina sta se zaradi svojih ekoloških grehov iz preteklosti znašla v zagati in rešujeta se, kakor vesta.

Perutninih predstavnikov, ki bi lahko odgovorno trdili, da bodo prispevali denar za prvo fazo kanala od Draženc do Zagrebške ceste, na dveh letošnjih sestankih zainteresiranih za gradnjo kanala ni bilo, in tako so prisotni lahko le ugibali in govorili v prazno. Kmetijski kombinat pa si je na sestanku na vse kriplje prizadeval znižati delež denarja, ki naj bi ga prispeval h gradnji, in odložiti zaporo tga-jevega kanala za svoje odplake z dokazi o veliko manjši količini odplak, kot jih je ocenil projektant. Na koncu, po tem ko so se oglasili tudi predstavniki krajevne skupnosti Turnišče, pa je predstavnik Farme bekonov že trdil, da je previsoko ocenjena količina odplak kriva tudi za tako drag projekt, češ da je projektant zaradi napačnih ocen načrtoval preobsežen kanal.

Po projektih in ocenah izdelanih v KGP Ptuj so količine odplak, ki jih izpuščajo onesnaževalci na desnem bregu Drave, takšni:
EKK — 100 l na sekundo
PP — 97, 81 l na sekundo
KS Turnišče — 48, 81 l na sekundo
KS Ivana Spolenaka — 15 l na sekundo

Skupna vrednost kanala bi po sedanjih cenah znašala 729 milijonov 962 tisoč dinarjev, prva faza pa 375 milijonov 885 tisoč dinarjev. Za prvo fazo bi prispevali denar, glede na obremenjevanje kanala z odplakami, tako: 148 milijonov 880 tisoč bi prispevala EKK, 145 milijonov 467 tisoč Perutnina, 57 milijonov 886 tisoč dinarjev krajevna skupnost Turnišče in 23 milijonov 680 tisoč dinarjev krajevna skupnost Ivana Spolenaka.

Najbolj so v trditve predstavnika farme podvomili predstavniki Turnišča, saj imajo ti krajani nesrečo, da živijo na ekološko najbolj obremenjenem delu Ptuja in da se s posledicami ekološke neresnosti farme in perutninskih objektov srečujejo vsak dan; pred njimi ne morejo zatiskati oči in nosov. Gnojnica jim vdira pod kolovozi na njive, vodnjaki so že dolgo polni gnojne umazanije, Studenčnice in ribnika pa niti več ne omenjajo, tako kot tudi ne verjamejo trditvam, da neznosen smrad ne škodi zdravju. Krajevni funkcionarji vsak dan poslušajo pritožbe krajanov, ki jih vabijo, naj si ogledajo konkretne posledice nerešenega vprašanja odplak.

Kako naj ti funkcionarji prepričajo krajane, da bodo denar preko povečane cene kanalščine v ptujski komunalni skupnosti skupaj z drugimi morali združevati za gradnjo kanala D, ki po njihovem mnenju ne bi bil potreben ali pa vsaj ne tako drag, če na njihovem območju ne bi bilo teh dveh onesnaževalcev?

Kakorkoli že, TGA želi pridobiti potrditev, da njihovih odpadnih vod ni potrebno speljati na čistilno napravo, farma bekonov želi vse prepričati, da ne onesnažuje v taki meri, kot jo obsojamo, Perutnini pa se, kot bi sklepali z zadnjih dveh sestankov, o tem ne zdi vredno dokončno pogovoriti. Najbolj bodo sveda na slabem spet krajani — ti pa so že navajeni vsega hudega in bodo vse skupaj lepo prenesli, če jih bomo prepričali o pomenu Perutnine in svinjske farme za naše občinsko gospodarstvo . . . Tako vsaj mislijo tisti, ki jim že nekaj let ni do tega, da bi prispevali svoj delež (bolje: dolg) za gradnjo kanala, in iščejo vsa mogoča opravičila.

Nekdo je na sestanku predlagal, da bi poiskali denar na republiški ravni, saj sta Perutninina in farmska proizvodnja republiškega, če že ne zveznega pomena. Ni slabo; toda botri, ki so dovolili odpreti te objekte brez ustreznih čistilnih sistemov v interesu slovenskega gospodarstva, so že v pokoju ali pa so se izgubili na druge funkcije v našem razvejanem, oprostite, v nepregledno zapletenem in iz leta v leto popravljanem sistemu.

Na desnem bregu Drave torej, vsaj s stališča ekologije, nič boljšega, kvečjemu slabše.

Darja Lukman

Brez komentarja

Četrtek popoldne 15. vinotoka je bil na pohištvenem oddelku ptujske Blagovnice sila pomemben čas. Peščica možnih kupcev (prešteti bi se jih dalo na prste ene roke) je namesto pohištva bila prisiljena iskati trgovce. Izbira je bila sila slaba, saj je šele po daljšem iskanju in po zaslugi žvenketa v nepospravljenem predalu raznovrstnih vijakov za težko zaveso bilo mogoče odkriti prodajalko. Za prigovarjanje kupcev, ki bi se morda res zadovoljili le z novimi cenami, se ni kaj prida zmenila, v predalu je žvenketalo naprej, kupci pa so se mirno razšli.

— ● —

Ali je politika, za katero se zavzema Zveza komunistov pri nas, skladna z interesi večine ali ne? Na to vprašanje je v anketi Slovensko javno mnenje leta 1980 kar 49,3 % anketiranih odgovorilo, da je politika Zveze komunistov skladna z interesi večine. Danes tako misli le še 8,3 % vprašanih.

— ● —

Kaže, da bodo najdebelejši konec ob letošnji trgatvi potegnili sodarji. Zaloge vina so še bogate, cena grozdja pa tudi ne spodbuja k prodaji in v privatnih kleteh so marsikje postavili nove sode.

— ● —

V ptujski občini se z izobrazbo naših delavcev ne moremo pohvaliti. Pa kot kaže tudi v bodoče ne bo nič bolje. Organizacije združenega dela si s štipendijami zagotavljajo le kader s IV. stopnjo izobrazbe, v letošnjem šolskem letu je bilo razpisanih takih štipendij 268, za V. stopnjo 73 (popolna srednja šola), za VI. stopnjo (višja šola) 59 in za VII. stopnjo izobraževanja (visoka šola) 78 štipendij. To pa pomeni, da bi se morala kar polovica osnovnošolcev odločiti za manj kot srednjo izobrazbo.

Perutnina Ptuj

Izvoz je njihova bodočnost

V novejši zgodovini Perutnine Ptuj bi težko našli obdobja, ko njihova pozornost ni veljala gradnji tega ali onega potrebnega objekta. Namesto v žepe delavcev so marsikateri dinar zavestno vložili v zidove in opremo. Tako je Perutnina rasla iz leta v leto in rezala svojim delavcem ter vsem občanom vse debelejši kos kruha. Danes je Perutnina gospodarski gigant, znan v Sloveniji, Jugoslaviji in na mnogih koncih sveta.

V Perutnini je danes zaposlenih okoli tisoč osemsto delavcev, z njimi pa uspešno sodeluje 320 kooperantov iz številnih občin Slovenije in Hrvatske. Skupaj dosegajo letno proizvodnjo približno 40 tisoč ton perutninskega mesa. To je skoraj petina celotne jugoslovanske proizvodnje piščančjega mesa.

Seveda imajo zelo pomemben delež tudi v slovenskem perutninarstvu. Svoj delež celo povečujejo iz leta v leto. Če primerjamo njihov delež bruto akumulacije, je znašal leta 1983 triinšestdeset odstotkov, leta 1984 oseminšestdeset odstotkov, v letih 1985 in 1986 pa že 74 odstotkov. Ti kazalci so rezultat povečevanja obsega proizvodnje in nenehne skrbi za gospodarnost dela.

Njihov pomemben adut je seveda tudi kakovost proizvodnje in s tem se uspešno kosajo na jugoslovanskem tržišču, pridobivajo pa si tudi svetovna. V nadaljnje izboljševanje kakovosti proizvodnje pa v zadnjem času vlagajo ogromna sredstva, ki pomenijo največjo investicijo v zgodovini Perutnine.

Še nekaj osnovnih podatkov o gospodarjenju ptujskih perutninarjev. V letošnjem prvem trimesečju sta dve njihovi temeljni organizaciji poslovali z izgubo, seveda je bila ta izkazana zaradi novega obračunskega sistema. Kot je povedal glavni finančnik, sodi Perutnina med skupino podjetij, ki kažejo po novem obračunskem sistemu slabše rezultate poslovanja. V takem položaju so namreč vse delovne organizacije, ki dobro gospodarijo in imajo več svojega kapitala. Za letošnje devetmesečne rezultate velja, da so realno slabši kot pred letom dni, izgube pa ni bilo v nobeni temeljni organizaciji. Povsem drugačna pa je slika, če primerjamo njihovo letošnje gospodarjenje z lanskim po starem obračunskem sistemu. V tem primeru se lahko letos pohvalijo s še boljšimi gospodarskimi rezultati. Za kako uspešno delovno organizacijo gre, pove tudi podatek, da je njihova akumulacija v lanskem letu dosegla kar okoli 40 odstotkov akumulacije celotnega gospodarstva ptujske občine. Njihovi osebni dohodki so v devetih mesecih znašali v povprečju 250 tisočakov, najnižji osebni dohodek je bil septembra 200 tisočakov, razmerje med najnižjim in najvišjih osebnim dohodkom pa je 1 proti 4.

V Perutnini nenehno skrbijo za zmanjševanje stroškov proizvodnje. Njihov cilj je v čim krajšem času in s čim manjšo porabo krmil doseči dobre vzrejne rezultate. Jugoslovansko povprečje v porabi krme za kilogram prirasta je med 2,20 in 2,30 kilograma. V Perutnini so porabo zmanjšali že na 1,97 kilograma, že v naslednjem letu jo nameravajo znižati na 1,95 kilograma. Na videz majhen prihranek se v ogromni količini prirejenega mesa bogato obrestuje. Tudi vzrejni čas so zmanjšali. V manj kot 42 dneh pitanja in z omenjeno porabo krme na kilogram žive teže so do letošnjega septembra dosegli povprečno težo 1,77 kilograma.

Krma je torej eden najpomembnejših sestavin perutninske proizvodnje. V Perutnini so z gradnjo sodobne tovarne krmil naredili velik korak naprej; znova in znova se potrjuje, da je bila to pravilna poslovna odločitev. Sestavo krmnih mešanic danes določajo specialisti z računalniško vodenimi sistemi, letno pa proizvedejo v tovarni okoli 120 tisoč ton krme. Pravkar uvajajo novost — piletirno linijo. Letos bodo pričeli poskusno krmljenje s krmili v obliki majhnih briketov, že prihodnje leto pa bodo tako oblikovana krmila našla pot v vsa pitališča.

V sodobni delovni organizaciji, ki je v osemdesetih letih zrasla iz majhne odkupne postaje za perutnino, jajca in divjad, je postala ozko grlo prav klavnica, ki pomeni zaključek celotnega delovnega procesa. Vse strožji higienski predpisi, predvsem na tujih tržiščih, so narekovali modernizacijo mesne industrije. Pričeli so jo pred dvema letoma, razdelili pa so jo v tri faze. V prvi fazi so zgradili garderobe, kuhinjo, jedilnico in sanitarije, v drugi fazi pa hladilnice in ekspedit, torej prostore za odpremo blaga. Objekte druge faze so prevzeli pred kratkim, v roku in brez podražitev pa jih je zgradilo gradbeno podjetje SCT Ljubljana. Vrednost druge faze je okoli 2 milijardi dinarjev. Dodati moramo, da je kljub izrednim razmeram zaradi gradnje tekla proizvodnja v mesni industriji tako rekoč nemoteno, zahvaljujoč dobremu sodelovanju gradbincev, organizatorjev proizvodnje in seveda delavcev ter kooperantov. Dnevno zakoljejo v klavnici kar okoli 105 tisoč piščancev, pred kratkim so dosegli celo dnevni rekord — 200 ton perutninskega mesa.

Poleg tega širijo tudi predelavo. Klobasičarski izdelki so pravzaprav v tem času njihova svetlejša točka. Letos bodo dali na tržišče že okoli 6 tisoč ton klobas izključno iz perutninskega mesa. To je za 10 odstotkov več kot lani, za prihodnje leto pa načrtujejo prav tolikšno povečanje predelave. Največ mesnih izdelkov prodajo na beograjskem tržišču, sledi pa Bosna; na območju Slovenije prodajo le okoli desetino klobasičarskih izdelkov.

Ko že govorimo o prodaji na domačem trgu, omenimo še prodajo piščancev. Teh prodajo v Sloveniji okoli 33 odstotkov, na Hrvatskem 20, v Srbiji 28, v Bosni 16 ter Makedoniji 3 odstotke.

Kot že omenjeno, so sedanjo, največjo investicijo v zgodovini Perutnine razdelili v tri faze. Pred njimi je najzahtevnejša — tretja faza. Gre za gradnjo klavnice na površini 6400 kvadratnih metrov. Skupaj z opremo bo potrebno po sedanjih cenah za to fazo zagotoviti kar 29 milijard dinarjev. Poleg gradnje klavnice nameravajo posodobiti kafilerijo, zgraditi čistilno napravo in tako rešiti problem onesnaževanja okolja.

Tako obsežno investicijo je potrebno seveda temeljito proučiti in utemeljiti njeno upravičenost. Vendar to ni težko. Če so doslej desetletja širili osnovno dejavnost, so sedaj pred dejstvom, ko bodo velikanska sredstva namenili izboljšanju kakovosti proizvodnje in naredili korak dalje v predelavi in dodelavi piščančjega mesa. Zmogljivost klavnice bo prilagojena tudi morebitnemu povečanju osnovne proizvodnje, že v naslednjem letu vidijo možnosti za zgraditev nekaj novih vzrejnih objektov pri kooperantih.

Sicer pa je nova klavnica nujna tudi za nadaljnji prodor na svetovna tržišča. V Perutnini poudarjajo, da je izvoz njihova bodočnost. Njihova izvozna prizadevanja imajo že dolgoletno tradicijo. Bili so med prvimi slovenskimi izvozniki kmetijskih proizvodov, pravi razmah pa je njihov izvoz dosegel po letu 1980. V naslednjih petih letih se je izvoz povečal že za 10 krat. Po rahlem nazadovanju pa so letos znova pred uspehom. V devetih mesecih so izvozili za 6,8 milijonov dolarjev blaga, do konca leta pa nameravajo doseči z izvozom 8 in pol milijona dolarjev. Prav toliko dolarjev nameravajo zaslužiti z izvozom v prihodnjem letu. Letos izvažajo predvsem v dežele v razvoju, kjer je v ospredju republika Jemen, našli pa so tudi pot na tržišče Grčije in v zahodnoevropske države — Italijo, Avstrijo, Švico, na Kanarske otoke in v Belgijo.

Izvažajo v glavnem piščančja bedra, file in ostale dele piščancev.

Nadaljnji razvoj Perutnine gre v smeri prehoda k višjim oblikam predelave mesa, k proizvodnji polgotovih jedi, perutninskih specialitet in raznih jedi iz perutninskega mesa. Že v prihodnjem letu načrtujejo poskusno proizvodnjo tako imenovanega izdelka POM v količini 100 ton.

Vse te načrte bodo torej pričeli uresničevati že v sedanjih prostorih mesne industrije, proizvodnja pa bo v celoti zaživela v novi sodobni klavnici. Začetek gradnje predvidevajo v marcu prihodnjega leta, trajala pa naj bi leto in pol, torej bo gradnja končana konec leta 1989.

Medtem ko so pričele nove hladilnice iz druge faze poskusno delati in ko perutninarji snujejo svoje razvojne načrte, ki jih nikoli ne manjka, pa se ukvarjajo z velikimi in nenehnimi problemi. Pestijo jih obresti, ki so nenormalno porasle, nenehno so v bitki za koruzo in ostale surovine, ki jih potrebujejo za nemoteno proizvodnjo. Desetine milijonov piščancev, ki vsako leto prihajajo iz kooperacijskih in lastnih hlevov, živahnost v številnih objektih na lastnih farmah, delo z živim materialom v dveh valilnicah — vse to je velikanska obveza. Da je vse tako, kot mora biti, lahko skrbi le dobro organizirani kolektiv. Da ga Perutnina ima, je mogoče ugotoviti iz njihovih gospodarskih dosežkov. To je sicer mogoče ugotoviti tudi na slehernem koraku, če nas pot zanese v upravno stavbo ali katerokoli organizacijsko enoto v sestavi PERUTNINE.

JB

Fotografije: Lojze Cajnko

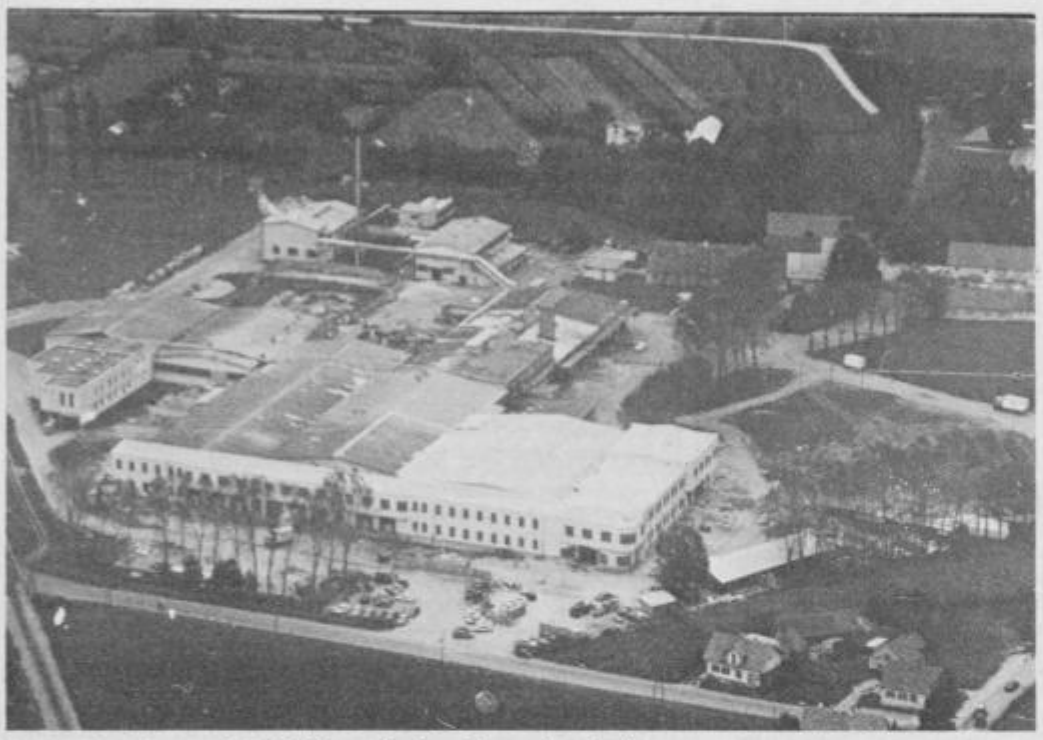

Mesna industrija z novimi objekti prve in druge faze modernizacije

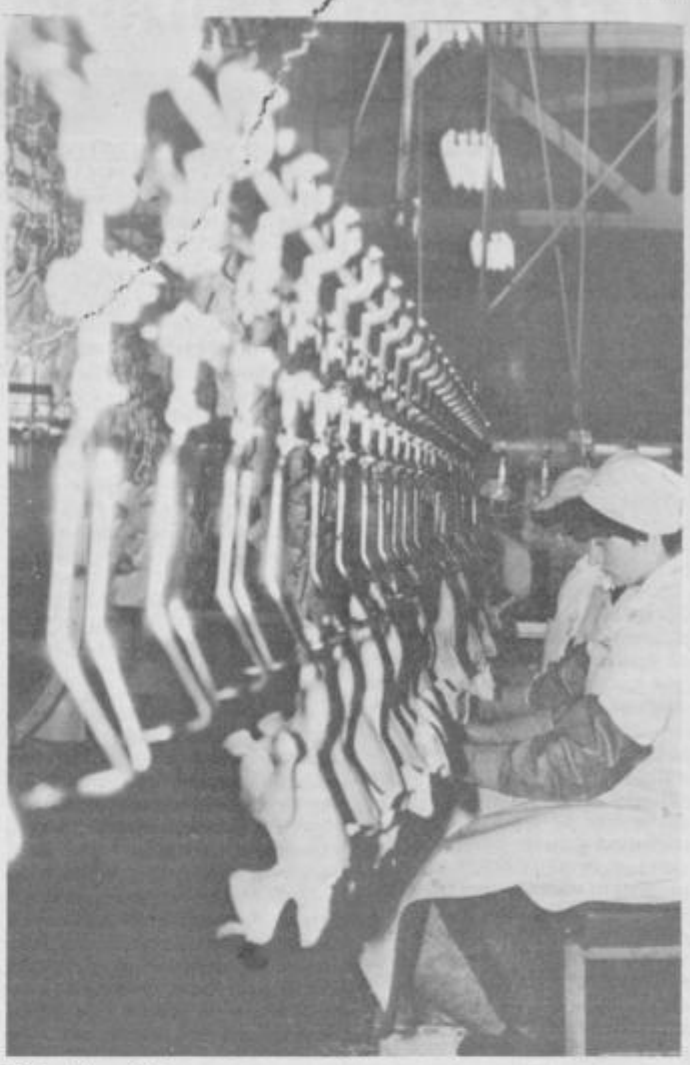

Delo v klavnici je vse prej kot lahko

Sodobna zunanjost ekspedita

Nova pridobitev tovarne močnih krmil: stroj za stiskanje krmil v zrna.

Vaših 42 dni je poteklo

Premestitev Lackovega spomenika — da ali ne?

Že kar nekaj časa na Ptuju tečejo pogovori o tem, da bi Lackov spomenik s Slovenskega trga prestavili kam drugam. Ni prvič, da se takšni predlogi pojavljajo na dnevnem redu raznih komisij in odborov. Že ob postavitvi spomenika na njegovo današnje mesto, to je bilo leta 1955, mnogi niso bili zadovoljni z njegovo namestitvijo na Slovenski trg in tudi v tistih letih so tekli pogovori še o drugih lokacijah. Tako je bila postavitev na Slovenski trg označena kot nedokončna, začasna.

Mesto je kip narodnega heroja Jožeta Lacka naročilo pri kiparju Jakobu Savinšku (1922—1961).

Savinšek je bil v petdesetih letih precej zaposlen s spomeniško plastiko in je izdelal nekaj izredno kvalitetnih kipov, na primer Kugyjevega v Trenti, Tavčarjevega na Visokem, Gregorčičevega v Kobaridu. Med spomeniki, posvečenimi NOB, izstopa celjski, ki nosi naslov Vojna in mir. Po formalno-likovni plati se je Savinšek razlikoval od večine svojih kolegov kiparjev, ki so se v tistem času podobnih nalog lotevali iz realističnih ali celo socrealističnih izhodišč. Težil je k stilizaciji in neobremenjeno razvijal lastni kiparski jezik, v katerem ni dovoljeval, da bi karkoli nadvladalo plastičnost, ki je že sama po sebi najbolj značilen izraz kiparstva kot ene od likovnih zvrsti. Kljub takrat prevladujočim drugačnim likovnim tokovom se je Savinšek po drugi vojni uvrstil med najbolj zaposlene slovenske kiparje. Ptujčani so se tako ob pripravah na postavitev spomenika odločili za dobrega mojstra. Mesto je pridobilo kvalitetno plastiko. Savinšek je bil suveren umetnik. Izdelal je kip, ki je plod njegove do takrat prehojene ustvarjalne poti. V tem je bil dosleden in ni pristajal na kompromise, kakršne bi mu lahko vsiljevali ali naročniki ali pa morda tudi neposredna okolica spomenika, ki pa je bila tako ali tako določena šele neknadno. Dr. Sergej Vrišer je Lackov spomenik leta 1975 opisal v ptujskem zborniku:

»Kipar Jakob Savinšek, eden najplodnejših kiparjev naše povojne generacije, je s tem delom oživil spomin na eno najmračnejših poglavij v zgodovini ptujskega mesta. Podobno kakor je ostal v baročnih delih živ spomin na stiske tedanjih dni, je zrasel tudi ta spomenik iz spomina na hude čase in junaški odpor v dobi okupacije.

Kip Jožeta Lacka označuje klena kiparska dikcija, portretna dokumentarnost in hkrati fantazijsko sproščena monumentalnost. Prostor, kjer spomenik stoji, je osrednji prostor zgodovinskega Ptuja. Nemirna, razgibana figura je v drastičnem nasprotju z ritmom starih hiš, poosebljena je v sugestiven disakord. Po svoje razbija uspavanost starega ambienta in je zato že bolj monumentalna in zgovorna.«

Urbanistično in arhitekturno ureditev spomenika je prevzel mariborski arhitekt Branko Kocmut. Izmed več predlaganih lokacij sta v ožji izbor prišli dve: prva na Slovenskem trgu in druga v sončnem parku pred bivšim dominikanskim samostanom. V Zgodovinskem arhivu Ptuj hranijo ureditveni načrt z drugo lokacijo, ki je bila kot manj domiselna zavrnjena. Če drugega ne, je bila vprašljiva usmerjenost Lackove figure. Ta je sicer obhodna, gledljiva z vseh strani, vendar je frontalni pogled le najvažnejši, takoj za njim pa tisti z levega boka od spodaj navzgor. Pred dokončno odločitvijo, da spomenik namestijo na Slovenskem trgu, sta oba ustvarjalca temeljito preštudirala lokacijo. S pomočjo šablone sta preverila vse možne vizure. Takšno pretehtavanje odločitve, ki so mu lahko prisostvovali vsi zainteresirani, je eden od načinov dela, ki smo ga v naši sodobni praksi žal vrgli med staro šaro. Je bila katera od danes predlaganih novih lokacij preverjena na podoben način?

Pred dokončno postavitvijo sta kipar in arhitekt s pomočjo šablone preverjala, kako se bo spomenik Jožeta Lacka uglasil z arhitekturo Slovenskega trga.

Spomenik je tako leta 1955 zasedel prostor ob nekoliko padajočem terenu Slovenskega trga, ob izlivu trga v Murkovo ulico. Njegovo sožitje in delno prekrivanje s pročeljem gledališča ni neutemeljeno. Slovenski trg je lijakasta razširitev Prešernove ulice. Do leta 1892 je imel ta srednjeveški trg, ki se tipično prilagaja izoblikovanosti terena, eno šibko točko, in to je bila stavba gledališča. Trgi so zaprti prostori in na našem osrednjem mestnem trgu so ta zaprti prostor obstopile same imenitne zgradbe: stari rotovž, ljutomerska in druge mestne hiše, proštija, mogočni mestni stolp, proti sredini pomaknjen Orfejev spomenik. Edino gledališče je bila nekam skromna arhitektura v tej soseščini. Potem pa je do leta 1895 pred gledališko pročelje po načrtih arhitekta Klotza stopila bogata lopa s stebri in arhitekturno plastiko. Slovenski trg je postal zaključena urbanistična celota in z gledališkim pročeljem so se Ptujčani postavljali še dolga leta. Žal pa so Nemci leta 1941 ob okupaciji mesta to pročelje odstranili. Slovenski trg je izgubil del svoje razgibanosti. Nekaj tega je trgu vrnila nemirna figura heroja Lacka z ekspresivno gestikulacijo, ki jo je arhitekt postavil prav na tisto mesto, ki je bilo v zasnovi celotnega trga najbolj statično in likovno skromno. Postavitev Lackovega spomenika na tem mestu se ob takšnih razmišljanjih le ne kaže tako naključno in začasno. Prav tako ne vzdrži trditev, da bi bilo dobro iz starega mesta odstraniti vse, kar sodi v 20. stoletje. Kvalitetna dela, ki ne rušijo starega, ampak ga dopolnjujejo, včasih celo poudarjajo, predvsem pa živijo v sožitju s preteklostjo, so v historičnih ambientih vedno dobrodošla. Tudi Slovenski trg je rezultat likovnih hotenj mnogih stilnih razdobij, najstarejše — antično — nam je zapustilo Orfejev spomenik, najlajše nas sooča s Savinškovim spominom na narodnega heroja. Vsaka premestitev spomenika bi morala torej zagotoviti vsaj dvoje:

1. Nova lokacija mora biti urbanistično boljša od dosedanje,

če pa ji je zgolj enakovredna, mora biti premestitev utemeljena s kakšnimi drugimi dovolj tehtnimi argumenti. Dokončna odločitev mora biti plod kar najširše razprave in potrjena mora biti od stroke, ki ji je poznavanje likovnosti temeljno opravilo. Osnovno vodilo pri razpravah mora biti ohranitev izpovednosti Savinškove plastike.

2. Ob morebitni premestitvi kipa bo na Slovenskem trgu nastala praznina, ki bo klicala po kakršnikoli rešitvi, ta pa bo morala biti likovno dorasla okoliški arhitekturi.

Ob tem se seveda sama po sebi kaže še ena ugotovite. V našem mestu je očitno več lokacij, ki jih kaže dopolniti s kiparskimi deli. Ptuj je predvsem v dobi baroka naročil in realiziral več kvalitetnih javnih spomenikov (glej članek dr. Sergeja Vrišerja: Znamenja in javni spomeniki v Ptuju, Ptujski zbornik IV). Tako 19. kot 20. stoletje sta dosti manj prispevala k tej likovni zvrsti. Lackov spomenik se tu uvršča na častno mesto. Je morda na Ptuju kdo namesto o premestitvi 30 let stare plastike razmišljal o novem enako zahtevnem naročilu, ki bi bilo rezultat javnega natečaja in strogega izbora? Le s kvalitetnimi sodobnimi deli, ki bi jih lahko brez sramu postavili ob bok starim mojstrovinam, bo mesto zadržalo oznako likovno bogatega in živega kraja.

Janez Balažic in
Marjeta Ciglenečki

---

no povedati, da je projekt ptujske raziskovalne skupnosti in oblikovanje izhodišč za pospeševanje raziskovanja in inovacijskega dela med mladimi pomembna novost, ki se ji obetajo bogati rezultati. Bogati zato, ker so prvi poskusi raziskovalnega dela, tako na osnovnih šolah kot tudi v okviru gibanja Znanost mladini, tudi v ptujskem srednješolskem centru prinesli že nekaj republiških naslovov mladim raziskovalcem in njihovim mentorjem.

Na nedavnem posvetu ravnateljev in učiteljev, ki skrbijo za razvoj nadarjenih učencev in raziskovalnega dela na šolah, ki ga je sklicala komisija za inovacijsko in raziskovalno dejavnost pri prispevali tudi javne predstavitve nalog — dobre izkušnje s tem imajo že v Srednješolskem centru. Zanimiva pa sta bila tudi predloga srednješolskega centra in ptujske ekološke skupine o raziskovalnih taborih. Pokrajinski muzej Ptuj in srednješolci bodo prihodnje leto pripravili arheološko-turistični tabor, ki bi ga lahko smiselno povezali z raziskovalnimi nalogami, ekološka skupina pa pripravlja mednarodni ekološki raziskovalni tabor, na katerem bodo analizirali onesnaženost površinskih vod in podtalnice na Dravskem in Ptujskem polju. Tudi vanj bi se lahko mladi raziskovalci iz osnovnih in srednjih šol vključili, do takrat pa bi se v krožkih ali posamično že lotili določenih raziskav, ki bi tem, da bodo v raziskovalni skupnosti pripravili pregled dosedanjih raziskav in najboljše tudi arhivirali, so se na omenjenem posvetu dogovorili.

D. Lukman

Ob misli na naso tako raznoliko nacionalnost si človek želi, da bi bilo še več takih srečanj, da bi se lahko bolje spoznali, s tem bolje razumeli in postali resnični prijatelji.

NaV

Ljubezen do bližnjega

V prejšnji številki je izšel razpis za priznanje občinske kulturne skupnosti — Oljenko, ki se podeljuje vsako leto ob Slovenskem kulturnem prazniku. Razpis kot toliko drugih, pogoji, rok do katerega je treba poslati predloge. Vse lepo in prav, dokler je razpis še na papirju. Precej drugače pa je takrat, ko naj bi pripravili predlog za priznanje. Koga predlagati? Kdo je tisti, ki si zasluži priznanje? Kako naj vrednotimo delo tistega, ki ga bomo predlagali? Tu se vse ustavi. V vsakdanjem življenju tolikokrat slišimo pohvale za delo posameznikov, smo tudi med tistimi, ki mu za uspešno delo stisnemo roko, pripovedujemo o njegovih uspehih znancem in prijateljem. Toda, ko je treba koga predlagati, zabeležiti njegove uspehe in prizadevanja na papir, tu se vse ustavi. Nenadoma ni v našem okolju nobenega več, ki bi si zaslužil priznanje. V hipu najdemo tisoč in en razlog, zakaj si priznanja ne zasluži, nešteto izgovorov in pomanjkljivosti pri delu posameznika, za katerega smo še včeraj prisegali, da, če kdo, si prav ta zasluži družbeno priznanje. Človek bi še nekako razumel, če bi šlo za veliko denarno nagrado . . . Dobitnik priznanja občinske kulturne skupnosti dobi le listino in Oljenko. Od kod torej zavist? Že res, da je zavist človeška lastnost, a za pošteno delo, delo, ki je bilo opravljeno z ljubeznijo, tako delo si zasluži priznanje.

Kulturna skupnost je vsako leto v zadregi, komu podeliti Oljenko. Predlogov je malo, pa še ti največkrat ne ustrezajo razpisnim pogojem. Ali res nimamo takih ljudi, takih delovnih organizacij, ki se dvigujejo s svojim nad povprečje, ki so s svojimi aktivnostmi na posameznem kulturnem področju le-to dvignili iz anonimnosti. Ali se res ne poznamo med seboj? Slednje je težko verjeti. Kakorkoli že, upamo, da bo letos drugače. Pozabimo na zavist in storimo nekaj zato, da bo res drugače. Ozrimo se naokrog in poiščimo tiste, ki pri svojem poklicnem ali ljubiteljskem delu dosegajo rezultate, ki so odmevni tudi zunaj občine, v domačem okolju pa jih kaj radi spregledamo.

NaV

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (314)

Zvonjenje po toči

Dve radijski delavki nam pišeta:

»Besedo aids pisno pregibamo s končnico -om za šesti sklon, pridevnik ima končnico -ov. Velika večina ljudi pa tako tudi bere. Meniva, da bi v govoru morali upoštevati pravilo o preglasu in za glasovi, c, j, č, ž, š in dž ti končnici brati kot -em in -ev. Glasovna skupina ds se vendar bere kot c in besedo bi potemtakem morali sklanjati s tistimi končnicami kot druge podobne prevzete besede, ki se končajo na govorjeni c, npr. Fritz, Goetz in podobno (. . .)

Pri branju angleške kratice AIDS se uvaljavljata dva načina izgovorjave: prvi po pravilih angleške izreke, torej (éjc), in drugi, slovenski način branja akronima, (ájc). Meniva, da je ustreznejši izgovor (ájc), vendar je že spet zelo glasen tabor tistih, ki zagovarjajo izvirni izgovor, kot je uveljavljen pri branju kratice BBC (bi bi si). Kaj storiti?«

Uredništvo Medicinskega terminološkega slovarja je v nedavni polemiki z JR zatrjevalo, da jim beseda aids ne dela nobene težave v izgovorjavi, oblikah, rabi itd., zato bi človek vprašanje o njenem sklanjanju in izgovarjanju najraje — z nekaj privoščljivosti — odstopil njenim zagovornikom. Absurdno je, da mora prav JR razčiščevati dvome in težave, ki bi se jim bilo mogoče sploh izogniti, če bi »odločilni dejavniki« v zdravstvenih in novinarskih krogih upoštevali nasvet JR in namesto besede aids sprejeli manj problematično slovensko vzporednico.

V slovenščini doslje nismo imeli nobene besede, ki bi se pisno končevala na -ds ali -ts, govorno pa (v obeh primerih) na -c, zato se nam to vprašanje ni postavljajo. Zdaj smo v dvomih

a) ali naj sledimo logiki, ki jo narekuje pisava (in torej v edninskem orodniku uporabljamo končnico -om, kakor jo uporabljamo pri drugih moških in srednjih samostalnikih z osnovo na -s, npr, z asom (besom/kisom/Marsom)Keopsom ipd.)

b) ali pa logiki, ki jo narekuje govor (torej -c), in v edninskem orodniku uporabljamo premenjeno končnico -em, kakor je uporabljamo pri drugih samostalnikih z osnovo na -c, npr. z učencem (Bricem/Agrokomercem/jajcem ipd.

Težava je hujša kakor v tipu Fritz, Franz, Schultz ipd., kajti v tej primerih je vsakomur jasno, da na koncu ne izgovarjamo -z, -tz ipd., temveč je to nemški ali ponemčeni zapis za čisto navadni izgovorjeni -c (Slovenski pravopis 1962 in predlog novega SP tu vseeno dopuščata dvojnico -em/-om). Pri besedi aids pa se izgovor končnega -c marsikomu ne zdi čisto samoumeven, posebno ker je soglasniški sklop -ds- (izg -ts-) v slovenščini sicer mogoč oziroma znan, vendar ne na koncu besede, temveč samo na sredi (na t. i. morfemski meji, npr. odsunem, predsednik, odslej) ali na stičišču dveh besed (npr. rad spi, kot sanje); v obeh položajih imamo možnosti, da to izgovarjamo ali kot -c — ali kot -ts- — (gl. Toporišič, Slovenska slovnica 1876, str. 85), zato nam ti primeri pri reševanju postavljenega vprašanja ne dajejo jasnega, enoumnega dogovora. Skratka, beseda aids nas sili postaviti novo slovnično (morfonološko) pravilo, ki ga slovenščina doslej ni potrebovala in za katero ne najdemo potrditve v nobeni domači besedi. Namig za svojo odločitev najdemo v prenovljenem (še ne objavljenem) besedilu novega SP: tam se navaja zgled za sklanjanje tujih lastnih imen na -ts: Smuts, s Smutsom. Po tem zgledu bi torej lahko pričakovali: aids, z aidsom. Če se to komu zdi napaka, gre samo za posledico neke druge, hujše napake — vdora nerodne in nepotrebne prevzete besede aids v slovenščino.

Glede izgovora (ajc) ali (éjc) pa se seveda ogravamo za prvo možnost (ne povečujemo števila nepotrebnih izjem, branih po tujih pravilih).

Ptuj, ž. c. sv. Jurija, Krilni oltar Konrada Laiba, okrog 1460

Najmlajša umetnina gotske dobe, ki s svojo kvaliteto bistveno dopolnjuje kompleksnost ptujske proštijske cerkve, je relief Poklon sv. Treh kraljev iz leta 1515. Ikonografsko gre za tako imenovani zgodovinski tip upodobitve, kakšnega poznamo v slikarstvu že dalj časa, pa tudi oblikovno in kompozicijsko je naš relief blizu slikarskemu pojmovanju prostora. Kipar se je potrudil, da bi posamezne osebe med seboj povezal in jim dal različna opravila v smislu realističnega upodabljanja dogodkov, vendar je realizem ostal na stopnji grafične oziroma slikarske predloge. Ptujska proštijska cerkev je rezultat dveh stilnih obdobij, pri čemer je tretje stilno obdobje — barok, ki je tudi dosegel v njeno stavbno strukturo, za celoto popolnoma nepomembno. Tako romanika kot gotika sta nekajkrat dopolnjevali in spreminjali svoj prispevek. Toda kljub vsej tej raznolikosti v času, mojstrih in naročnikih imamo pred seboj spomenik, ki harmonično in umirjeno pripoveduje svojo zgodovino in nam daje estetski užitek, kot le malokatera spomeniška celota v Sloveniji. K temu je tudi nemalo pripomogla zadnja restavracija, predvsem notranjščine, ki je njene posamezne dele valorizirala in med seboj harmonično povezala.

Se nadaljuje

Mala Borštnikova srečanja v Slovenski Bistrici

V torek, 20. oktobra, so se v občini Slovenska Bistrica pričela Mala Borštnikova srečanja s predstavo Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane I. Horovitz: Vrsta. Včeraj se je v knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica predstavil Polde Bibič, v Videžu pa je bil gledališki miting, kjer je bil slavnostni govornik dr. Matjaž Kmecl. Danes dopoldne se je vojakom bistriške kasarne predstavil Miloš Žutić iz Beograda z Vukovo abecedo. Nocoj ob 19. uri pa bodo v Makolah prisluhnili Pridigam Janeza Svetokriškega v izvedbi Marka Cvahteta. Jutri ob isti uri bodo Pridigam lahko prisluhnili tudi v Oplotnici, v soboto ob 10. uri pa na Tinju. Za karavano Cankarjevega doma bo ista predstava v nedeljo ob 15.30 v viteški dvorani gradu Slovenska Bistrica, v torek 27. oktobra pa bodo pridige spremljali tudi v Kazinski dvorani Slovenskega narodnega gledališča Maribor. Marko Cvahte je član Delavsko prosvetnega društva Slovenska Bistrica. Zadnja predstava v okviru malega Borštnikovega rečanja bo E. Fritza Fleur de Marie v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora v Domu kulture v Studenicah.

NaV

Omet pa odpada

Pravijo, da ima narod takšno vlado kot si jo zasluži. Ali je tako tudi s sekcijami Delavsko prosvetnega društva Svoboda Ptuj, ki imajo svoje prostore v Narodnem domu? Tole bolj za šalo. Zares pa, kljub velikim prizadevanjem, da v Ptuju obnovimo in polepšamo videz starega mestnega jedra, še vedno ne dohitevamo časa, ki neusmiljeno nažira stoletne hiše. Denarja je malo, premalo in kot kaže, ga bo še manj. Sekcije Svobode že tako ali tako komaj vežejo konec s koncem, zato tudi v bližnji prihodnosti ni pričakovati, da bi Narodni dom dobil novo obleko, kar bi si sicer na svojo zgodovinsko preteklost zaslužil.

Fotografija: M. Ozmec Tekst: NaV

KRAJEVNA SKUPNOST DORNAVA

Praznovanje bodo sklenili v nedeljo

Dornavčani so se tudi letos potrudili in pripravili bogat program prireditev ob enajstem krajevnem prazniku. Prireditve so pričeli že v prejšnjem mesecu: 22. septembra so v jesenskem krosu sodelovali učenci tamkajšnje osnovne šole. Septembrski program aktivnosti so sklenili z družabnim srečanjem starejših občanov, oktobrske prireditve pa so pričeli strelci, šahisti in gasilci. Dan pred osrednjo slovesnostjo bodo izvedli tudi tekmovanje gasilskih društev za prehodni pokal krajevne skupnosti. Organizator je gasilsko društvo Dornava.

V nedeljo, 25. oktobra, bo svečano že zgodaj zjutraj. Po tekmovanju, ki ga organizira SD Dornava, bodo v avli osnovne šole odprli trdicionalno razstavo izdelkov aktiva kmečkih žensk, obrtnikov, gojencev Zavoda dr. Marijana Borštnarja, učencev šole in cicibanov iz vrtca.

Program ob letošnjem prazniku krajevne skupnosti pa bodo sklenili s svečano sejo skupščine in družbenopolitičnih organizacij. Na njej bodo podelili priznanja krajevne skupnosti in krajevne konference Socialistične zveze. Najboljšim v športnih tekmovanjih bodo podelili priznanje in pokale, zahvalili pa se bodo tudi ostalim krajanom za sodelovanje v krajevnih akcijah.

Svečano sejo skupščine in družbenopolitičnih organizacij bodo s svojim nastopom obogatili cicibani iz vrtca, gojenci Zavoda dr. Marijana Borštnarja, učenci OŠ dr. Franja Žgeča in člani prosvetnega društva Dornava.

MG

Dr. Jožetu Horvatu

Dobrega moža in očeta, iskrenega prijatelja, korektnega sodelavca in požrtvovalnega zdravnika dr. Jožeta Horvata, ki je živel in deloval v Mariboru, ni več med nami. Nepričakovano je omahnil 30. septembra 1987 na delovnem mestu, kjer se je nahajal med pacienti in sodelavci, ko mu po možganski kapi ni mogel nihče več pomagati.

Dr. Horvat je izhajal iz trdne slovenjegoriške kmečke družine, rodil pa se je 5. aprila 1916 v Gabrniku pri Juršincih. Živel je življenje človeka, ki si je zelo težko priboril akademski poklic. Zlasti v mladih letih ni našel dovolj razumevanja za razvijanje svojih želja po izobrazbi. Osnovno šolo je končal v Juršincih, gimnazijske razrede pa polagal v Murski Soboti in Ljubljani. Bil je pravi samorastnik.

Med vojno se je nahajal kot begunec v Ljubljani brez sredstev za preživljanje. Tedaj je občutil vso eksistenčno bridkost, še bolj pa, ko je bil interniran v italijanskem taborišču Gonars. Po kapitulaciji Italije se je zopet vrnil v Ljubljano ter se preživljal kot gradbeni delavec, nekaj časa pa kot šofer pri pošti, dokler se ni priključil naši vojski. Po demobilizaciji je nadaljeval na ljubljanski univerzi študij medicine. Tudi po vojni je imel materialne težave, kljub temu pa je pridno študiral. S priznanji za požrtvovalnost zagnanega medicinca je tudi uspešno sodeloval pri gradnji proge Brčko—Banovići in Šamac—Sarajevo.

Način življenja prizadevnega medicinca se je spremenil šele, ko je leta 1950 postal zdravnik. Tedaj se je naselil v Mariboru in se zanimal že kot stažist ter tudi pozneje predvsem za preventivno medicino. S tem v zvezi je opravil posebej tečaj za epidemiologijo pri Higienskem inštitutu v Beogradu ter delal zatem tudi praktično na ogroženem območju Kosova in Srbije.

Pozneje je temu tečaju sledil še drugi, zopet v Beogradu, kar mu je omogočilo, da se je strokovno na ta način še bolj izpopolnil. Zato se je kmalu povzpel na delovnem mestu do vodje Higienske postaje v Mariboru, obenem pa je bil šef sanitarne inšpekcije za mestno in primestno področje Maribora.

Kljub obsežnemu in zahtevnemu delu je priglasil specializacijo iz splošne higiene jo opravljal v Ljubljani in Zagrebu ter dokončal leta 1971. Vzporedno s tem je opravil tudi podiplomski študij iz medicine dela, kar ga je usmerilo, da je prevzel leta 1964 dispanzer za medicino dela pri mariborskem Zdravstvenem domu. Ta se je pozneje preimenoval v tozd Medicina dela in športa. Delo oddelka je želel čimbolj posodobiti, zato je leto za letom odhajal v razvitejše dežele in spoznaval sodobne dosežke na kraju samem in s pridobljeno literaturo.

Na sploh je veljal dr. Jože Horvat za poštenega človeka in odličnega zdravnika, ki je s svojo humanostjo in neposredno šegavostjo vzbujal neomajno zaupanje.

Zato si je pridobil širok krog pacientov in prijateljev in ti ga bodo skupaj z njegovimi družinskimi člani zelo pogrešali. Manjkal pa bo tudi Slovenjegoričanom, zlasti pa Juršinčanom, med katere je rad zahajal. V njem so imeli dolga leta svojega zdravstvenega svetovalca in posrednika, saj se je znal zavzeti in pomagati vsakemu, ki je potreboval njegov nasvet in pomoč. Vrline človeka in zdravnika, ki jih je imel dr. Horvat, bodo ohranjale njegov spomin tudi bodočim rodovom!

dr. Štefka Cobelj

Našli skupni jezik?

Ker je bilo doslej malo napisanega o delu mladinske organizacije v Srednješolskem centru, sem obiskala Karin Hojker, predsednico koordinacijske komisije ZSMS v ptujskem SŠC.

Kaj bodo počeli v tem šolskem letu? Pripravili bodo različne akcije, okrogle mize, proslave... Vsak TOZD bo pripravil okroglo mizo in eno izmed proslav. Celotni SŠC pa bo organiziral akcije, ki bodo potekale skozi vse leto.

Urejali bodo okolico SŠC. Ponovno bodo tudi zbirali igrače in oblačila za učence OŠ Ljudevita Pivka in Olge Meglič, ki stanujejo v dijaškem domu.

Obnovili bodo stike s srednjo šolo v Arandjelovcu, da bi utrdili prijateljske odnose med ptujsko in aradjelovsko občino. Trenutno se dogovarjajo o obisku arandjelovske OK ZSM in mentorjev v SŠC. Ta bo predvidoma v novembru.

Spremljali bodo tudi delovanje alternativnih gibanj in politično gospodarske razmere v državi.

Vzpostavili bodo boljše odnose z OK ZSMS. V odnosih je namreč prišlo do napetosti, ker OK ZSMS ni pravočasno obveščala SŠC o raznih tekmovanjih, sestankih in svojih sklepih. O tem so jih srednješolci obvestili v pismu, ki so ga poslali tudi vsem ptujskim družbeno-političnim organizacijam. Odgovor, ki so ga dobili, pa je prizadel vse delavce SŠC. Mladinska organizacija v SŠC je morala tudi sama priznati svojo krivdo, saj niso pravočasno pošiljali svojih zapisnikov na OK ZSMS in jih tudi niso vabili na svoje sestanke.

Da bi razčistili odnose, so sklicali sestanek, na katerem je bila prisotna tudi Joca Repič, sekretarka OK ZSMS. Tam so po dolgi razpravi sklenili, da mora SŠC pismo ustrezno argumentirati ali pa ga preklicati. Sodelovanje pa bodo v bodoče izboljšali. V ta namen so predvideli skupni sestanek predsedstva OK ZSMS in razširjene koordinacije ZSMS SŠC, ki bo predvidoma še ta mesec. Na njem bodo uskladili program dela OK ZSMS s programom KK ZSMS v SŠC in zastavili skupne akcije ter načine povezovanja.

Skupne akcije bodo izvajali predvsem v času mladinske politične šole. Povabili bodo predavatelje, ki bodo predavali na politični šoli, tudi v SŠC, kjer bi predavali v dopoldanskem času, da bo možnost udeležbe večjega števila dijakov.

Kaže, da se obrača na bolje, saj se obe strani trudita za boljše sodelovanje.

Anita Hedl

z njimi pa uspešno sodeluje 320 kooperantov iz številnih občin Slovenije in Hrvatske. Skupaj dosegajo letno proizvodnjo približno 40 tisoč ton perutninskega mesa. To je skoraj petina celotne jugoslovanske proizvodnje piščančjega mesa.

Seveda imajo zelo pomemben delež tudi v slovenskem perutninarstvu. Svoj delež celo povečujejo iz leta v leto. Če primerjamo njihov delež bruto akumulacije, je znašal leta 1983 triinšestdeset odstotkov, leta 1984 oseminšestdeset odstotkov, v letih 1985 in 1986 pa že 74 odstotkov. Ti kazalci so rezultat povečevanja obsega proizvodnje in nenehne skrbi za gospodarnost dela.

Njihov pomemben adut je seveda tudi kakovost proizvodnje in s tem se uspešno kosajo na jugoslovanskem tržišču, pridobivajo pa si tudi svetovna. V nadaljnje izboljševanje kakovosti proizvodnje pa v zadnjem času vlagajo ogromna sredstva, ki pomenijo največjo investicijo v zgodovini Perutnine.

Še nekaj osnovnih podatkov o gospodarjenju ptujskih perutninarjev. V letošnjem prvem trimesečju sta dve njihovi temeljni organizaciji poslovali z izgubo, seveda je bila ta izkazana zaradi

Nova pridobitev tovarne močnih krmil: stroj za stiskanje krmil v zrna.

novega obračunskega sistema. Kot je povedal glavni finančnik, sodi Perutnina med skupino podjetij, ki kažejo po novem tati. Za kako uspešno delovno organizacijo gre, pove tudi podatek, da je njihova akumulacija v lanskem letu dosegla kar okoli 40 odstotkov akumulacije celotnega gospodarstva ptujske občine. Njihovi osebni dohodki so v devetih mesecih znašali v povprečju 250 tisočakov, najnižji osebni dohodek je bil septembra 200 tisočakov, razmerje med najnižjim in najvišjih osebnim dohodkom pa je 1 proti 4.

V Perutnini nenehno skrbijo za zmanjševanje stroškov proizvodnje. Njihov cilj je v čim krajšem času in s čim manjšo porabo krmil doseči dobre vzrejne rezultate. Jugoslovansko povprečje v porabi krme za kilogram prirasta je med 2,20 in 2,30 kilograma. V Perutnini so porabo zmanjšali že na 1,97 kilograma, že v naslednjem letu jo nameravajo znižati na 1,95 kilograma. Na videz majhen prihranek se v ogromni količini prirejenega mesa bogato obrestuje. Tudi vzrejni čas so zmanjšali. V manj kot 42 dneh pitanja in z omenjeno porabo krme na kilogram žive teže so do letošnjega septembra dosegli povprečno težo 1,77 kilograma.

Krma je torej eden najpomembnejših sestavin perutninske proizvodnje. V Perutnini so z gradnjo sodobne tovarne krmil naredili velik korak naprej; znova in znova se potrjuje, da je bila to pravilna poslovna odločitev. Sestavo krmnih mešanic danes določajo specialisti z računalniško vodenimi sistemi, letno pa proizvedejo v tovarni okoli 120 tisoč ton krme. Pravkar uvajajo novost — piletirno linijo. Letos bodo pričeli poskusno krmljenje s krmili v obliki majhnih briketov, že prihodnje leto pa bodo tako oblikovana krmila našla pot v vsa pitališča.

V sodobni delovni organizaciji, ki je v osemdesetih letih zrasla iz majhne odkupne postaje za perutnino, jajca in divjad, je postala ozko grlo prav klavnica, ki pomeni zaključek celotnega delovnega procesa. Vse strožji higienski predpisi, predvsem na tujih tržiščih, so narekovali modernizacijo mesne industrije. Pričeli so jo pred dvema letoma, razdelili pa so jo v tri faze. V prvi fazi so zgradili garderobe, kuhinjo, jedilnico in sanitarije, v drugi fazi pa hladilnice in ekspedit, torej prostore za odpremo blaga. Ob-

Sodobna zunanjost ekspedita

sodelovanju gradbincev, organizatorjev proizvodnje in seveda delavcev ter kooperantov. Dnevno zakoljejo v klavnici kar okoli 105 tisoč piščancev, pred kratkim so dosegli celo dnevni rekord — 200 ton perutninskega mesa.

Poleg tega širijo tudi predelavo. Klobasičarski izdelki so pravzaprav v tem času njihova svetlejša točka. Letos bodo dali na tržišče že okoli 6 tisoč ton klobas izključno iz perutninskega mesa. To je za 10 odstotkov več kot lani, za prihodnje leto pa načrtujejo prav tolikšno povečanje predelave. Največ mesnih izdelkov prodajo na beograjskem tržišču, sledi pa Bosna; na območju Slovenije prodajo le okoli desetino klobasičarskih izdelkov.

Ko že govorimo o prodaji na domačem trgu, omenimo še prodajo piščancev. Teh prodajo v Sloveniji okoli 33 odstotkov, na Hrvatskem 20, v Srbiji 28, v Bosni 16 ter Makedoniji 3 odstotke.

Kot že omenjeno, so sedanjo, največjo investicijo v zgodovini Perutnine razdelili v tri faze. Pred njimi je najzahtevnejša — tretja faza. Gre za gradnjo klav- predvidevajo v marcu prihodnjega leta, trajala pa naj bi leto in pol, torej bo gradnja končana konec leta 1989.

Medtem ko so pričele nove hladilnice iz druge faze poskusno delati in ko perutninarji snujejo svoje razvojne načrte, ki jih nikoli ne manjka, pa se ukvarjajo z velikimi in nenehnimi problemi. Pestijo jih obresti, ki so nenormalno porasle, nenehno so v bitki za koruzo in ostale surovine, ki jih potrebujejo za nemoteno proizvodnjo. Desetine milijonov piščancev, ki vsako leto prihajajo iz kooperacijskih in lastnih hlevov, živahnost v številnih objektih na lastnih farmah, delo z živim materialom v dveh valilnicah — vse to je velikanska obveza. Da je vse tako, kot mora biti, lahko skrbi le dobro organizirani kolektiv. Da ga Perutnina ima, je mogoče ugotoviti iz njihovih gospodarskih dosežkov. To je sicer mogoče ugotoviti tudi na slehernem koraku, če nas pot zanese v upravno stavbo ali katerokoli organizacijsko enoto v sestavi PERUTNINE.

JB

Fotografije: Lojze Cajnko

Vaših 42 dni je poteklo

V PRIZRENU SO SE KONČALI »VEČERI BRATSTVA« SREČANJE LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN JUGOSLAVIJE

Ptujska gledališka skupina navdušila

V Prizrenu so od 10. do 21. oktobra potekali Večeri bratstva, edinstvenega festivala jubiteljskih gledaliških skupin vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Staro mesto Prizren, na obali Bistrice, je znano po številnih kulturnozgodovinskih spomenikih, še posebej iz 13. in 14. stoletja. V zadnjih letih pa postaja vse bolj tudi kulturni center. Letošnja srečanja gledaliških skupin so bila že 22. zapored. Pokrovitelj srečanj je bila delovna organizacija Domača obrt, predsednik organizacijskega odbora pa predsednik OK SZDL Prizren Jusuf Gorani. Ob tej priložnosti je bila v prizrenskem Domu kulture tudi razstava dokumentarnega gradiva, posvečena 50-letnici prihoda tovariša Tita na čelo komunistov Jugoslavije.

Gledališka skupina si ogleduje kulturnozgodovinske znamenitosti Prizrena

Namen srečanj je predstaviti ustvarjalnost ljubiteljskih gledaliških skupin vseh narodov in narodnosti, izmenjati izkušnje, spoznati drug drugega in se na tak način tudi spoprijateljiti ter poglobiti bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti. Gostitelji so bili resnično gostoljubni, vedno pripravljeni pomagati, skupino so spremljali oba dneva, se trudili, da bi se počutili pri njih kar najbolje. Res bili so gostitelji, da je človek pozabil na utrujenost in se vedno znova veselil srečanja z njimi.

Letos so nastopili gledališčniki iz Kočanov Bogatiča, Mostarja, Zadra, Ruskog Krstura, Bjelog Polja, Djakovice, Prizrena in Ptuja.

Slovenci so se letos odločili, da jih bo v Prizrenu predstavljala gledališka skupina DPD Svoboda Ptuj. Tako se je z odra v Domu kulture v Prizrenu, 2. oktobra, zaslišala slovenska beseda. Prepolna dvorana je prisluhnila. In po nekaj stavkih je bilo čutiti, da je jezikovna pregrada padla, da obstaja le še čista gledališka umetnost, razumljiva slehernemu, ki ljubi gledališče, njegovo izpovednost, pa naj igralci govore katerikoli jezik. Igra Petra Božiča Človek v šipi, ki jo je režirala Branka Bezeljak-Glazer, s katero so se predstavili ptujski gledališčniki, je že sama po sebi precej zahtevna. Zahteva zbranost in poprejšne poznavanje vsebine. Ptujčani so gledalcem pred predstavo razdelili povzetek vsebine v srbskem, albanskem in turškem jeziku, je gotovo pripomoglo k navdušenemu sprejemu mladih gledališčnikov, ki so s to predstavo gostovali že v več krajih Slovenije in tudi v Avstriji.

Gledalci v Prizrenu so znova pokazali, da je prav kultura, pa tudi gledališka umetnost tista, ki lahko in združuje narode in narodnosti, ne glede na tradicijo, nacionalnost, medsebojno geografsko oddaljenost, jezikovno različnost. Žal skupina ni mogla ostati (kaj drugega kot denar), da bi lahko videla tudi ostale skupine. Videla je le skupino iz Kočanov iz SR Makedonije.

1100 kilometrov dolga pot ni bila zaman. Ptujska gledališka skupina je pokazala, da zna in hoče delati, tudi mimo tradicionalnih oblik, zato tudi uspeh ni izostal. Sprejeli so jih tudi tisti, ki jezika niso rzumeli. Razumeli pa so igro, sceno, svetlobne efekte, razumeli so — gledališko besedo.

Ob misli na našo tako raznoliko nacionalnost si človek želi, da bi bilo še več takih srečanj, da bi se lahko bolje spoznali, s tem bolje razumeli in postali resnični prijatelji.

NaV

Obetata se dva raziskovalna tabora

Težko bi dejali, da na ptujskih osnovnih šolah in v Srednješolskem centru leta nazaj učenci ob pomoči učiteljev niso razvijali raziskovalnega dela. Toda prav gotovo je res, da o njihovem delu izven šolskih vrat niso kaj dosti vedeli, niti ni nihče vzpodbujal mladih raziskovalcev, da bi s svojim delom nadaljevali tudi pozneje, ali da bi rezultate svojih raziskovanj predstavili ter spoznali ali in komu lahko te raziskave koristijo.

Zaradi omenjenega je potrebno povedati, da je projekt ptujske raziskovalne skupnosti in oblikovanje izhodišč za pospeševanje raziskovanja in inovacijskega dela med mladimi pomembna novost, ki se ji obetajo bogati rezultati. Bogati zato, ker so prvi poskusi raziskovalnega dela, tako na osnovnih šolah kot tudi v okviru gibanja Znanost mladini, tudi v ptujskem srednješolskem centru prinesli že nekaj republiških naslovov mladim raziskovalcem in njihovim mentorjem.

Na nedavnem posvetu ravnateljev in učiteljev, ki skrbijo za razvoj nadarjenih učencev in raziskovalnega dela na šolah, ki ga je sklicala komisija za inovacijsko in raziskovalno dejavnost pri ptujski raziskovalni skupnosti, zato ni bilo odvečnih besed, niti splošnih razmišljanj, temveč obilo konkretnih predlogov in dogovorov. Naloge bodo učenci in njihovi mentorji lahko prijavili na razpis do konca novembra, morali pa bodo naloge utemeljiti po natančno določeni metodologiji. Pričakujemo lahko, da bo prijavljenih veliko nalog in pametno bo, če bo raziskovalna skupnost denarno podprla tiste, ki bodo uporabne predvsem v praksi in bodo uveljavile izviren pristop. K vrednosti naloge bodo prispevali tudi javne predstavitve nalog — dobre izkušnje s tem imajo že v Srednješolskem centru. Zanimiva pa sta bila tudi predloga srednješolskega centra in ptujske ekološke skupine o raziskovalnih taborih. Pokrajinski muzej Ptuj in srednješolci bodo prihodnje leto pripravili arheološko-turistični tabor, ki bi ga lahko smiselno povezali z raziskovalnimi nalogami, ekološka skupina pa pripravlja mednarodni ekološki raziskovalni tabor, na katerem bodo analizirali onesnaženost površinskih vod in podtalnice na Dravskem in Ptujskem polju. Tudi vanj bi se lahko mladi raziskovalci iz osnovnih in srednjih šol vključili, do takrat pa bi se v krožkih ali posamično že lotili določenih raziskav, ki bi jih na taboru dodelali in morda tudi že predstavili.

Prav gotovo so vsi predlogi na tem posvetu dobrodošli, zato lahko pričakujemo, da se bodo šole in raziskovalna skupnost pri tem resnično povezale in vključile v raziskovanje tudi delovne organizacije in skupine, ki lahko prispevajo strokovnjake in potrebne naprave in opremo za raziskovanje. Vse preveč je bilo raziskovanje v naši občini doslej razdrobljeno in vse prehitro so raziskave tonile v pozabo. Tudi o tem, da bodo v raziskovalni skupnosti pripravili pregled dosedanjih raziskav in najboljše tudi arhivirali, so se na omenjenem posvetu dogovorili.

D. Lukman

Ljubezen do bližnjega

V prejšnji številki je izšel razpis za priznanje občinske kulturne skupnosti — Oljenko, ki se podeljuje vsako leto ob Slovenskem kulturnem prazniku. Razpis kot toliko drugih, pogoji, rok do katerega je treba poslati predloge. Vse lepo in prav, dokler je razpis še na papirju. Precej drugače pa je takrat, ko naj bi pripravili predlog za priznanje. Koga predlagati? Kdo je tisti, ki si zasluži priznanje? Kako naj vrednotimo delo tistega, ki ga bomo predlagali? Tu se vse ustavi. V vsakdanjem življenju tolikokrat slišimo pohvale za delo posameznikov, smo tudi med tistimi, ki mu za uspešno delo stisnemo roko, pripovedujemo o njegovih uspehih znancem in prijateljem. Toda, ko je treba koga predlagati, zabeležiti njegove uspehe in prizadevanja na papir, tu se vse ustavi. Nenadoma ni v našem okolju nobenega več, ki bi si zaslužil priznanje. V hipu najdemo tisoč in en razlog, zakaj si priznanja ne zasluži, nešteto izgovorov in pomanjkljivosti pri delu posameznika, za katerega smo še včeraj prisegali, da, če kdo, si prav ta zasluži družbeno priznanje. Človek bi še nekako razumel, če bi šlo za veliko denarno nagrado . . . Dobitnik priznanja občinske kulturne skupnosti dobi le listino in Oljenko. Od kod torej zavist? Že res, da je zavist človeška lastnost, a za pošteno delo, delo, ki je bilo opravljeno z ljubeznijo, tako delo si zasluži priznanje.

Kulturna skupnost je vsako leto v zadregi, komu podeliti Oljenko. Predlogov je malo, pa še ti največkrat ne ustrezajo razpisnim pogojem. Ali res nimamo takih ljudi, takih delovnih organizacij, ki se dvigujejo s svojim nad povprečje, ki so s svojimi aktivnostmi na posameznem kulturnem področju le-to dvignili iz anonimnosti. Ali se res ne poznamo med seboj? Slednje je težko verjeti. Kakorkoli že, upamo, da bo letos drugače. Pozabimo na zavist in storimo nekaj zato, da bo res drugače. Ozrimo se naokrog in poiščimo tiste, ki pri svojem poklicnem ali ljubiteljskem delu dosegajo rezultate, ki so odmevni tudi zunaj občine, v domačem okolju pa jih kaj radi spregledamo.

NaV

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (314)

Zvonjenje po toči

Dve radijski delavki nam pišeta:

»Besedo aids pisno pregibamo s končnico -om za šesti sklon, pridevnik ima končnico -ov. Velika večina ljudi pa tako tudi bere. Meniva, da bi v govoru morali upoštevati pravilo o preglasu in za glasovi, c, j, č, ž, š in dž ti končnici brati kot -em in -ev. Glasovna skupina ds se vendar bere kot c in besedo bi potemtakem morali sklanjati s tistimi končnicami kot druge podobne prevzete besede, ki se končajo na govorjeni c, npr. Fritz, Goetz in podobno (. . .)

Pri branju angleške kratice AIDS se uvaljavljata dva načina izgovorjave; prvi po pravilih angleške izreke, torej (ějc), in drugi, slovenski način branja akronima, (ájc). Meniva, da je ustreznejši izgovor (ájc), vendar je že spet zelo glasen tabor tistih, ki zagovarjajo izvirni izgovor, kot je uveljavljen pri branju kratice BBC (bi bi si). Kaj storiti?«

Uredništvo Medicinskega terminološkega slovarja je v nedavni polemiki z JR zatrjevalo, da jim beseda aids ne dela nobene težave v izgovorjavi, oblikah, rabi itd., zato bi človek vprašanje o njenem sklanjanju in izgovarjanju najraje — z nekaj privoščljivosti — odstopil njenim zagovornikom. Absurdno je, da mora prav JR razčiščevati dvome in težave, ki bi se jim bilo mogoče sploh izogniti, če bi »odločilni dejavniki« v zdravstvenih in novinarskih krogih upoštevali nasvet JR in namesto besede aids sprejeli manj problematično slovensko vzporednico.

V slovenščini doslje nismo imeli nobene besede, ki bi se pisno končevala na -ds ali -ts, govorno pa (v obeh primerih) na -c, zato se nam to vprašanje ni postavljajo. Zdaj smo v dvomih

a) ali naj sledimo logiki, ki jo narekuje pisava (in torej v edninskem orodniku uporabljamo končnico -om, kakor jo uporabljamo pri drugih moških in srednjih samostalnikih z osnovo na -s, npr, z asom (besom/kisom/Marsom)Keopsom ipd.)

b) ali pa logiki, ki jo narekuje govor (torej -c), in v edninskem orodniku uporabljamo premenjeno končnico -em, kakor je uporabljamo pri drugih samostalnikih z osnovo na -c, npr. z učencem (Bricem/Agrokomercem/jajcem ipd.

Težava je hujša kakor v tipu Fritz, Franz, Schultz ipd., kajti v tej primerih je vsakomur jasno, da na koncu ne izgovarjamo -z, -tz ipd., temveč je to nemški ali ponemčeni zapis za čisto navadni izgovorjeni -c (Slovenski pravopis 1962 in predlog novega SP tu vseeno dopuščata dvojnico -em/-om). Pri besedi aids pa se izgovor končnega -c marsikomu ne zdi čisto samoumeven, posebno ker je soglasniški sklop -ds- (izg -ts-) v slovenščini sicer mogoč oziroma znan, vendar ne na koncu besede, temveč samo na sredi (na t. i. morfemski meji, npr. odsunem, predsednik, odslej) ali na stičišču dveh besed (npr. rad spi, kot sanje); v obeh položajih imamo možnosti, da to izgovarjamo ali kot -c — ali kot -ts- — (gl. Toporišič, Slovenska slovnica 1876, str. 85), zato nam ti primeri pri reševanju postavljenega vprašanja ne dajejo jasnega, enoumnega dogovora. Skratka, beseda aids nas sili postaviti novo slovnično (morfonološko) pravilo, ki ga slovenščina doslej ni potrebovala in za katero ne najdemo potrditve v nobeni domači besedi. Namig za svojo odločitev najdemo v prenovljenem (še ne objavljenem) besedilu novega SP: tam se navaja zgled za sklanjanje tujih lastnih imen na -ts: Smuts, s Smutsom. Po tem zgledu bi torej lahko pričakovali: aids, z aidsom. Če se to komu zdi napaka, gre samo za posledico neke druge, hujše napake — vdora nerodne in nepotrebne prevzete besede aids v slovenščino.

Glede izgovora (ajc) ali (ějc) pa se seveda ogravamo za prvo možnost (ne povečujemo števila nepotrebnih izjem, branih po tujih pravilih).

ZAKLADI, PRIČEVANJA PTUJA IN ORMOŽA

— Janez Mikuž —

Sakralna kulturna dediščina

V gotsko obdobje Proštijske cerkve nedvomno spada tudi nastanek tako imenovanega Laibovega oziroma kot ga imenuje Stele, Ptujskega oltarja, enega redkih ohranjenih spomenikov tabelnega slikarstva pri nas. Od ostalih oltarjev iz tega časa se razlikuje po tem, da so vsa tri krila slika, medtem ko je bilo v našem prostoru ponavadi tako, da je bila v sredi omare z reliefom ali prosto stoječimi figûrami, na krilih pa so bile slike. Ptujski oltar v celoti sestavljajo tabelne slike. Njegovo praznično podobo je naslikal Konrad Laib, slikar salzburškega kulturnega kroga, ki je naslikal 1457 tudi oltar v Gradcu. Ptujski oltar je sinteza celotnega Laibovega dela, in predvsem zato lahko menimo, da ga je naslikal okrog leta 1460. Stele domneva, da je bilo delo od vsega začetka namenjeno krstni kapeli, čeprav zanjo, kot kaže povišana predela, ni bilo naslikano. Delavniška stran oltarja je, kot meni Štele, nastala nekoliko kasneje, vendar je s praznično stranjo toliko stilno enotna, da brez dvoma lahko govorimo o mojstrovi delavnici. Če bi hoteli Laiba postaviti v širši umetnostno-zgodovinski okvir, bi morali ugotoviti, da v svojem delu združuje sestavine švabskega in salzburškega kulturnega kroga, pozna realistične dosežke K. Witza in H. Multscherja, obenem pa ne more mimo konservativnega idealizma, ki je bil tedaj še vedno kanon v okolju, v katerem je mojster delal.

Ptuj, ž. c. sv. Jurija, Krilni oltar Konrada Laiba, okrog 1460

Najmlajša umetnina gotske dobe, ki s svojo kvaliteto bistveno dopolnjuje kompleksnost ptujske proštijske cerkve, je relief Poklon sv. Treh kraljev iz leta 1515. Ikonografsko gre za tako imenovani zgodovinski tip upodobitve, kakšnega poznamo v slikarstvu že dalj časa, pa tudi oblikovno in kompozicijsko je naš relief blizu slikarskemu pojmovanju prostora. Kipar se je potrudil, da bi posamezne osebe med seboj povezal in jim dal različna opravila v smislu realističnega upodabljanja dogodkov, vendar je realizem ostal na stopnji grafične oziroma slikarske predloge. Ptujska proštijska cerkev je rezultat dveh stilnih obdobij, pri čemer je tretje stilno obdobje — barok, ki je tudi dosegel v njeno stavbno strukturo, za celoto popolnoma nepomembno. Tako romanika kot gotika sta nekajkrat dopolnjevali in spreminjali svoj prispevek. Toda kljub vsej tej raznolikosti v času, mojstrih in naročnikih imamo pred seboj spomenik, ki harmonično in umirjeno pripoveduje svojo zgodovino in nam daje estetski užitek, kot le malokatera spomeniška celota v Sloveniji. K temu je tudi nemalo pripomogla zadnja restavracija, predvsem notranjščine, ki je njene posamezne dele valorizirala in med seboj harmonično povezala.

Se nadaljuje

Mala Borštnikova srečanja v Slovenski Bistrici

V torek, 20. oktobra, so se v občini Slovenska Bistrica pričela Mala Borštnikova srečanja s predstavo Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane I. Horovitz: Vrsta. Včeraj se je v knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica predstavil Polde Bibič, v Videžu pa je bil gledališki miting, kjer je bil slavnostni govornik dr. Matjaž Kmecl. Danes dopoldne se je vojakom bistriške kasarne predstavil Miloš Žutič iz Beograda z Vukovo abecedo. Nocoj ob 19. uri pa bodo v Makolah prisluhnili Pridigam Janeza Svetokriškega v izvedbi Marka Cvahteta. Jutri ob isti uri bodo Pridigam lahko prisluhnili tudi v Oplotnici, v soboto ob 10. uri pa na Tinju. Za karavano Cankarjevega doma bo ista predstava v nedeljo ob 15.30 v viteški dvorani gradu Slovenska Bistrica, v torek 27. oktobra pa bodo pridige spremljali tudi v Kazinski dvorani Slovenskega narodnega gledališča Maribor. Marko Cvahte je član Delavsko prosvetnega društva Slovenska Bistrica. Zadnja predstava v okviru malega Borštnikovega rečanja bo E. Fritza Fleur de Marie v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora v Domu kulture v Studenicah.

NaV

Dober den, po naši stori navodi. Saj ne ven, bode dober ali ne, če pa gnes, v nedelo, gdo van toto pismo pišen, tak dež ščije, ke je vsoka lukja mokra. Tote dni si mi kmečki delegati deža glih preveč ne želimo no bi nam boj pasalo lepo vremen, da bi lehko krušno pšeničko v zemljo spravili. Mija z Mico sma to že naredila, saj tudi pregovor provi: kak boš sejal, tak boš tudi žel. Samo meni se zdi, da je pri nas glih narobe; boj no več seješ, manj žaješ, saj nam tote vejke no male Kraduše vse sproti pozobljejo.

Dragačik pa je v totem jesenskem oktobri, ki smo mu včosik tudi vinotok pravili, vse narobe, saj na našem od toče potučenem Suhem Bregi letos ne točimo mošta no vina, pač pa samo solze . . . Pa kaj bi se sekirali, saj za dežjon drgoč sunček posije. To ovi den sen v kolendor gleda no vida, da sen nam bliža 31. oktober, den varčevanja. Samo jaz več prav ne ven, kaj naj šparan: dinare inflacija žere, deviz neman, pa saj tudi tiste skoro vsoki den zgubljajo na veljovi — seveda v primerjavi z dinarom no našimi poskakujočimi cenami. Tejko pa mislin, da bom vseeno do 31. oktobra prišpara, ke bon lehko enih por sveč na britof nesa na den mrtvih 1.novembra. Lehko je mrtvim, samo žmetno je nam živim. Mrtve samo zemlja kloči, nos žive pa še marsikaj drugega poleg. Mene včosik tudi mora kloči. Saj vete, to je tisto, ke te nekaj v prsah no v duši tišči, nič ne vidiš, samo maš občutek, da te teta Matilda voha. Vete, to je tista teta z vejko koso.

Nič ne pita, si revež al bogat, vsoki mora iti enkrat v njeni štampet spat.

Pa naj bo zadosti za gnes. Dobro se mejte, preveč ne pijte no ne jejte, predvsem pa se radi imejte. Pa tudi mene ne smete sovrožiti.

Vas pozdrovlja LUJZEK

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 22. oktobra: 17.00—18.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo, Uspešnica dneva, Včeraj—danes—jutri). 18.00—19.00 Iz naših KS, Sredi življenja — vmes novosti in zanimivosti v domači zabavni glasbi.

PETEK, 23. oktobra: 17.00—18.00 Informativna in zabavna glasba (novice, obvestila, reklame med glasbo, Uspešnica dneva, Včeraj—danes—jutri). 18.00—19.00 Kultura, Za konec tedna, V vrtu — vmes zabavna glasba.

SOBOTA, 24. oktobra: 17.00—18.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo, Uspešnica dneva, Včeraj—danes—jutri). 18.00—19.00 V ŽIVO, vmes zabavna glasba.

NEDELJA, 25. oktobra: 11.00 Tedenski pregled, obvestila, Iz uspešnic dneva, reklame. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Domača ustvarjalnost. 12.50 Aktualnost tedna. 13.00 Čestitke.

PONEDELJEK, 26. oktobra: 17.00—18.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo, Uspešnica dneva, Včeraj—danes—jutri). 18.00—19.00 Dogodki prek vikenda, nasveti . . ., vmes vedno lepe melodije.

TOREK, 27. oktobra: 17.00—18.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo, Uspešnica dneva, Včeraj—danes—jutri). 18.00—19.00 Pogovor o . . ., Vprašanja in odgovori, Iz delovnih kolektivov — vmes domača zabavna glasba.

SREDA, 28. oktobra: 17.—18.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo, Uspešnica dneva, Včeraj—danes—jutri). 18.00—19.00 Oddaja za mlade (pionirska in mladinska), vmes Gremo v disko.

POSLUŠAJTE IN POKLIČITE NAS. (771-223)

TV spored

TV LJUBLJANA IN ZAGREB

PETEK, 23. OKTOBRA:

Lj 1: 10.00 Tednik. 11.00 Dokumentarec meseca. 11.40 Z mojimi vročimi solzami, ponovitev 1. dela. 15.40 Videostrani. 15.55 Tednik. 16.55 Dokumentarec meseca. 17.35 Vukov kotiček, 8. del otroške serije. 17.50 Maščevanje pločevincev, 12. del. 18.15 Pred izbiro poklica. 18.45 Risanka. 19.00 Obzornik. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Sever in jug, 5. del ameriške nadaljevanke. 21.00 Zakon ljubezni, 7. del. 21.40 Rezerviran čas. 22.10 Tv dnevnik. 22.55 Potovanje mladega skladatelja, gruzijski film. 23.55 Videostrani.

LJ II: 17.10 TV dnevnik. 17.30 »Fore i fazoni«, otroška oddaja. 18.00 Znanost: Žive hipoteze. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke — kviz. 19.00 Ansambel Mihe Dovžana. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zabavnoglasbena oddaja. 20.45 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Canterburyske zgodbe, itsl. film. 22.35 En avtor, en film.

ZG I: 8.25 »Fore i fazoni«, oddaja za otroke. 8.55 Izobraževalni program (do 12.35). 13.30 Zamudili ste, poglejte. 15.00 Izobraževalni program. 16.00 Dober dan. 17.10 Kronika Reke. 17.30 »Fore i fazoni«, oddaja za otroke. 18.00 Znanost: Žive hipoteze. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV koledar. 19.10 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Atentat na Goerlo, serijski film. 21.20 Pot v središče znanja, kviz. 21.15 TV dnevnik. 22.35 Kulturni magazin. 0.05 BIS, nočni program.

SOBOTA, 24. OKTOBRA:

Lj I: 8.00 Videostrani. 8.10 Kljukčeve dogodivščine, 9. del. 8.25 Odprava zelenega zmaja, 21. del. 8.55 Povodni mož. 9.15 Šola za klovne, otroška oddaja. 9.45 Ex libris M&M. 10.45 Mesta: Skopje. 13.55 Videostrani. 14.10 Ciklus Laurenca Oliviera: Mala romanca, angleški film. 15.55 Kratki film s festivala ekološkega in etnološkega filma — Kranj 87. 16.25 Ohranitev kulturne dediščine — Mesta, 2. oddaja — Zadar. 16.55 DP v košarki —Partizan — Zadar, prenos. 18.25 Da ne bi bolelo — Ne umreti za nevednostjo, 1. del. 18.45 Risanka. 19.00 Knjiga. 19.25 Zrno, vreme, 19.30 TV dnevnik. 20.15 Košnikova gostilna. 21.50 Velika rdeča divizija, ameriški film. 23.40 TV dnevnik. 23.55 Mesto kot Alice, 6. — zadnji del. 00.45 Videostrani.

LJ II: 14.35 Jugoslavija, dober dan. 15.05 Pes, ki je preprečil vojno, kanadski film. 16.35 V registraturi, TV nadaljevanka. 17.35 Otroška predstava s festivala Bugojno 87. 18.40 Dallas, ameriška nadaljevanka. 19.30 TV dnevnik. 20.15 Svet na zaslonu. 20.55 Rezerviran čas. 21.45 Poročila. 21.50 Feljton. 22.20 Jazz. 22.50 Športna sobota.

ZG I: 9.00 Iz izobraževalnega programa (do 10.35). 14.00 BIS, nočni program — ponovitev. 16.00 Kritična točka. 16.55 TV koledar. 17.00 DP v košarki: Borac—Jugoplastika, prenos iz Čačka. 18.30 Prisrčno vaši, dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 TV koledar. 20.00 Concertino. 20.15 Boljše življenje, domača serija. 21.05 Črni klobuk, ameriški film. 22.40 TV dnevnik. 23.00 Nočni program.

NEDELJA, 25. OKTOBRA:

LJ I: 9.05 Videostrani. 9.15 Živ žav. 10.10 Maščevanje pločevincev, ponovitev. 10.35 Mesto kot Alice, ponovitev, 6. zadnjega dela. 11.25 Alpski večer, 8. oddaja. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 V Šobec po nagelj in nežo, ponovitev. 13.25 Video strani. 13.50 Sokolov let, 31. del. 14.50 Poznate Jugoslavijo — kviz. 16.10 Prisluhnimo tišini. 17.30 Baritonist, poljski film. 18.25 Jesen 87 — vojaške vaje. 18.45 Risanka. 19.00 Kino. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Tudi to bo minilo, 21. del. 21.10 Zdravo. 22.30 Mesta, dokumentarna serija. 23.00 Kronika Borštnikovega srečanja. 23.30 Video strani.

LJ II: 8.55 Poročila. 9.00 Danes za jutri — Mozaik in Banovič Strahinja, jugoslovanski film. 12.00 Kitarist Dušan Bogdanov. 16.15 Test. 16.30 Mednarodni turnir v odbojki. 17.15 Košarka (Ž) Elemes : Iskra Delta Ježica, prenos. 18.45 Črnogorska kulturna zakladnica. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Avtomanija, poljudnoznanstveni film. 20.25 Mali koncert. 20.45 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Therese Humbert, francoska nadaljevanka. 22.00 Čas podvigov, dokumentarna oddaja. 23.00 TV galerija.

ZG I: 10.30 Nedeljsko dopoldne za otroke. 12.00 Kmetijski mozaik. 13.00 Jugoslavija, dober dan! 14.00 Grizli Adams, serijski film. 15.00 Poznate Jugoslavijo? kviz. 16.55 Mesta: Sarajevo. 17.30 Alica več ne stanuje tu, ameriški film. 18.55 Muppetki. 19.30 TV dnevnik. 20.00 DP v nogometu: Dinamo—Partizan, posnetek. 20.50 Dober večer! zabavna oddaja. 21.35 TV dnevnik. 21.55 Športni pregled. 22.40 Šahovski komentar.

PONEDELJEK, 26. OKTOBRA:

LJ I: 10.00 Zrcalo tedna. 10.20 Kronika Borštnikovega srečanja, ponovitev. 10.50 Anne Trister, kanadski film. 16.50 Video strani. 17.05 TV mozaik — ponovitev. 17.25 Radovedni taček: Ladja. 17.40 Pamet je boljša kot žamet. 17.45 Šola za klovne, otroška oddaja. 18.15 Glasbeni ropot. 19.00 Obzornik. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Kuharske zvezde, 3. del. 21.05 Omizje: Mi in dolžniška kriza. 23.05 Poročila. 23.10 Video strani.

LJ II: 17.10 TV dnevnik. 17.30 Otroci, pojte z nami, otroška oddaja. 17.45 Vukov kotiček, otroška oddaja. 18.00 Beograjska TV. 19.00 Indirekt, oddaja o športu. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Meridiani zunanjepolitična oddaja. 20.30 Mali koncert. 21.05 Cimeron, ameriški film. 22.35 Znanstveni grafiti.

ZG I: 8.30 Otroci, pojte z nami, otroška oddaja. 8.45 Vukov kotiček, serija za otroke. 9.00 Izobraževalni program (do 12.35). 14.25 Zamudili ste, poglejte (Avtomanija, Dober večer, Muppetki). 16.00 Dober dan, šport! 17.10 Kronika Varaždina in Bjelovarja. 17.30 Otroci, pojte z nami, otroška oddaja. 17.45 Vukov kotiček. 18.00 Nekaj več, izobraževalna oddaja. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV koledar. 19.10 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Drama. 21.10 Manjšine, bogastvo Evrope — dokumentarna serija. 21.40 TV dnevnik. 22.00 Rock odeon. 23.00 Svetovni pokal v boksu, posnetek. 0.00 Šahovski komentar.

TOREK, 27. OKTOBER:

LJ I: 10.00 Šolska TV. 11.05 Angleščina XXI. 11.35 Francoščina IV. 16.25 Video strani. 16.40 TV mozaik — ponovitev. 17.45 Periskop. 18.45 Risanka. 18.55 Video strani. 19.00 Obzornik. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Španska kraljica, posnetek predstave MGL. 21.50 TV dnevnik. 22.05 Videostrani.

LJ II: 16.00 Svetovni pokal v boksu — 1/4 finale, prenos, 17.30 Tuji jeziki. 18.00 Francoščina IV. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke — kviz. 19.00 Video godba. 19.10 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Obiskujemo slovenske muzeje in galerije — Danes pokrajinski muzej Koper. 20.45 Žrebanje lota. 20.50 Manjšine — bogastvo Evrope. 2. del. 21.20 Narodna glasba — vključitev. 21.50 Kronika Sejma knjige. 22.50 Svetovni pokal v boksu — prenos in posnetek.

ZG I: 8.30 Kaj otroci vedo o rojstnem kraju, oddaja za otroke. 9.00 Izobraževalni program (do 12.35). 14.00 Zamudili ste, poglejte (Rock odeon). 15.00 Izobraževalni program. 16.00 Dober dan. 17.10 Kronika Osijeka. 17.30 Kaj otroci vedo o rojstnem kraju, oddaja za otroke. 18.00 Izobraževalna oddaja. 18.30 Risanka. 18.40 TV dnevnik. 20.00 Žrebanje lota. 20.05 Vse reke tečejo, serijski film. 21.05 Kontaktni magazin. 22.35 TV dnevnik. 22.55 Svetovni pokal v boksu, posnetek. 23.55 Šahovski komentar.

SREDA, 28. OKTOBRA:

LJ I: 10.00 Integrali. 10.40 Španska kraljica, posnetek predstave. 16.35 Video strani. 16.50 TV mozaik — ponovitev. 17.30 Kljukčeve dogodivščine, 10. del. 17.45 Odprava zelenega zmaja, 3. del. 18.15 Zakaj noge bolijo. 18.45 Risanka. 19.00 Risanka. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Film tedna: Ciklus Tennessee Williamsa: Tramvaj — poželenje, ameriški film. 22.10 TV dnevnik. 22.25 Po sledeh napredka. 23.05 Videogodba, ponovitev. 23.35 Kronika Borštnikovega srečanja. 00.05 Video strani.

LJ II: 17.10 TV dnevnik. 17.30 Otroška serija. 18.00 Milutin Milankovič, izobraževalna oddaja. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke — kviz. 19.00 TV koledar. 19.10 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Svetovni pokal v boksu, polfinale, prenos.

ZG I: 8.30 Rock'n'roll mulci, oddaja za otroke. 9.00 Izobraževalni program (do 12.35). 14.55 Izobraževalni program. 16.00 Dober dan. 17.10 Kronika Karlovca, Siska in Gospiča. 17.30 Rock'n'roll mulci. 18.00 Milutin Milankovič, izobraževalna oddaja. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV koledar. 19.10 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Filmoskop: Pomlad v jeseni, kitajski film. 22.30 TV dnevnik. 22.55 Videometronom, zabavna oddaja.

ČETRTEK, 29. OKTOBRA:

LJ I: 10.00 Šolska TV. 11.00 Kronika Borštnikovega srečanja, ponovitev. 11.30 Božannski dnevi, ameriški film. 15.55 Video strani. 16.10 Šolska TV, ponovitev. 17.15 Mati, otroška oddaja. 17.30 Pisma iz TV klobuka. 18.15 Čas, ki živi: Zlato polje — Zlatopoljci. 18.45 Risanka. 19.00 Obzornik. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 TV tednik. 21.10 Z mojimi vročimi solzami, 3. — zadnji del avstrijske nadaljevanke. 22.45 TV dnevnik. 23.00 Manjšine — bogastvo Evrope, 2. del. 23.30 Kronika Borštnikovega srečanja. 00.00 Video strani.

LJ II: 17.00 Kvalifikacije za EP v košarki: Jugoslavija:Bolgarija, prenos. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV koledar. 19.10 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Svetovni pokal v boksu, polfinale, prenos.

ZG I: 8.30 Soba 405, serija za otroke. 9.00 Izobraževalni program (do 12.35). 14.10 Zamudili ste, poglejte (Videometronom). 14.55 Izobraževalni program. 16.00 Dober dan. 17.10 Kronika Splita. 17.30 Soba 405, serija za otroke. 18.00 Potopis. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV koledar. 19.10 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Refleksi, politični magazin. 21.05 Wetherby, angleški film. 22.45 TV dnevnik.

ZANKE

REŠITVE: REBUSOID: Rimska peč (ri(s)m kape č). — POSETNICA: ročni stavec.

ZA MLADE RISARJE

Počrni vsa polja, ki so označena s črno piko. Kaj se bo prikazalo?

REBUSOID

REBUSOID SE REŠUJE TAKO, DA ČRKE, KI JIH OZNAČUJEJO V KROGCIH OZNAČENE ŠTEVILKE, ODVZAMETE IN JIH DODATE TAKOJ ZA POSAMEZNIM POJMOM.

POSETNICA

Kaj je po poklicu?

STEVO ČRNICA

KOŠARKA

Ptuj:Starše 118:77

V dvorani Center je bila v soboto košarkarska tekma med ekipama KK Drava in Starše, ki tekmujeta v drugi slovenski košarkarski ligi-vzhod. Ptujski košarkarji so goste brez težav premagali z rezultatom 118:77, polčas 60:35.

Igra je bila enakovredna le prvih šest minut, nato pa so Ptujčani z dobro in agresivno obrambo ter hitrimi protinapadi razliko povečevali iz minute v minuto. S takšno igro so nadaljevali tudi v drugem polčasu in razliko samo povečali.

Koše za Ptujčane so dosegli: Čabrijan 24, Pečnik 24, Damiš 15, Robert Kotnik 14, Cobelj 13, Rozman 10, Svetelšek 8, Miran Kotnik 6, Marčič 2, Filipič 1 in Kozjak 1.

Cobelj zaključuje uspešno akcijo Ptujčanov na sobotni tekmi (foto L. Kotar)

V naslednjem kolu se bodo Ptujčani pomerili z ekipo Gornje Radgone, ki ima najboljše možnosti na najvišjo uvrstitev. MG

NAMIZNI TENIS

Prva zmaga

Namiznoteniške igralke in igralci Petovie so minuli vikend pričeli ligaška tekmovanja. Članice so v prvem kolu medrepubliške lige zabeležile prvo zmago. Premagale so Primex iz Vrtojbe s pet proti štiri. Po dve zmagi za Petovio sta dosegli Sanja Džankič in Polona Novak, eno pa Tanja Sinic.

Njihove mlajše klubske kolegice, ki so vse še mlajše pionirke, Petra Mlakar ter Petra in Mateja Cegnar pa so letos pričele igrati v republiški članski ligi, predvsem zaradi tega, da si naberejo izkušnje s starejšimi in močnejšimi igralkami. Toda že v prvih nastopih so navdušile, saj so uspele ekipi Olimpije izmakniti en dvoboj, ekipi Ilirije pa dva. Z Olimpijo so izgubile z 8:1, z Ilirijo pa 2:7.

V soboto so se pomerile slovenske članske ekipe, toda žal ostaja dvorana Mladika ob takih tekmovanjih preprazna. Mlade ptujske igralke bi še kako potrebovale vzpodbudo.

Tudi člani so pričeli prve dvoboje v drugi republiški ligi. V Celju so izgubili z Ingradom z 8:1, v Velenju pa so premagali Tempo s 7:2. d. l.

ROKOMET

Drava izgubila pomembno točko

V drugih republiških ligah so bila v soboto na našem območju tri pomembna srečanja. članice Drave niso uspele premagati vodilne ekipe, Ormožu je to uspelo proti Veliki Nedelji, Dravi pa proti Krogu. mladinci Ormoža so premagali vrstnike Velike Nedelje, mladi Ptujčani so igrali neodločeno s Krogom, mladinke pa izgubile v Račah. Pohvale zasluži mladinec Ormoža Alan Potočnjak, ki se je uvrstil v republiško reprezentanco za nastop na turnirju v Švici (Žmavc iz Ptuja je prva rezerva). V Ptuju pa je bila seja predsedstva Rokometne zveze Slovenije.

DRAVA—FUŽINAR 16:16 (7:8)

Derbi je upravičil pričakovanja prek 200 gledalcev v športni dvorani Center, končal pa se je zelo blizu. Malo pred koncem so vodile s 16:14, vendar prednosti niso uspele obdržati, povrh pa zastreljale še sedemmetrovko.

S sobotnega derbija Drava—Fužinar. I. kotar

neugodno za Dravo. Domačinke so bile v obeh polčasih boljše v prvem, gostje pa v drugem delu. To kaže, da ptujska ekipa ni dovolj fizično pripravljena in je zato delitev točk objektivna in v skladu z razmerjem moči. Vendar pa so bile Ptujčanke zmagi Obe ekipi sta veliko več pokazali v obrambi kot v napadu, v takšni igri pa je napake v napadu še težje popravljati. Fužinar je ostal v vodstvu z dvema točkama prednosti pred Dravo.

Drava: Farič, Hentak 2, Vtič 1, Korošak 4, Fridl 7, Gomilšek, Radanovič 2, Podpadec, Lašič, Malek, Sitzenfrei.

ORMOŽ — VELIKA NEDELJA 24:21 (21:11)

Derbi si je v Mestni grabi ogledalo blizu 500 gledalcev, ki pa so padli na izpitu zaradi nešportnega obnašanja do sodnikov in gostujočih igralcev. Oboji so namreč v zapisku o tekmi navedli, da razmere za igro niso bile normalne, čeprav e bila igra, ki so jo prikazali igralci obeh ekip, ostra, borbena in korektna. Po izenačeni igri v prvem polčasu je bilo v drugem delu polno preobratov. Igralci Velike Nedelje so namreč povedli že z 18:14, domačini so izenačili na 18:18, gostje znova povedli (20:18 in tudi 21:20), vendar so domačini v zaključku po zaslugi vratarja Gaberca in Zabavnika dosegli pomembno zmago v boju za vrh lestvice.

Ormož: Gaberc, F. Šandor4, M. Šandor, Fridrih, Hebar 3, Rajšp 1, Vrbančič, Vukan 1, A. Potočnjak 2, Zabavnik 9, Hedžet 4, Feguš.

Velika Nedelja: Zorec, Sok 1, Bokša, Hržič 2, Preac 1, Mesarec 7, Rajh 2, Cvetko 3, Zorli 2, Jurkovič, Krstič 3, Lah.

DRAVA—KROG 32:23 (19:11)

Člani Drave so ptujske ljubitelje rokometa prijetno presenetili z igro, ki so jo prikazali v prvem polčasu, ko so sicer močno ekipo iz Kroga popolnoma nadigrali. Gostje so bili v obrambi nemočni ob hitrih kombinacijah domačinov ter zadevanju z vseh igralnih mest in nasprotnih napadov, pomemben delež pa sta dodala tudi oba vratarja. V drugem delu se je igra nekoliko umirila, saj so mladim domačim zunanjim igralcem nekoliko pošle moči. Vendar pa so Sabo, Kelenc in Baklan to nadoknadili in ob sodelovanju ostalih igralcev tekmo mirno pripeljali h koncu in zanesljivi, čeprav malce nepričakovani visoki zmagi. Tudi tokrat se je pokazalo, da so Ptujčani močni kot kolektiv; ta bo še močnejši, ko bodo poškodbe odpravili Terbuc, Horvat, Žmavc, Vukašinovič, ko bo po operaciji znova dobro pripravljen Žuran in ko se bo po težji poškodbi v igro vrnil tudi trener Hrupič.

Drava: Valenko, Horvat 5, Osterc 3, Debeljak 2, Habjanič 5, Kramberger 1, Žmavc, Terbuc 5, Kelenc 6, Sabo 3, Pučko 2, Baklan.

KAKO Z OBMOČNIMI ZVEZAMI?

Na seji predsedstva ZRS, ki je zasedalo v Ptuju, je bila beseda o predlogih za nove tekmovalne sisteme na zvezni ravni, ki bodo začeli veljati v tekmovalni sezoni 1989/90. Možnosti je več, slovenski rokometni delavci pa se zavzemajo za ustanovitev medrepubliške lige. V javno razpravo so poslali osnutek registracijskega pravilnika in sprejeli program dela za prihodnje leto. Precej časa so namenili delu območnih zvez, saj je vse prej kot dobro. Kot kaže, bo tudi delo območne zveze na našem območju zaživelo, saj so razčiščene nekatere nejasnosti (knjige za registracijo in podobno), pa tudi pripravljenost za skupno delo je sedaj večja.

Rezultati I. razreda — 8. kolo:

Skorba—Stojnci 0:2, Slovenja vas—Boč 1:1, Gerečja vas—Pragersko 2:2, Oplotnica—Osankarica 2:3, Drava—Hajdina 6:1, Središče—Aluminij 2:1.

Lestvica po 8. kolu

1.	Drava	8	6	1	0	32:6	15
2.	Slovenja vas	8	4	2	2	15:7	10
3.	Stojnci	8	3	4	1	14:13	10
4.	Središče	8	4	2	2	14:13	10
5.	Boč	8	3	3	2	11:8	9
6.	Aluminij	8	4	1	3	12:11	9
7.	Osankarica	8	2	4	1	11:19	8
8.	Hajdina	8	3	0	5	15:16	6
9.	Gerečja vas	8	2	2	4	15:18	6
10.	Skorba	8	2	2	4	11:20	6
11.	Pragersko	8	1	2	5	13:19	4
12.	Oplotnica	8	1	1	6	9:19	3

Drava premočno vodi

Prari 9. kola — 24. in 25. 10. 87 — I. razred:

Aluminij—Skorba, Hajdina—Središče, Osankarica—Drava, Pragersko—Oplotnica, Boč—Gerečja vas, Stojnci—Slovenja vas

[illegible] 10. 87 — II. razred-

Sobetinci—Rogoznica, Podvinci—Markovci, Gorišnica—Dornava, Bukovci—Kicar, Grajena prosta.

Pari 8. kola — 24. in 25. 10. 87 — mladina:

Boč—Hajdina, Oplotnica—Gerečja vas, Stojnci—Skorba, Slovenja vas—Drava, Pragersko—Središče

Pari 9. kola — 24. in 25. 10. 87 — kadeti:

Aluminij—Skorba, Hajdina—Središče, Osankarica—Drava, Pragersko—Oplotnica, Boč—Gerečja vas, Stojnci—Slovenja vas.

Pari 8. kola — 24. in 25. 10. 87 — pionirji-vzhod:

Hajdoše—Hajdina, Aluminij—Gerečja vas, Stojnci—Skorba, Slovenja vas—Drava, Dornava—Središče

Pari 8. in 9. kola — 22. in 29. 10. 87 — pionirji-zahod:

Osankarica—Pragersko, Boč—Sp. Polskava, Oplotnica—Zg. Polskava, Oplotnica—Osankarica, Zg. Polskava—Boč, Sp. Polskava—Pragersko.

Aleš Kirbiš

Rado Brglez tretji na republiškem prvenstvu v šahu

Na pravkar končanem republiškem članskem prvenstvu v Žalcu sta nastopila tudi člana Šahovskega društva MIP Ptuj Danilo Polajžer in Rado Brglez. Že tretjič zapored je zmagal Leon Gostiša z Vrhnike (prvič je zmagal leta 1985 v Ptuju), odlično pa je igral Rado Brglez, saj je z osmimi točkami zasedel tretje mesto in je tudi edini premagal zmagovalca. To je velik uspeh za ptujski šah in Rado je s tem samo potrdil, da se razvija v močnega igralca. Z osvojitvijo tretjega mesta si je zagotovil nastop na kvalifikacijah za nastop na državnem prvenstvu. Danilo Polajžer je s sedmimi točkami zadedel sicer sedmo mesto, prikazal zelo dobro igro, vendar je imel v odločilnih trenutkih nekoliko »smole«.

Za letošnje republiško prvenstvo veljata izredna izenačenost in borbenost, bilo pa je tudi eno »najmlajših« prvenstev, kar je porok za napredek slovenskega šaha.

Radu Brglezu so njegovi klubski tovariši pripravili skromen sprejem v petek, takoj po vrnitvi z republiškega prvenstva. Ob tej priliki so odigrali redni mesečni hitropotezni turnir. Da je Rado v izredni formi, je dokazal tudi na tem turnirju, saj je zmagal s 16 točkami, drugi je bil Milan Šeruga (13,5 točk), tretji Janko Bohak (11,5), četrti Žmauc (8,5), peti do šesti Žlender in Benkič (po 8) itd.

Na hitropoteznem turnirju je sodelovala tudi Anita Ličina, ki je pred dnevi odlično igrala na jugoslovanskem pionirskem turnirju Boška Buhe v Virovitici in s šestimi točkami osvojila odlično šesto mesto.

Poročali pa smo že tudi o odličnem četrtem mestu mladinca Toma Viherja na mednarodnem turnirju v Gradcu.

Vsi ti rezultati so prav gotovo posledica načrtnega dela v društvu pod strokovnim vodstvom MM Danila Polajžerja in so porok za dobro uvrstitev ekipe ŠD MIP Ptuj na bližnjem republiškem ekipnem prvenstvu.

Silva Razlag

Obetajoči nastopi Ptujčanov

Na množičnem, a hkrati tudi kakovostnem krosu Dela v Titovem Velenju, so se med skoraj vsemi slovenskimi občinskimi reprezentancami dobro odrezali tudi Ptujčani. Mirko Vindiš je bil svoje zmage v članski konkurenci gotovo vesel, prav tako pa so bili dobrih uvrstitev veseli tudi mlajši ptujski atleti in atletinje. Omeniti velja, da sta pri starejših pionirjih zasedla prvo oziroma drugo mesto Robi Prelog in Franci Jerenko. Med mlajšimi pionirkami pa je razveselila Kovačičeva z Destrnika. Med mladinci je bil z drugim mestom uspešen Milenko Potočnik, med starejšimi mladinkami pa Vilma Osojnik. Vsi ostali ptujski udeleženci so se uvrstili v prvo polovico nastopajočih, pravzaprav nihče ni bil pod tridesetim mestom. Tudi v skupnem seštevku so se Ptujčani uvrstili na dobro deveto mesto, kar je dokaz, da je pri nas veliko mladih, ki imajo sposobnosti za srednje in daljše teke, in da je usmeritev ptujskega atletskega kluba, da delu z njimi posveti veliko truda, povsem umestna. d. l.

Uspeh slovenske meddruštvene odprave

Pred kratkim so se iz Indije vrnili člani slovenske meddruštvene odprave SHIVLING 87 Uroš Rupar, Boštjan Kekec, Danilo Tić, Damjan Vidmar in Aco Pepelnik.

Uroš Rupar in Boštjan Kekec sta se 12. julija povzpela po normalni smeri na vrh 6543 metrov visokega Shivlinga.

Od 17. 7. do 23. 7 so ostali trije člani odprave preplezali novo Jugoslovansko smer 87. Visoka je 1800 metrov in je ocenjena z ED. Na isti vrh so alpinisti plezali v alpskem slogu.

Smer je najtežja, kar so jih preplezali letošnje leto in je ena od najtežjih v Garwal Himalaji.

Odpravi so pomagali: Bunny Nazarje, Konus Slovenske Konjice, Impol Slovenska Bistrica, Zlatarna Celje, Gostišče Sabina in Gradbeništvo Jože Rahle (Slovenska Bistrica oba), Livarstvo Kekec Žalec. Člani odprave se jim za pomoč iskreno zahvaljujejo. Samo Brbre

SREDNJEŠOLSKI CENTER DUŠANA KVEDRA PTUJ

Komisija za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih služb Srednješolskega centra Dušana Kvedra Ptuj, Volkmerjeva 19,

objavlja prosta dela in naloge opravljanje laboratorijskih vaj za kemijo in biologijo

Kandidat mora imeti:
— končano srednješolsko izobrazbo kemične ali druge ustrezne smeri.
Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom ter poskusno dobo 3 mesece.

Vlogi, ki jo pošljete na gornji naslov, je potrebno priložiti dokazilo o izobrazbi. Rok za prijavo je 8 dni po objavi.

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV PTUJ

Telefon: 771-974 Novo cesta 1

Po sklepu delovne skupnosti z dne 6. oktobra 1987 in v soglasju z Izvršnim odborom združenja razpisujemo prosta dela in naloge dveh inštruktorjev kategorije B.
Delo je pogodbeno. Pogoj: izpit za voznika inštruktorja. Začetek dela takoj.

Vzgojnovarstvena organizacija Mirana Sagadina Ptuj
Razpisna komisija

Na osnovi sklepa sveta in v skladu s 170. členom statuta Vzgojnovarstvene organizacije Mirana Sagadina Ptuj

razpisujemo
dela in naloge

VODENJE RAČUNOVODSTVA IN OPRAVLJANJA PLANSKO-ANALITIČNIH DEL
(reelekcija)

Dela in naloge so s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let.

Na razpisana dela in naloge je lahko imenovan, kdor:
— izpolnjuje splošne, z zakonom in družbenim dogovorom o kadrovski politiki določene pogoje,
— ima višjo ekonomsko-komercialno šolo in
— najmanj 3 leta delovnih izkušenj v računovodstvu.

Razpisna komisija bo upoštevala vse pisne priglasitve kandidatov, ki bodo predložili dokazila o strokovnosti in dosedanjih delovnih izkušnjah ter bodo prispele v Vzgojnovarstveno organizacijo Mirana Sagadina Ptuj, Prešernova 29, v 15 dneh po objavi z oznako za razpisno komisijo.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po preteku razpisnega postopka.

unial
tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič n.sub.o
Kidričevo

UNIAL — Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo, z n. sub. o., objavlja prosta dela oz. naloge v TOZD Predelava aluminija

1. **POMOŽNA DELA PRI VLIVANJU ALUMINIJA —**
   št. 311 — 11 — 06, zasedba 2
   Pogoj:
   IKV livar, delavec kovinske stroke, 6 mesecev delovnih izkušenj, izpit za voznika el. vozička
2. **POMOŽNA DELA PRI VLIVANJU ALUMINIJA —**
   št. 322 — 32 — 04, zasedba 2
   Pogoj:
   IKV livar, delavec kovinske stroke, 6 mesecev delovnih izkušenj, izpit za voznika el. vozička
3. **VLIVANJE ALUMINIJA** (ozek trak — žica) —
   št. 322 — 32 — 02
   Pogoj:
   KV livar — delavec kovinske stroke, 1 leto delovnih izkušenj
4. **VLIVANJE ALUMINIJA —**
   št. 311 — 11 — 04, zasedba 1
   Pogoj:
   KV livar — delavec kovinske stroke, 1 leto delovnih izkušenj
5. **VODENJE ŽERJAVA — VLIVANJE ALUMINIJA —**
   št. 321 — 31 — 02, zasedba 1
   Pogoj:
   IKV žerjavovodja, 1 leto delovnih izkušenj
6. **VODENJE ŽERJAVA — VLIVANJE ALUMINIJA —**
   št. 311 — 11 — 02, zasedba 1
   Pogoj:
   IKV livar — žerjavist, 1 leto delovnih izkušenj

Vsa dela so izmenska.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovsko socialna služba delovne organizacije 8 dni po objavi. Vsi kandidati bodo dobili pismene odgovore v 15 dneh po izvršeni izbiri.

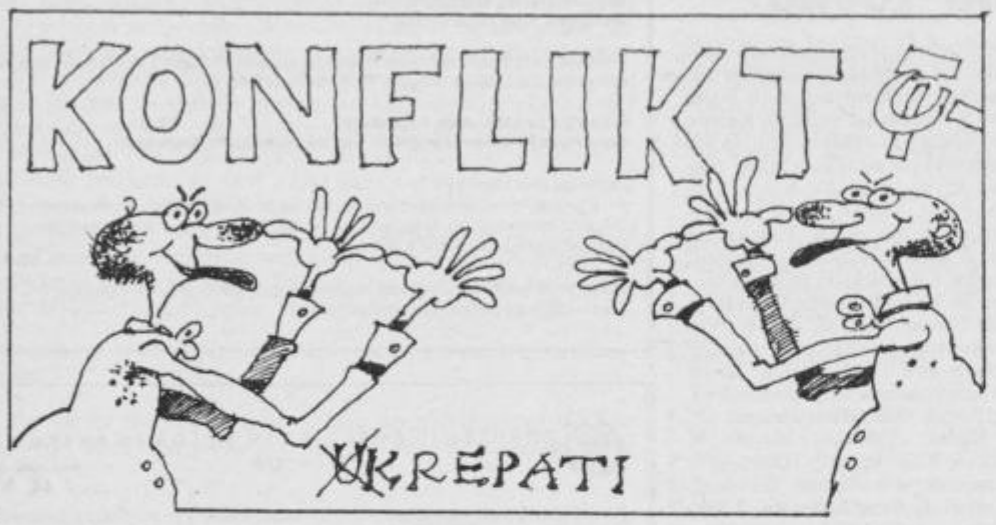

v z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4

Ste v svoji hiši že pričeli letošnjo kurilno sezono? Če še niste, bodite prepričani, da vam bodo tone premoga in drv, litri kurilnega olja še kako potrebni proti koncu zime, tam nekje konec prihodnjega aprila. So trenutki, ko človek zavistno razmišlja o vroči Afriki in njenih prebivalcih. Potem pa ti še kdo govori o zimskih radostih. Le kje? Pri odmetavanju snega spred hiše? Na spolzkih cestah?

od 21. 4. do 20. 5.

V službi so vas že skoraj odpisali, ampak vi se še ne daste. Seveda, kopriva ne pozebe. Bolniška pa vam je tudi dobro dela. Ste vsaj lahko okoli hiše postorili, kar bi vas sicer čakalo še kdo ve kako dolgo. Ob koncu tedna so na vidiku nove težave. Pa jih boste premagali brez odvečnega onegavljenja. Več skrbi posvečajte družini. Vaša srečna žival je svinja. Takšna stopetdesetkilska.

od 21. 5. do 21. 6.

Preveč zahtevate od sebe, premalo od svojih sodelavcev. In ti to uspešno izrabljajo. Za kakšnega vas pri tem imajo, si lahko mislite. Nikar preglasno ne govorite, dokler ne slišite uradnega stališča. To sicer nekoliko zamuja. Kaj čemo, ko pa se v Južni Afriki dogaja toliko stvari, do katerih moramo zavzeti stališče, zato pa domače težavice nekoliko dalj časa čakajo. Vaša srečna žival: osel.

od 22. 6. do 22. 7.

Le zakaj ste tako ogorčeni? Ali zato, ker vas vaše okolje ni evidentiralo za kakšno predsedniško mesto? Morda celo za sindikalnega predsednika? Tam jih je že tako ali tako preveč — kar petindvajset najkakovostnejših, najodgovornejših... Eden več se res ne bi poznal, toda verjetno ste v svoji delovni organizaciji premajhni. Vaša srečna žival je papagaj. Vzgledujte se po njem.

od 23. 7. do 23. 8.

Hudič je, če bi človek moral delati, pa se mu najbolj ne da. V takih primerih se je treba na nek način prisiliti. Ko ste bili še mladi, so vam starši kaj lepega obljubili. Poskusite si obljubiti sami. A glejte, da boste obljubo izpolnili. V ponedeljek boste zelo presenečeni, tako zelo, da si še dolgo ne boste mogli opomoči. Nesreča pri delu: na nogo vam bo padla hranilna knjižica. Na srečo prazna.

od 24. 8. do 23. 9.

Zakaj se nenehno držite svojega doma? Zakaj ne dovolite svojim, da bi se veselili, ker mačke ni doma? Siti so že vašega posedanja s časopisom v rokah ali buljenja v televizijo. Priznajte, da je večkrat to tudi vam nadležno. Samo odvadili ste se, da bi šli zvečer sami kam. Pa se boste zopet navadili, ker bo prijetno. Na banki vas čakajo. Zopet se hranilna knjižica ne ujema z bančnimi vpisi.

od 24. 9. do 23. 10.

Se še kaj spomnite na obmorske dneve (in zlasti noči)? Na sonce, ki vas boža s svojimi žarki, na valove, ki vas uspavajo? Na vse, kar je bilo lepega? Oh, ja, kdaj je že to bilo! Koža je spet vsakdanje barve, v ušesih ni več šumenja valov. Le še spomini, ti se kdaj pa kdaj prebudijo. V tem predzimskem času bi se bilo lepo zopet vrniti za kake tri mesece in ponovno doživeti vse prijetno.

od 24. 10. do 22. 11.

Siti ste že nenehnega sitnarjenja vseh okrog sebe. Vsi bi nekaj hoteli od vas, vsi nekaj pričakujejo. Naredite temu konec. Saj niste na svetu zato, da boste nekogaršnji sluga. Za spremembo tudi vi kaj zahtevajte. Bodite realni, zahtevajte nemogoče, so pravili nekateri pred leti. No ja, realno je sedaj to, kar je, nemogoče pa je tudi že mogoče. (Kovinotehna!)

od 23. 11. do 21. 12.

Marsikomu so že življenje zagrenile različne govorice in prav občudujemo vas lahko, kako uspešno ste se jim izognili. Sedaj boste imeli lep čas mir pred vsemi, ki o vas vedo dosti več, kot vi sami. Nekoliko pa le premislite v prihodnje. Saj veste: kjer je dim, je tudi ogenj. Prihodnji dnevi bodo za vas zelo naporni, zato se pošteno pripravite na trdo delo. Sreča v soboto bo dolgotrajna.

od 22. 12. do 20. 1.

Le kje neki so se izgubili vsi tisti dobri sklepi, ki ste jih tako navdušeno sprejeli samo pri sebi še ne dolgo tega? Kakor hitro je zaškripalo, že ste pozabili na vse in se predali malodušju. Ali vas to jesensko vreme res tako ubija? Res da je prijetneje spomladi, a večne pomladi ni. Prijatelji vas bodo spet razveselili in vam bodo v pomoč. Nežen večer ob svečah.

od 21. 1. do 19. 2.

Kadar vas potrebujejo, vedno najdejo pot do vas. A nikar ne bodite razočarani. Prihodnji teden vam bo prinesel veliko veselje, še več pa ga bo proti koncu leta. Srečne zvezde vam stojijo ob poti in samo čakajo, kdaj posežete po njih. Kmalu vas obišče stara znanka in vam pove vse, česar še niste vedeli o tisti zadevi, pa čeprav vas nič ne zanimajo najnovejše govorice.

od 20. 2. do 20. 3.

Vaše zdravje je vaša skrb, zato se le potrudite zanj. Manj posedanja, več razgibavanja, manj enoličnosti, več izletov. Vse to se vam bo obrestovalo, čeprav šele čez precej časa. Otroci vas že pogrešajo, saj za njih ne najdete skoraj nič več časa. Služba naj vas ne obremenjuje doma, saj tako vestni pa res nikdar niste bili. Povabili vas bodo na zabavo. Le pojdite, ne bo vam žal.

UGANKARSKI SLOVARČEK

BRION = starejša francoska filmska igralka s pravim imenom Francoise de Ribon (Francoise, rojena 29. 1. 1934 v Parizu; »Vroča ljubezen«, »Nathalie«)
BUJON = čista goveja juha; v biologiji mesna juha z dodatki za gojenje bakterij
ESH SHAM = izvirno ime za sirsko prestolnico Damask
HOR = levi pritok obmejne reke Ussuri med Mandžurijo in SZ
MALONE = ameriška filmska igralka, ki se je spominjamo v priljubljeni TV seriji »Mestece Peyton« (Dorothy, rojena 30. 1. 1925 v Chicagu; »Zapisano v vetru«)
OREHAR = ptič pevec, ki živi predvsem v Sibiriji, imenovan tudi krekovt ali lešnikar
ROJO = starejši španski filmski igralec (Gustavo, »Aleksander Veliki«)
STOJANOV = bolgarski pisatelj in družbeni delavec, ki je med vojnama objavljal bojevite članke proti fašizmu (Ljudmil, 1888—1973; roman: »Benkovski«)

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno: DS, WV, CA, FA, stroka, Beals, Alarih, preliv, zalaz, Itkina, literat, Van, narok, Adiža, ateist, Emo, veja, Sporting, Imola, analitik, integrator, rt, Moro, SG, stativa.

523	IZDELOVALEC SKLED	KUTINA OSTANKI PO PRESANJU	NAGRELSTVO	▽	SOTOČNICA PIVE	ALEŠ KERSNIK	SLOV. ALPSKI SMUČAR ŽAN	SKRAJNI KONEC POLOTOKA	▽	LOS BLAGA	EDOUARD LALO	BORIS FAKIN REKA V SZ	BANOVO PODR.	▽	SESTAVO EDI KLASINC	UBITI ITALIJ. POLITIK (ALDO)	SLAVKO KOLAR SMRTNI BOJ	BOLG. PISEC	▽
SLOV. PISATELJ (JOSIP)								PTIČ KREKOVT, LEŠNIKAR							VOHLINKA HARI				
KRIČAV OTROK								AM. FILM. IGRALKA TIP NEM. AVTOMOB.							ROPARSKA MORSKA RIBA				
LOMLJENJE				DEL SMUČKE ŽENA ŠIVE							SLOV. PRIPOVEDNIK (FRAN)				ŠP. FILM. IGRALEC (GUSTAVO) UPORABA				
PRIPOVEDNIŠTVO						DAMASK (... SHAM) NEMŠKI FILOZOF				DOBA	PODOBA	MESTO V ITALIJI VAREŽNA ŽIVAL							PEVKA ŠTEFUK
MERSKA ENOTA					OTOČJE PRI NGVINEJI IVANA KOBILICA				PEVKA VOČA BRIGITTE BARDOT							HRVAŠKI PETROL UGANDA			
LETOPISEC								FRANC. F. IGR. (FRANCOIS)						ČISTA GOVEJA JUHA					
OSTANEK							DOPISNIK V »TEDNIK«	PLAMENICA						TROPSKA RASTLINA					

agis-ptuj
TOVARNA AVTOMOBILSKE OPREME IN SERVISI, r. o.

»AGIS« PTUJ, r. o.,
Tovarna avtomobilske opreme in servisi, Rajšpova ulica 16

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke TOZD KOVINSKA OBDELAVA vabi k sodelovanju kandidate za prosta dela oz. naloge

SESTAVLJANJE HLADILNIKOV IN VARJENJE MESTOMA

Pogoji: poklicna šola — varilec
6 mesecev delovnih izkušenj
Kandidati naj k prijavi priložijo dokazila o strokovni izobrazbi in opis dosedanjih delovnih izkušenj.
Prijave sprejema kadrovska služba DO AGIS Ptuj, r. o., Rajšpova ulica 16. Rok za prijave je 8 dni po objavi.
Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v 30 dneh po odločitvi pristojnih samoupravnih organov.

K sodelovanju vabimo lastnika kombibusa oziroma lastnika avtomobila za prevoz večjega števila ljudi. Podrobnejše informacije v delovni organizaciji AGIS Ptuj, Kadrovsko-splošni sektor; telefon: 772-131 in 771-441.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta, dedka in brata

Janeza Podgorška

iz Nove vasi 77 pri Ptuju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč v težkih trenutkih. Iskrena hvala za prelepo cvetje in spremstvo. Prisrčna hvala govornici iz krajevne skupnosti Rogoznica in gospodu p. Simonu za lepo opravljen obred. Nadalje se zahvaljujemo vsem sorodnikom za denarno pomoč in svete maše. Posebej se zahvaljujemo družini Robin, družinama Šegula in Bezjak ter Irmi Sever in Marjanu Toplaku.

ŽALUJOČA: žena Ana in sin Drago z družino!

Usoda je hotela,
da nam je tebe vzela,
nam ostal bo večni znak —
prilepljen k srcu črni trak

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža, ata, sina, brata, zeta, strica in botra

Alojza Bračiča

iz Placarja 22

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki ste darovali vence in cvetje, izrekli sožalje in pokojnika v tako velikem številu spremili k mnogo preranemu počitku.

Zahvaljujemo se govornikoma OOS Železniške postaje Maribor, KS Destrnik, pevskemu zboru in g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Prisrčna hvala tudi vsem sosedom za pomoč v najtežjih trenutkih. Vsem in vsakomur še enkrat hvala.

ŽALUJOČI: žena Marija, sinovi Srečko, Stanko in Roman, oče, bratje in sestre z družinami.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 66 letu starosti zapustil dragi mož, oče, sin, brat, stric in boter

Janez Šori

iz Levajnc 33 — upokojenec
KGP — TOZD »Drava« Ptuj

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam stali ob strani in pomagali v težkih trenutkih. Hvala darovancem vencev in cvetja za tako veliko spremstvo na zadnji poti, g. župniku za opravljen obred, pevskemu zboru Destrnik, GD Desenci za pomoč, gradbenemu podjetju »Drava«, pekarni »Vinko Reš«, Perutnini Ptuj.

Prav tako lepa hvala govornikom Alojzu Novaku, Antonu Horvatu in Francu Rodežu.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Štefka, sinova Stanko in Ivan, hčerki Tilika in Ida z družinami, mati, bratje, sestre in vsi ostali.

mali oglasi

PRODAM regal in mizo. Plačilo v dveh obrokih. Gregorčičev drevored 8, Ptuj. Telefon: 773-237; Mirko Petrovič.
PRODAM garažo v Kidričevem. Naslov v upravi.
PRODAM škarje za pločevino (do 5 mm), centralno peč, črnobeli televizor in Zastavo 128, letnik 83. Tel.: 750-155.
MANJŠA zidarska dela opravim kvalitetno in po solidni ceni. Naslov v upravi.
UGODNO prodam dve zakonski postelji in okno 100 × 140 cm. Naslov v upravi.
PRODAM barvni televizor. Skorba 10, telefon 773-708.
ELEKTROMOTOR »Sever« (5,5 KS, trifazni) prodam. Telefon: 795-164.
LOKAL za mirno obrt v Prešernovi ulici dajemo v najem. Informacije vsak dan v Fotokopirnici Sitar v Zelenikovi ulici.
IŠČEM ogrevano sobo v Ptuju ali v okolici. Naslov v upravi.
PRODAM Lado — 1200, registrirano do julija 88. Svenšek, Prešernova 2, Ptuj, popoldan.
PRODAM brejo telico (v 8 mesecu). Pacinje 3, Šegula.
V NAJEM vzamem garažo v Ptuju. Naslov v upravi pod šifro Dober in reden plačnik.
ZASTAVO 1300, letnik 72, v voznem stanju, neregistrirano (cena 45 starih milijonov) ter smuči RM 904 Elan, 160 cm, skupaj z vezmi in palicami (cena 7 starih milijonov) prodam zaradi gradnje. Ogled vsak dan po 16. uri. Elizabeta Pinler, Grajenščak 40.
PRODAM motokultivator znamke MAČEK s plugom, prikolico. Martin Hostnik, Tržec 20/a, Videm.
UGODNO prodam ZASTAVO 128, 9 mesecev staro, dobro ohranjeno, in dobro ohranjeno ZASTAVO 101 z novo karoserijo, letnik 1978. Telefon: 772-401, int. 25.

TAKOJ!
KAKOVOSTNO!
Z GARANCIJO!

Ob večletni praksi vam z uvoženimi materiali izoliramo hladilno skrinjo. Žlahtič, Zagrebška 54, Ptuj; telefon: (062) 774-806.

PRODAM sobno pohištvo (trdi les) in kuhinjsko pohištvo. Trg MDB 3, Ptuj.
PRODAM moped BT — 50. Jože Korez, Janški Vrh 50, Ptujska Gora. Cena 55 SM.
PRODAM traktor STEYER, tip 86,18 KM, s priključki. Fridauer, Pobrežje 33/b, Videm.
ZASTAVO 750, letnik 1981, prodam. Telefon: 771-222.
PRODAM po ugodni ceni ZAPOROŽEC, registriran do avgusta 88. Naslov v upravi.
PRODAM avto znamke ZAPOROŽEC, registriran, letnik 77. Janez Petek, Potrčeva 50, Ptuj, ali Jože Petek, Cvetkovci 110.
PRODAM koruzo na njivi, 70 arov. Orešek, Pobrežje 128. Telefon: 774-654.
PRODAM spalnico sanja po ugodni ceni, staro 6 mesecev. Ivan Bilanovič, Ulica 25. maja 7, Ptuj; telefon 775-006.
PRODAM Zastavo 750, letnik 75, dobro ohranjeno. Ogled popoldan od 16. do 20. ure. Vidovič, Turnišče, Ul. 1. maja 10, pri hajdinski železniški postaji.
PRODAM grozdje z brajd, kvinton. Ana Kacjan, Hajdoše 28; tel.: 774-651.
PREKLICUJEM spričevalo osmega razreda OŠ Franc Osojnik na ime Zdenko Krajnc, Kicar 106.
PRODAM LADO, letnik 81. Tel.: 773-845.
PRODAM termoakumulacijsko peč »4« in plinski bojler. Lah, Kraigherjeva 37, Ptuj.
ZASTAVO 101, obnovljeno, prodam. Marjan Toplak, Langusova 30, Ptuj.
PRODAM avtomatik Tomos, star 2 meseca. Ivica Hegeduš, Dubrava, Bratstva i jedinstva 33, Zavrč, Cestica.
UGODNO prodam elemente kuhinje orhideja — rumene in štedilnik korona (3 plin, en elektrika). Tel.: 774-816, do 14. ure.
PRODAM ohranjen hrošč VW 1300. Tel.: 771-131, int. 229.
UGODNO prodam kotno sedežno garnituro, trosed (ležišče) in dva fotelja, ter regal za dnevno sobo. Vamberger, CMD 19, Ptuj; tel.: 772-282.
DVOSOBNO komfortno stanovanje v središču Murske Sobote zamenjam za enako ali večje v Ptuju. Borovič, Kidričeva 16, Murska Sobota.
PRODAM koruzo na rasti — 80 arov. Ogled in dogovor od 16. ure dalje; Zagrebška 98, Ptuj.
PRODAM koruznjak iz železne konstrukcije. Naslov v upravi.
LONČENO peč, novo (102 × 66), prenosno, ugodno prodam. Pinterič, Kidričevo, Vlahovičeva 3; tel.: 796-301.

Dežurstvo živilskih trgovin:
Sobota, 31. oktobra: Nama in Panorama.

znak ki vam daje
GARANCIJO
kvalitete
IZOLACIJE SERVIS & CO PTUJ
SLAVKO FURMAN — PTUJ
pri železniški postaji HAJDINA
generalna popravila vseh znamk zamrzovalnikov in hladilnikov
ZA OBNOVO OHIŠJA DAJEMO
TRILETNO GARANCIJO
vaša cenjena naročila lahko oddate nonstop po telefonu št. 062/771-637
za storitve v vašem domu ne zaračunavamo KILOMETRINE

NAJDENO: lastnik izgubljene denarnice z vsoto cca 100.000 din naj se javi na naslov Bojan Erlač, Slovenski trg 1, Ptuj.
PUJSKE, težke 50 kg, in hlevski gnoj prodam. Pobrežje 112, Videm.
DIANO 6, reg. do 88, ugodno prodam. Vzamem tudi kredit. Rakuš, Anželova 17, Rogoznica, Ptuj.
MLAD intelektualec, nekadilec, išče stanovanje v Ptuju ali okolici, po možnosti s posebnim vhodom s sanitarijo. Plačilo eno leto vnaprej. Tel.: 775-591 po 19. uri.
PRODAM nedograjeno stanovanjsko hišo na parcelni št. 101/6, k. o. Cirkulane, to je v bližini župnišča, za 18.000,000.— din. Resni kupci naj se oglasijo na tel. št.: 773-441 ali 772-831.
PRODAM črno-beli TV Gorenje 108, star 1 leto, ter globok otroški voziček. Potrčeva 44, Marinič.
INŠTRUIRAM matematiko in angleščino. Naslov pustite v upravi Tednika.
POCENI PRODAM krompir in krmno peso. Pacinje 6.

kino ptuj

Četrtek, 22., in petek, 23. oktobra: Kiborg, italijanski barvni film. Sobota, 24., in nedelja, 25. oktobra: Moj sosed je vampir, ameriški barvni film. Torek, 27., in sreda, 28. oktobra: Top Gun, ameriški barvni film. Četrtek, 29. oktobra: Protestni album, domači barvni film. Vse predstave so ob 18. in ob 20. uri.

LES
TRGOVINA S KURIVOM, GRADBENIM MATERIALOM IN LESOM p. o. PTUJ
Rogozniška 4, 62250 PTUJ

LES, trgovina s kurivom, gradbenim materialom in lesom p. o. Ptuj, Ptuj, Rogozniška c. 4

objavlja
JAVNO DRAŽBO

tricikla TOMOS T 14 V, leto izdelave 1981, malo rabljen, za izklicno ceno 400.000 dinarjev. Vozilo je v voznem stanju. Javna dražba bo dne 6. novembra 1987 ob 8. uri na dvorišču upravne stavbe v Ptuju, Rogozniška c. 4. Ogled vozila je možen pred pričetkom dražbe. Varščino v višini 10 odstotkov izklicne cene bomo sprejemali na dan dražbe med 7. in 8. uro. Nakup vozila bo po sistemu videno — kupljeno. Kupec plača vozilo takoj ali najkasneje 3 dni po dražbi, prevzeti pa ga mora najkasneje v 8 dneh po javni dražbi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

Alojza Vesenjaka

iz Gradiščaka 7

se prav iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem ter Perutnini Ptuj za darovane vence in cvetje, za izrečena sožalja ter spremstvo na zadnji poti.

Prav tako iskrena hvala g. župniku za opravljen pogrebni obred ter poslovilne besede, pevkam, zastavonošem in govorniku KS Juršinci ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na zadnji poti.

ŽALUJOČA družina Vesenjak

SPOMIN

24. oktobra mineva eno leto, odkar je zaspala naša draga mama

Otilija Kristovič

iz Zabovcev

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu in ji prižigate svečke.

NJENI NAJDRAŽJI!

Kje si, ljuba mati naša,
kje tvoj mili je obraz,
kje so pridne roke tvoje,
ki skrbele so za nas?

ZAHVALA

Ob tragični in nenadomestljivi izgubi naše drage mame in stare mame

Marije Šprah

— upokojene babice iz Jurovcev pri Vidmu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za darovane vence in cvetje, za sožalje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala tudi g. duhovnikom, pevskim zborom iz Vidma, komande Ptuj, cerkvenemu pevskemu zboru in tov. Vaupotiču za poslovilne besede.

ŽALUJOČI: hčerki Angela in Marija z družinama, brat Franc in sestre.

emona kmetijski kombinat n. sol. o. ptuj
kmetijstvo, predelava, gostinstvo, trgovina, servis, izvoz-uvoz
delovna skupnost skupnih služb
62250 ptuj, muzejski trg 2, jugoslavija
telefon: (062) n. c. 772-321
telegram: kmetkombinat ptuj
teleks: kk ptuj 33-208
žiro račun: 52400-607-30270

Delavski svet
E-KK Ptuj — TOZD Mlekarna
razpisuje
dela oz. naloge
DIREKTORJA TOZD
Pogoji:
— da ima visoko strokovno izobrazbo ekonomske, agronomske, veterinarske ali živilsko-tehnološke smeri in 5 let delovnih izkušenj;
— da izpolnjuje kriterije, ki so določeni v 39. členu družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Ptuj.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 60 dneh po preteku roka za prijavo.
Kandidati naj vložijo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov:
Kadrovsko-socialna služba, Emona — Kmetijski kombinat Ptuj, Muzejski trg 2, Ptuj.

unial
tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič, n. sub. o.,
Kidričevo

UNIAL — Tovarna glinice in aluminija BORIS KIDRIČ Kidričevo, z n. sub. o., TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA

VABI
k sodelovanju delavce s končano poklicno šolo metalurške, kovinarske, elektro- in ostalih smeri s 6 meseci delovnih izkušenj za opravljanje del oz. nalog v TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA

POSLUŽEVANJE ELEKTROLITSKIH CELIC

Posebni pogoj: zdravstvena in psihofizična sposobnost
Nudimo možnost zaposlitve v novih obratih po modernizaciji proizvodnje primarnega aluminija in možnost dodatnega usposabljanja iz tehnologije proizvodnje aluminija.
Vse dodatne informacije lahko dobite v kadrovsko-socialni službi TGA Boris Kidrič Kidričevo, telefon 796-110, interno 883.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovsko-socialna služba delovne organizacije.
Vsi kandidati bodo dobili odgovore v 15 dneh po izvršeni izbiri.

TEKMOVANJE REZERVNIH STAREŠIN IN MLADIH

Letošnji zmagovalec so Žetale

Tradicionalno občinsko taktično in orientacijsko tekmovanje ekip osnovnih organizacij ZSMS in krajevnih organizacij ZRVS ptujske občine je bilo v soboto dopoldan v Leskovcu. V lepem vremenu se je na startu pred osnovno šolo organizatorju, predsedstvu OK ZRVS, prijavilo 15 ekip, ki so jih sestavljali trije rezervni starešine in dva člana ZSMS. Tekmovalne discipline so bile orientacijski pohod, taktična naloga, testiranje, met ročne bombe v cilj in plezanje po vrvi ter streljanje z mk puško. Za razliko od prejšnjih tekmovanj so tokrat vse naloge reševali vsi člani ekipe, pri streljanju pa so zmanjšali kaliber orožja.

Zmagovalci, ekipa iz Žetal

Tekmovanje je bilo tokrat še posebej zanimivo, saj so člani ekip pokazali veliko znanja in spretnosti, končnega zmagovalca pa je bilo zaradi izenačenosti ekip težko napovedati. Zato so bili Žetalčani prvega mesta s 470,5 točke še toliko bolj veseli. Za njimi se je uvrstila ekipa iz KS Borisa Ziherla, tretji pa so lanski zmagovalci, ekipa iz KS Ivana Spolenaka. Drugouvrščeni so zbrali 440, lanski zmagovalci pa 429,5 točke. Sledijo: 4. Rogoznica (412), 5. Hajdina (405,5), 6. Gorišnica (402,5), 7. Stoperce (398,5), 8. Kidričevo (395,5), 9. Leskovec (383,5), 10. Videm (357), 11. Markovci (337), 12. Ptujska Gora (334,5), 13. Podlehnik (334), 14. Tone Žnidarič (273) in 15. Dolena (268 točk).

Pri testiranju so največ točk dosegli mladi iz Rogoznice, pri taktiki starešine iz Vidma, v streljanju pa sta bila najboljša mladinec Dobnik (Hajdina) s 44 in starešina Primožič (Kidričevo) s 45 krogi od 50 možnih. Ekipo iz Žetal so sestavljali Butolen, Jazbec, Kopše, Jus in Kolar. Pohvalo si zaslužijo tudi gostitelji, starešine iz Leskovca.

Tekst in foto:
I. kotar

Danes o prometni ureditvi Ptuja

Prometna ureditev Ptuja je zadnje čase tema mnogih javnih in uličnih razprav, dejstvo pa je, da s sedanjo enosmerno prometno ureditvijo v starem mestnem jedru nekaj ni v redu. Zato bo beseda o tem tudi na današnjem zasedanju občinskega komiteja za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve.

Analiza prometa, opravljena na podlagi spreminjanja prometnih razmer ter vpliva tehnične ureditve na učinkovitost prometa, je nakazala potrebo po spremembi nekaterih že sprejetih in uveljavljenih določb.

Tako je komite predlagal izvršnemu svetu, da za delno rešitev ozkega grla pri vključevanju prometnih tokov s Trga svobode na magistralno cesto predlaga vzpostavitev dvosmerne prometne ureditve v Dravski ulici in Muzejskem trgu ter vzpostavitev enosmerne prometne ureditve v Cankarjevi in delu Prešernove ulice. - OM

20. oktober — dan arhivov

Ob tej priliki smo pobrskali malo po arhivskem gradivu in našli droben dokument, ki si ga je vredno ogledati. Ne gre sicer za nekaj velikega, pa saj vsi vemo, da je življenje sestavljeno iz drobnih dogodkov.

V ogromnem fondu 30.000 spisov magistratne uprave mesta Ptuja za čas od 1395 do 1882 (večina gradiva je iz 18. stol.) smo našli statistično poročilo o porabi mesa v mestu Ptuju v letih 1745 do 1751. Meščani mesta Ptuja in meščanska srenja sta se namreč pritoževala zaradi slabe preskrbe mesta z mesom. Pritoževala sta se tudi zaradi številnih nerednosti v upravi in sodstvu. Zaradi vseh teh pritožb in dejanskih nerednosti je Marija Terezija uvedla v Ptuju tako imenovano invalidsko administracijo, vodeno z Dunaja. Ravno tej upravi je moral ptujski magistrat poslati poročilo o dejanskem stanju preskrbe z mesom v mestu Ptuju na 6 let (Arhiv mesta Ptuja, škatla št. 4, ovoj 12, spis št. 5). Ohranjen je osnutek tega poročila, ki zajema čas od leta 1745 do 1750. Ptuj je v tem času imel okoli 900 prebivalcev (Curk: Ptuj, Lj. 1970, str. 119), tu še niso prišteti invalidi, ki so se priselili v letu 1751 in 1752.

Ptujčani so torej pred dobrimi 230 leti pojedli:

leto	voli	krave	telički	kozlički	ovce	svinje
1745	271	—	417	161	89	49
1746	251	6	300	93	41	26
1747	279	—	801	44	256	36
1948	222	—	643	56	200	28
1749	234	—	588	124	204	34
1750	309	—	382	24	298	29

V seznamu žal ni perutnine, ki je danes, vsaj v mestu, največ porabimo, in ne rib ter divjačine, ki sta bila poseben privilegij zemljiških gospodov; teh v Ptuju oz. njegovi okolici ni bilo malo.

Če bi šli malo preračunavat naštete živali v kilogram mesa in to primerjali z današnjo porabo, kaj bi pravzaprav ugotovili? To naj ugotovi nekdo, ki je bližje podatkom o porabi mesa danes. Število prebivalcev se je od takrat do danes povečalo za 12 krat. Leta 1981 (Ptujski zbornik 5, Bračič, str. 84) je namreč Ptuj imel 11.755 prebivalcev.

Zanimivo je vsekakor, da so pojedli dosti volov, a jih danes komaj še poznamo, tudi kozličkov ni ravno na pretek, pa ovac ne. Pa še ena zanimivost. Za statistični prikaz porabe mesa v 6 letih je ohranjena 1 pola papirja, popisana s precej grobo roko, ki je bila sicer vešča nemščine in gotice, nikakor pa ne lepopisja. Koliko papirja bi neki porabili danes za tak prikaz oz. bolj pravilno bi se vprašali, iz kakšne gore papirja bi lahko izluščili te podatke?

Ob dnevu arhivov smo arhivski delavci Zgodovinskega arhiva v Ptuju pripravili priložnostno razstavo, na kateri si lahko ogledate droben delček iz bogate zakladnice načrtov ptujskih hiš in drugih zgradb. Te načrte s pridom uporablja tudi Zavod za spomeniško varstvo Maribor. Razstava bo odprta do konca oktobra vsak dan od 9. do 14. ure in v sredo do 17. ure.

Vabljeni!

ZGODOVINSKI ARHIV PTUJ
Kristina ŠAMPERL PURG

MIP-ova modna revija

Res, paša za oči in občutek prijetne zavesti, da se je tudi v naših trgovinah mogoče modno obleči, takšna je bila velika MIP-ova modna revija. Športna dvorana Center je bila minuli petek polna do zadnjega kotička. Da moda zanima stare in mlade, je bilo očitno. Priznani slovenski manekeni so prikazali ženske, moške in otroške modele za letošnjo jesen in zimo. Otroške modele so prikazali otroci plesne skupine za moderni ples DPD Svoboda Ptuj. Skozi igro in ples so nam pokazali, kako obleči naše otroke, in njihov nastop je bil enakovreden odraslim in izkušenim manekenom. Vse prikazane modele je mogoče kupiti v MIP-ovih poslovalnicah. Ob tem bi si želeli le, da bi nam jih tudi v prodajalnah prikazali tako privlačno. Ko jih namreč ogledujemo stisnjene na obešalnikih, sploh ne moremo oceniti njihove privlačnosti, da o modnih dodatkih ne govorimo. Razumemo prostorsko stisko, pa vendar: malo nas je, ki vemo, kaj sodi skupaj, kakšne barve so moderne in še kaj. Modna revija nam je razkrila marsikaj, in če je bil kdo še v zadregi, kako se obleči, mu bo zdaj prav gotovo laže.

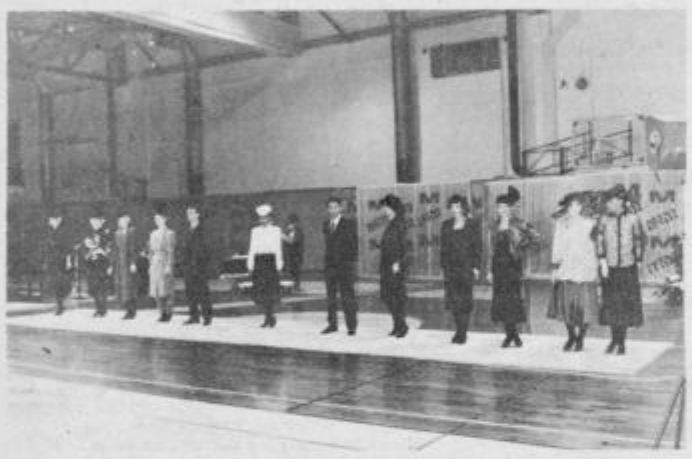

Na modni reviji sta nastopila tudi Moški komorni pevski zbor in humorist Geza. Ne eden ne drugi nista sodila na prireditev. Modna revija je že sama po sebi vsebinsko zaokrožena celota. Skupek tako različnih zvrsti pa seveda izniči nastop vsakega posebej. In to se je na petkovi prireditvi tudi zgodilo.

NaV

Previdno s kožuhalniki!

Jesen ni vedno lepa, lahko je kruta. Delo v kmetijstvu doseže svoj vrh. S številnimi stroji je to sicer olajšano, vendar pazljivost ni odveč. Že nekaj let imajo v tem obdobju v ptujski bolnišnici precej dela s poškodovanci, ki so se ponesrečili pri delu s kožuhalniki. Na leto jih je od petdeset do osemdeset, letos jih je bilo že blizu šestdeset. Posledice so za poškodovance izredno hude, saj sledi trajna invalidnost, nesposobnost za normalno delo in travme se kar množijo.

Zato vnovično opozorilo ne bo odveč: s stroji ravnajmo previdno! MG

Koncert za srednješolce

V viteški dvorani ptujskega gradu bo v torek, 27. oktobra, koncert francoske harfistke Kristen Nouges. Koncert, ki bo ob 13,30 uri, prireja za svoje učence Srednješolski center v sodelovanju s francoskim kulturnim centrom.

N. V.

Razstava o Albertu Wilhelmu

Eden od igralcev, ki so prispevali k slovesu ptujskega gledališča, je bil tudi Albert Wilhelm (1906—1944). V Ptuj je prišel na povabilo režiserja Frana Žižka leta 1938 in bil prvi in edini poklicni gledališki igralec ptujskega gledališča. Leta 1944 je sodeloval na partizanskem mitingu v Lebanah; ko so kraj napadli bolgarski bombniki, je bil ranjen in zaradi hudih ran je umrl.

V počastitev njegovega spomina bo v gledališču v Ptuju v torek, 27. oktobra, ob 18. uri otvoritev razstave, ki bo govorila o njegovem igralskem ustvarjanju. Razstavo je pripravil Pokrajinski muzej Ptuj.

N. V.

Občinsko tekmovanje: Kaj veš o prometu

Člani sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skupščine občine Ptuj so v okviru jesenskih aktivnosti minulo soboto, 17. oktobra, izvedli občinsko izbirno tekmovanje pod naslovom Kaj veš o prometu. Tokrat je potekalo pri osnovni šoli Franca Osojnika v Ptuju, udeležilo pa se ga je 64 pionirk in pionirjev iz osnovnih šol ter 16 srednješolcev.

Med tekmovanjem na spretnostnem poligonu (foto: M. Ozmec)

Tekmovalci so morali najprej pokazati svoje znanje v reševanju pisnih testov o cestnoprometnih predpisih, zatem pa so točkovali njihovo vožnjo s kolesi in kolesi z motorjem — najprej v ulični vožnji, zatem pa še na spretnostnem poligonu.

V konkurenci osnovnošolcev so dosegli največ točk učenci OŠ Hajdina pred OŠ Toneta Žnidariča in Cirkovce. Med posamezniki je bil najboljši Boštjan Mertl s Hajdine pred Bojanom Trafelo iz Vidma in Andrejem Pulkom, prav tako s Hajdine.

Med srednješolskimi ekipami so se najbolje odrezali učenci Srednje kovinarske, kmetijske in metalurške šole Veljka Vlahoviča iz Ptuja pred ekipo Ekonomske srednje šole Ptuj. Med posamezniki pa je zbral največ točk Sando Šemerl pred Podgorškom in Bratuškom — vsi trije iz Srednje kovinarske, kmetijske in metalurške šole Ptuj.

Ob koncu tekmovanja je zbranim čestital predsednik občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Slavko Klemenčič in izrazil zadovoljstvo nad doseženimi uspehi. Oba prvouvrščena posameznika sta prejela darili Komunale, gradbeništva in prometa Ptuj — kolesi pony, vsi ostali najbolje uvrščeni pa so prejeli še pokale in priznanja. Največje priznanje za prvake pa bo prav gotovo udeležba na republiškem tekmovanju, ki bo v začetku prihodnjega leta v Ljubljani.

— OM

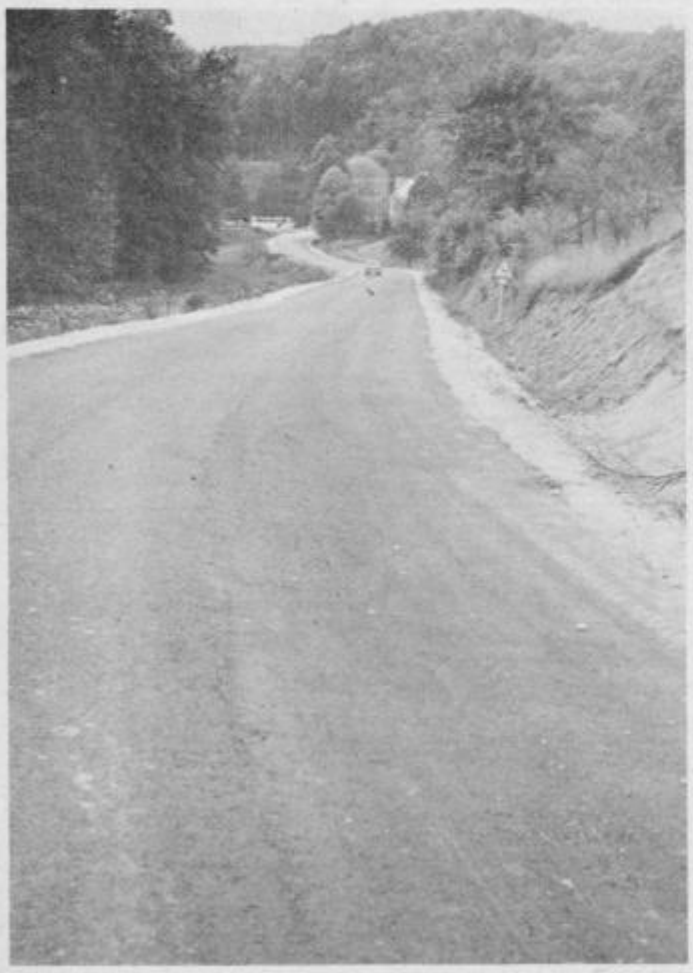

Z asfaltom ni primerjave

Takole razkošno se bohoti širok asfaltni trak od Vurberka proti Mariboru, ki so ga pred kratkim zamenjali za dotedanjo prašno cesto. Vozniki pravijo, da ni primerjave, krajani ob cesti pa prav tako, saj so sedaj sadeži in plodovi čisti in brez prahu; da ne govorimo o hišah in zelenju.

Foto: Ciani

osebna kronika

Rodile so:

Marjeta Mlinarič, Dornava 91/a — deklico; Jerica Cafuta, Dobrina 28 — Bojano; Bojana Kvar, Stojnci 13/a — Mitja; Darja Mar, Obrež 49 — Davida; Janja Kaučič, Sp. Kamenščak 42 — Aleša; Majda Vojsk, Zgojiči 14/c — Leo; Andreja Maroh, Ul. Šercerjeve brigade 16 — deklico; Bernarda Luknar, Pušenci 16 — Sonjo; Silva Zagorc, Hajndl 22/a — Andrejo; Irena Mohinski, Vintarovci 29 — Urško; Violeta Kukovec, Ormož, Žigrova 2 — Nino; Marta Kolar, Gradišča 118 — dečka; Sonja Levičnik, Gomilšakova 14 — Evo; Stanka Zelenik, Hajndl 2 — deklico; Bojana Dolenc, Kajuhova 7 — Dina; Hermina Svenšek, Videm 32 — dečka; Marija Bezjak, Gajevci 25/b — deklico; Marija Vogrinc, Nadole 26 — deklico; Marija Roškar, Gorišnica 146 — Biserko; Marija Ivančič, Hrastovec 23/a — Sabino; Frančiška Bratuša, Korenjak 3 — deklico; Marija Hren, Kraigherjeva 34 — dečka; Anica Trstenjak, Podgradnje 27, Ljutomer — Saro.

Poroke:

Miran Soršak, Lancova vas 86, in Nada Malinger, Gerečja vas 77; Marjan Kramer, Draženska c. 28, in Milena Ožinger, Ziherlova pl. 16; Nedeljko Potočnjak, Ormož, Raičeva 9, in Darja Brodnjak, Kvedrova 2.

Umrli so:

Marija Kocuvan, Vitomarci 67, roj. 1920, umrla 12. oktobra 1987; Ivana Kramberger, Dolič 43, roj. 1904, umrla 12. oktobra 1987; Janez Podgoršek, Nova vas pri Ptuju 77, roj. 1913, umrl 13. oktobra 1987; Bojan Mlakar, Vespazianova 9, roj. 1957, umrl 4. oktobra 1987; Danilo Rijavec, Ziherlova pl. 14. roj. 1957, umrl 4. oktobra 1987; Alojz Levanič, Gregorčičev drevored 7, roj. 1932, umrl 17. oktobra 1987.

ČRNA KRONIKA

V minulem tednu (od 19. do vključno 20. oktobra) so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali v devetih prometnih nezgodah. Pri tem so zabeležili na srečo le eno hujšo telesno poškodbo ter šest lažjih. Vzroki nesreč so bili: neupoštevanje prednosti prometnih znakov, nenadno zavijanje in neprevidnost pri srečevanju vozil. Materialna škoda je bila ocenjena na okoli 7,4 milijona dinarjev.

NI UPOŠTEVAL PRAVILA DESNEGA

Do hude nezgode je prišlo v petek, 16. oktobra, ob 18.30 na lokalni cesti v naselju Dragonja vas pri Cirkovcah. Voznik kolesa z motorjem Ivan Lamberger iz Dragonje vasi je peljal proti Cirkovcam. V križišče enakovrednih cest je zapeljal v trenutku, ko se je po drugi cesti s kolesom pripeljal Anton Jernejšek, prav tako iz Dragonje vasi. Prišlo je do trčenja, v katerem je bil kolesar Jernejšek hudo telesno poškodovan, medtem ko je bila materialna škoda ocenjena na okoli 300 tisočakov.

—OM

TEDNIK

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK, 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo: direktor in glavni urednik Franc Lačen, odgovorni urednik Ludvik Kotar, tehnični urednik Štefan Pušnik, novinarji Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Goznik, Darja Lukman, Martin Ozmec, Marjan Šneberger in Nataša Vodušek ter novinar-lektor Jože Šmigoc. Uredništvo in uprava: Radio-Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 10.000 dinarjev za tujino 13.000 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer, Maribor. Na podlagi zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa.